

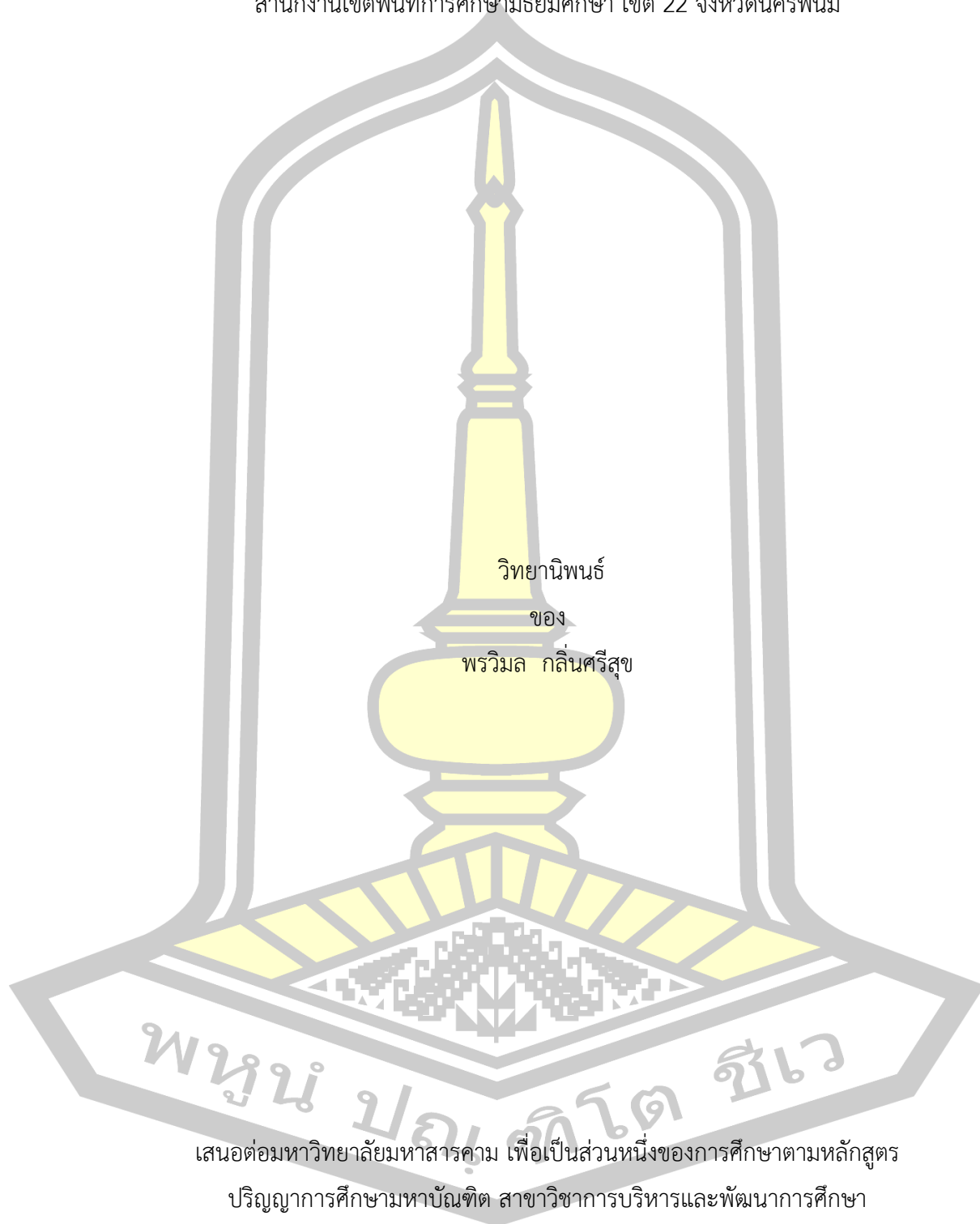
การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

วิทยานิพนธ์
ของ
พรวิมล กลิ่นศรีสุข

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
มกราคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

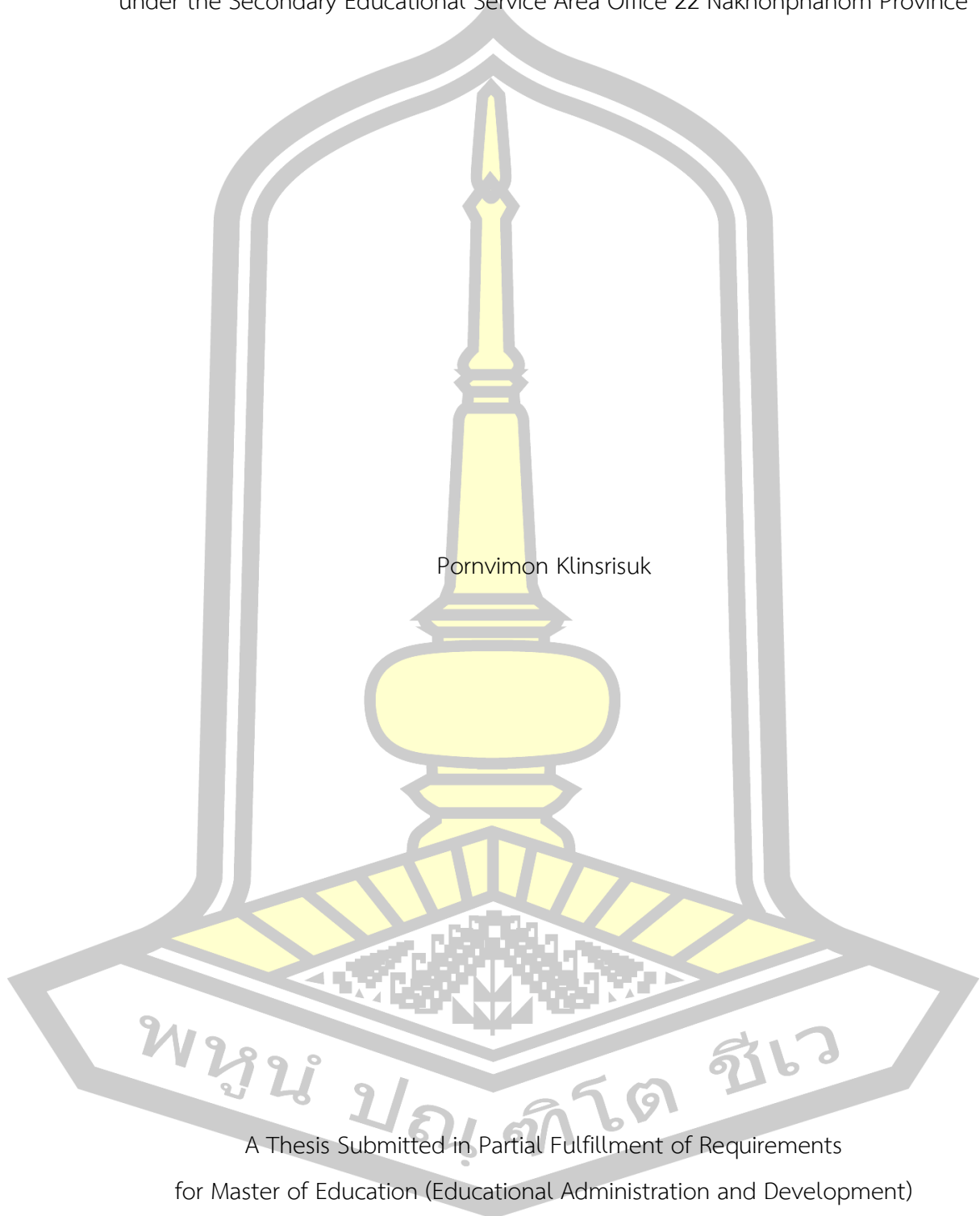
วิถยานิพนธ์
ของ
พรวิมล กลิ่นศรีสุข

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มกราคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Development the Operational of the Student Care and Support System for School
under the Secondary Educational Service Area Office 22 Nakhonphanom Province

Pornvimon Klinsrisuk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

January 2021

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. มานิตย์ อาชานอก)

..... กรรมการ

(ผศ. ดร. ธัชชัย จิตรนันท์)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. สมทรง สิทธิ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริ)

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม		
ผู้วิจัย	พรวิมล กลิ่นศรีสุข		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มานิตย์ อาชานอก		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2564

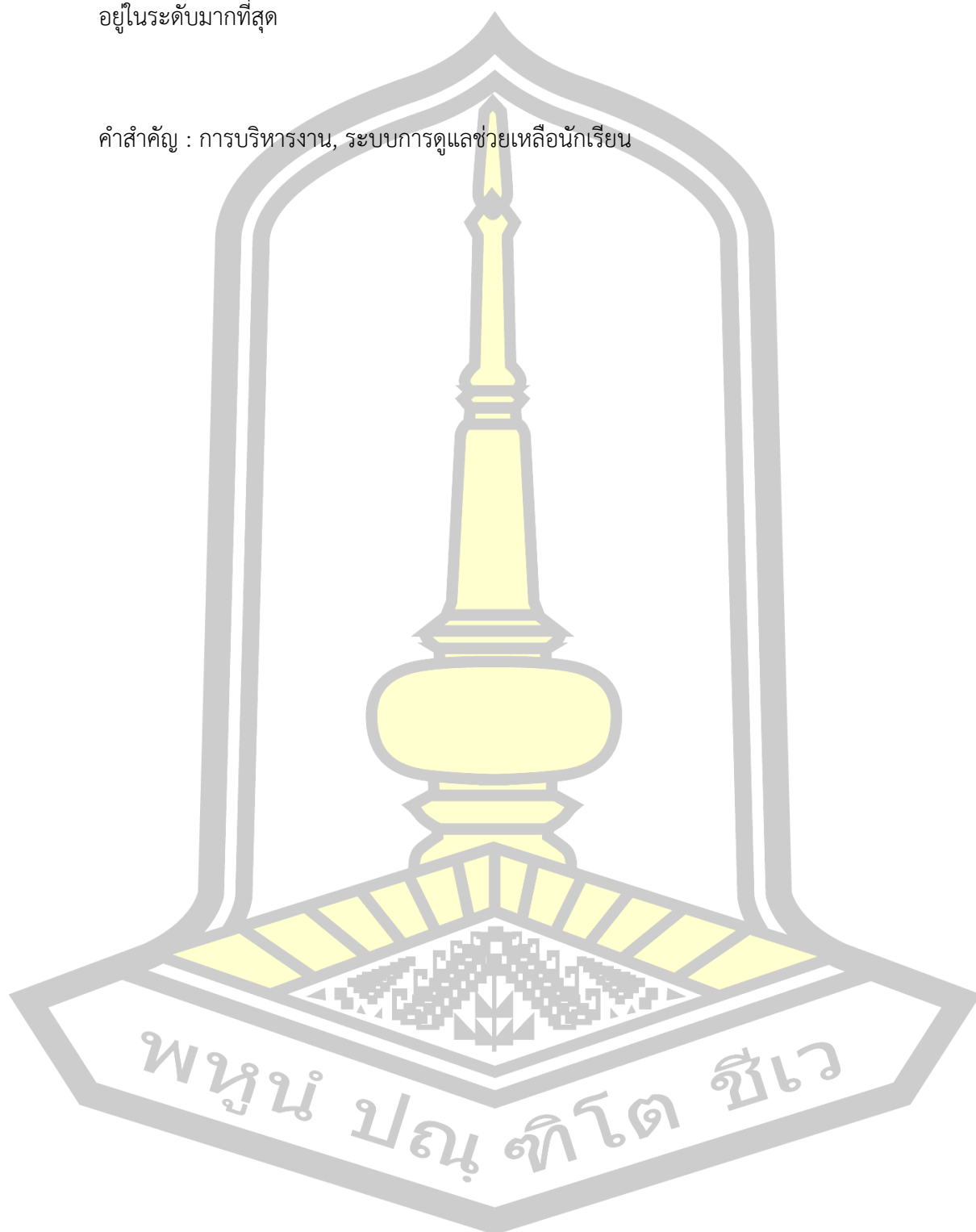
บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู สุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณจากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์โดยศึกษาและสร้างเครื่องมือการวิจัย ตามแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกรมสุขภาพจิต ซึ่งแบบสอบถามด้านสภาพปัจจุบัน มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 และแบบสอบถามด้านสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าความเชื่อมั่น 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นลำดับที่แรก คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีทั้งหมด 6 แนวทาง 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน มีทั้งหมด 8 แนวทาง 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน มีทั้งหมด 13 แนวทาง 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีทั้งหมด 10 แนวทาง 5) ด้านการส่งต่อ มีทั้งหมด 7 แนวทาง โดยผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม
อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การบริหารงาน, ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

TITLE	Development the Operational of the Student Care and Support System for School under the Secondary Educational Service Area Office 22 Nakhonphanom Province		
AUTHOR	Pornvimon Klinsrisuk		
ADVISORS	Assistant Professor Manit Asanok , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2021

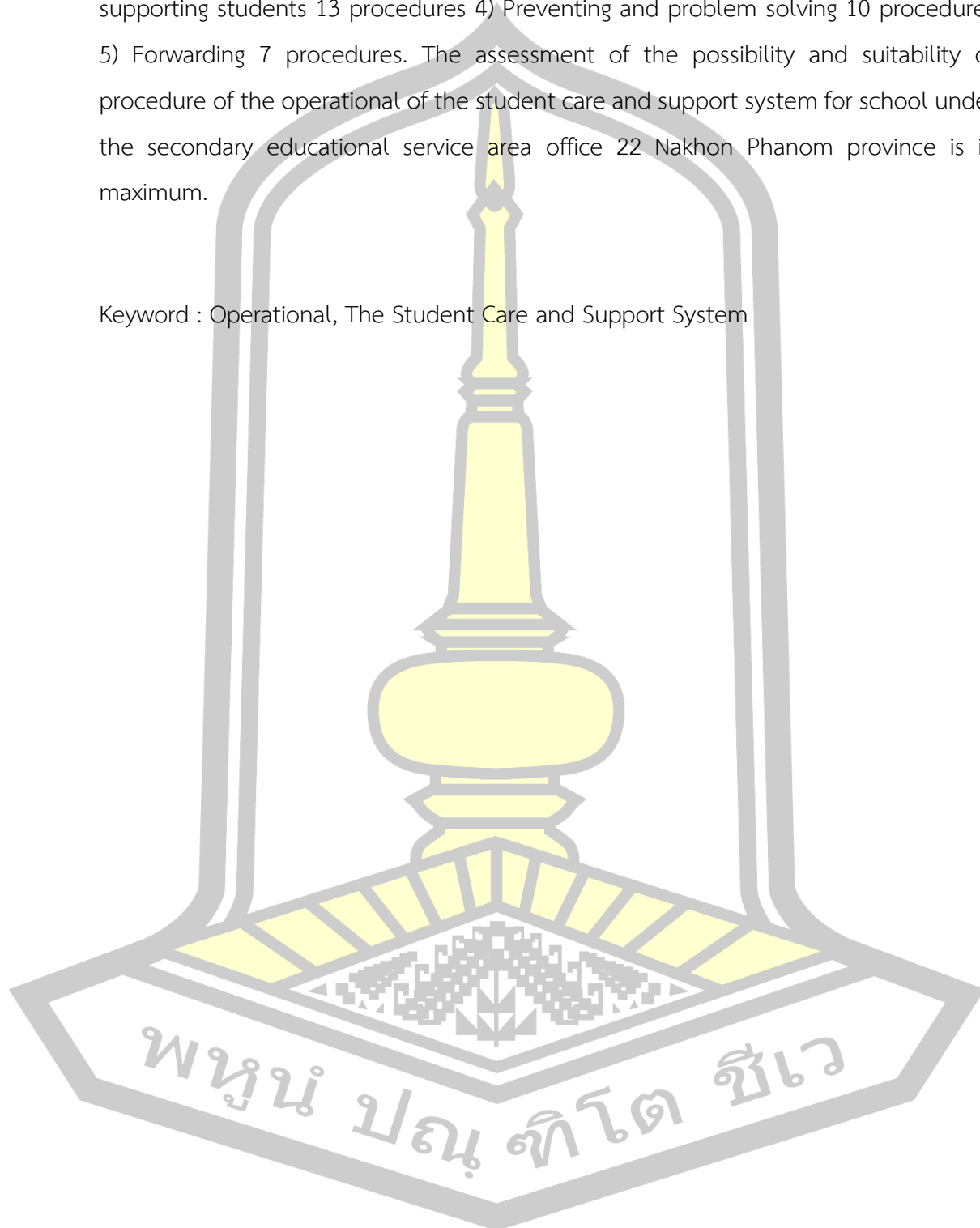
ABSTRACT

This study aims for 1) to study the current state, the desirable state and need assessment of the operational of the student care and support system for school 2) to develop the procedure of the operational of the student care and support system for school under the secondary educational service area office 22 Nakhon Phanom province. The 357 samples of this study are the school director, head of the student care and support system department and teacher. The samples were selected by the simple random sampling after getting the number from Krejcie and Morgan table. The research instruments are the questionnaire and interview form which referenced by the procedure of the student care and support system of department of mental health, Ministry of Health. The content validity of the current state questionnaire is 0.97 and the desirable state questionnaire is 0.96. This study uses the percentage, mean and standard deviation to analyze the data.

The study found that the current state of the operational of the student care and support system for school is in good in holistic and the desirable state of the operational of the student care and support system for school is in very good The $PNI_{modified}$ and the first priority is knowing students individually. The operational procedure of the student care and support system for school has five aspects;1)

Knowing student 6 procedures 2) Student screening 8 procedures 3) Encouraging and supporting students 13 procedures 4) Preventing and problem solving 10 procedures 5) Forwarding 7 procedures. The assessment of the possibility and suitability of procedure of the operational of the student care and support system for school under the secondary educational service area office 22 Nakhon Phanom province is in maximum.

Keyword : Operational, The Student Care and Support System

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัตศานนท์ ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ กรรมการสอบ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรง สิทธิ กรรมการสอบ

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัตศานนท์ นางจิรนันท์ เมืองจันทร์ นางทิพวรรณ เสนจันทร์ดิษฐ์ นายโชคชัยพัฒน์ อุ่นเมืองนางเฉลียว ชินโน นายภาวิน ไก่สระแก้ว นายบัลลังก์ มะเจี้ยว นายสุพัฒน์ มีदनนท์ นายศักดิ์สิทธิ์ กุณรัักษ์ นายประมง แก้วเป็นบุญ นางปิ่นแก้ว แก้วเป็นบุญ นายρχตะ ขาวดี ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่ให้ความอนุเคราะห์แนวทางการพัฒนา และ ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยัน ประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนา ตลอดจนให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดี

คุณประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตาแต่ บิดา มารดา และ บุรพาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตน และบรรลุผลสำเร็จในปัจจุบัน

พรวิมล กลิ่นศรีสุข

พนุน ปณ ทิโต ชีเว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
คำถามในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การบริหารการศึกษา.....	11
การบริหารสถานศึกษา.....	14
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	19
การพัฒนาแนวทาง.....	48
การประเมินความต้องการจำเป็น.....	52
การสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	55

วงจรรคุณภาพเดิมมีง.....	60
บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม.....	64
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
งานวิจัยในประเทศ.....	66
งานวิจัยต่างประเทศ.....	71
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย.....	75
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัด นครพนม.....	77
ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม.....	82
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	168
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	168
สรุปผล.....	168
อภิปรายผล.....	171
ข้อเสนอแนะ.....	179
บรรณานุกรม.....	184
ภาคผนวก.....	191
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	192
ภาคผนวก ข ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม.....	223

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	233
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์ สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice).....	240
ภาคผนวก จ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	244
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	252
ภาคผนวก ช ตัวอย่างภาพประกอบการสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group)	254
ประวัติผู้เขียน.....	257

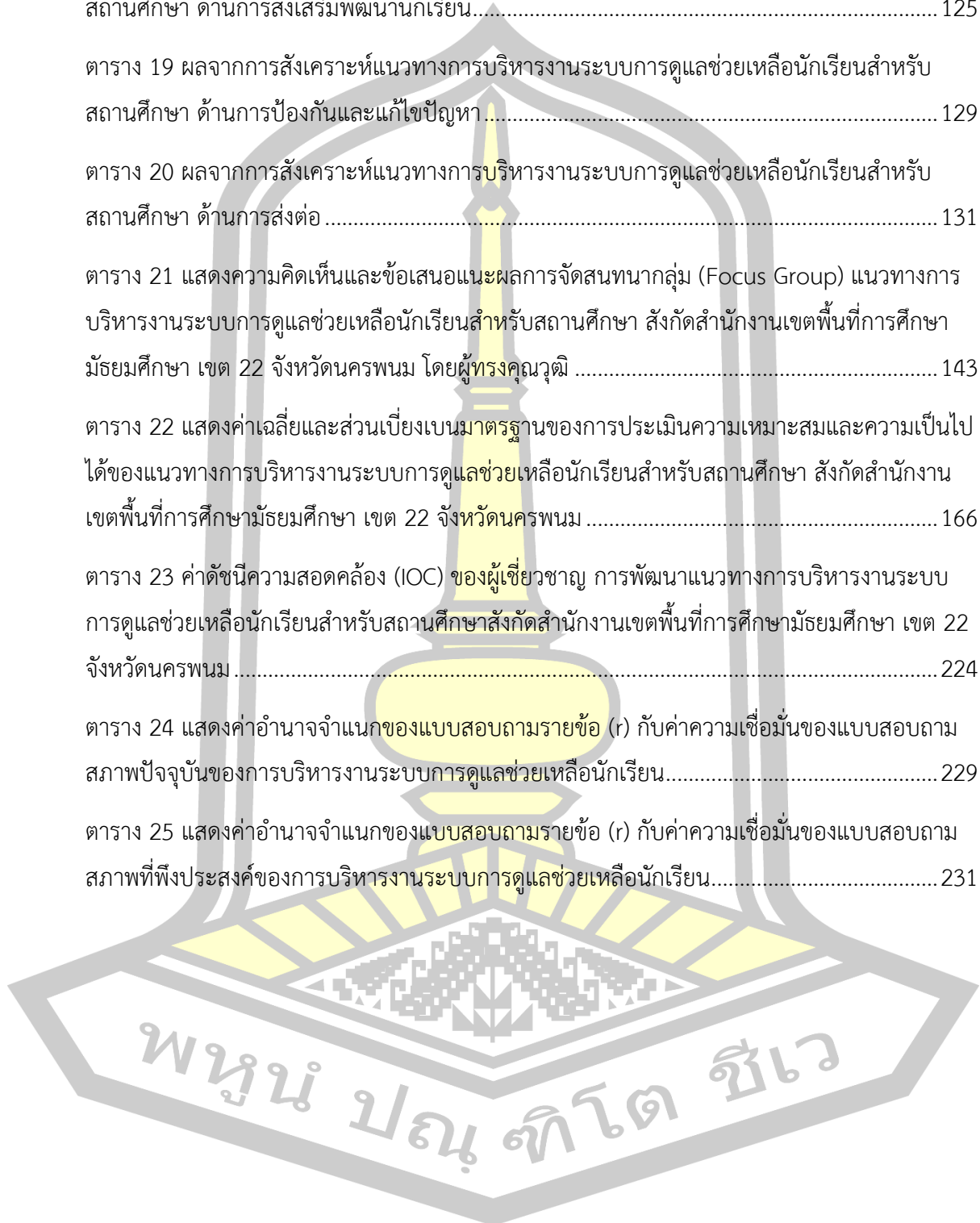
สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบและขั้นตอนการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน . 25	
ตาราง 2 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม	78
ตาราง 3 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน.....	93
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน	94
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รายชื่อ	95
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการคัดกรองนักเรียน รายชื่อ	96
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน รายชื่อ	97
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา รายชื่อ	99
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการส่งต่อ รายชื่อ	100

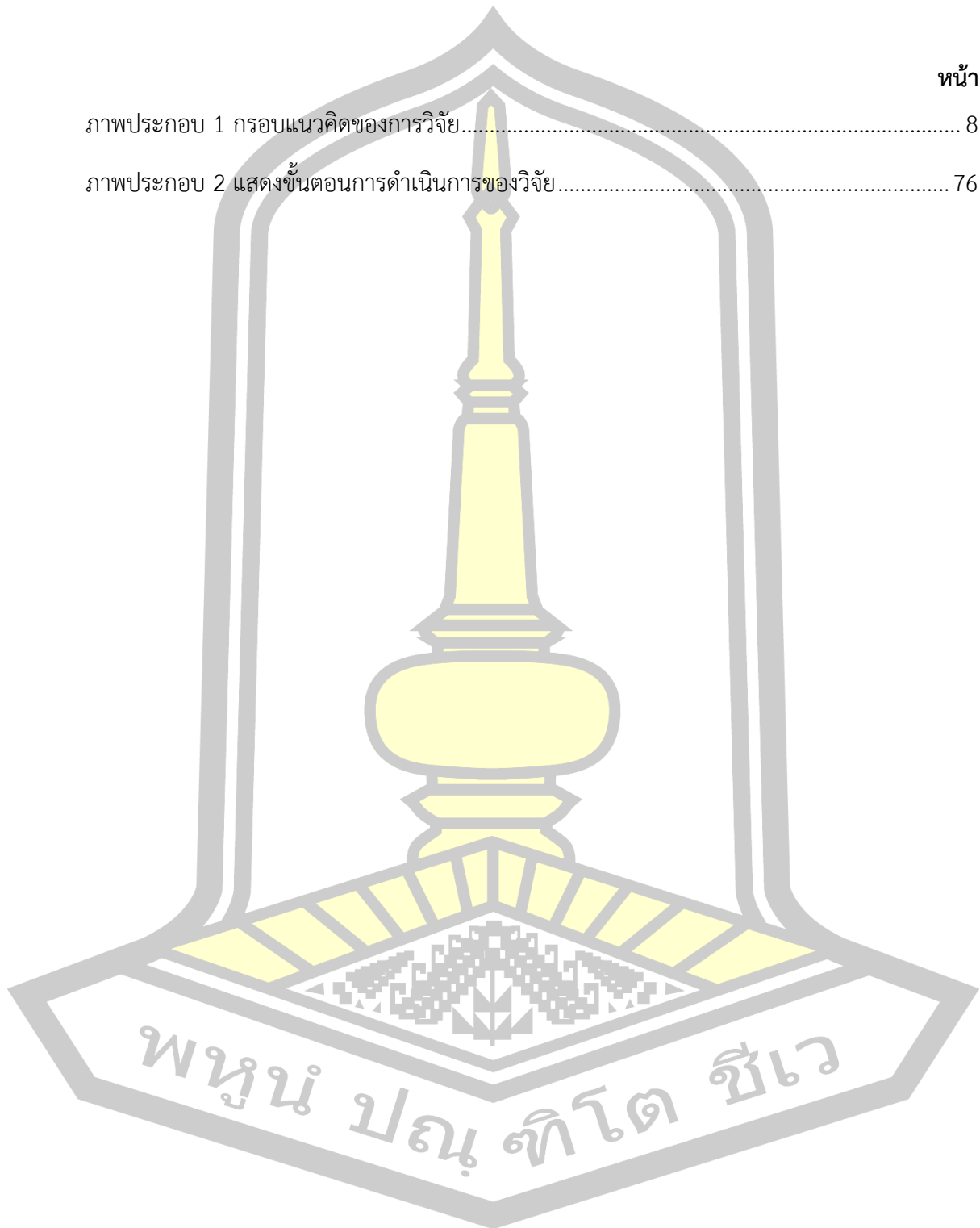
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น	
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	102
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านการคัดกรองนักเรียน.....	103
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	105
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา.....	107
ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านการส่งต่อ.....	108
ตาราง 16 ผลจากการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล.....	118
ตาราง 17 ผลจากการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา (Best Practice) ด้านการคัดกรองนักเรียน	122

ตาราง 18 ผลจากการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน.....	125
ตาราง 19 ผลจากการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา.....	129
ตาราง 20 ผลจากการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา ด้านการส่งต่อ	131
ตาราง 21 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผลการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) แนวทางการ บริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ	143
ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไป ได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม	166
ตาราง 23 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม	224
ตาราง 24 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) กับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม สภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	229
ตาราง 25 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) กับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	231

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	8
ภาพประกอบ 2 แสดงขั้นตอนการดำเนินการของวิจัย.....	76

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โลกปัจจุบันเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัต การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 “รู้อาจจริงต้องมาจากการลงมือทำ ลงมือปฏิบัติ” ต้องก้าวจากที่เรียกว่า สิ่งที่เป็นทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ ความรู้ที่อยู่ในการปฏิบัติเป็นความรู้ที่ไม่ชัดเจนแต่ปฏิบัติได้ ทำแล้วได้ผลหรือบางทีไม่ได้ผลแต่เกิดการเรียนรู้ ตรงนี้คือจุดที่สำคัญที่สุด เพราะฉะนั้นการเรียนรู้ สมัยใหม่ต้องไม่ใช่แค่เพื่อให้ได้ความรู้แต่ต้องได้ทักษะหรือ Skills เป็น 21st Century Skills เป็นทักษะที่ซับซ้อนมาก เพราะฉะนั้นการเรียนรู้สมัยใหม่มีเป้าหมายที่เด็กได้ทักษะที่ซับซ้อนชุดหนึ่ง เพื่อให้เขาไปมีชีวิตอยู่ในโลกที่ต่อไปซึ่งจะเปลี่ยนไปอย่างไรไม่รู้ ดังนั้นเขาต้องมีทักษะที่ซับซ้อนชุดหนึ่ง และทักษะในชีวิตสำคัญที่สุด คือ ทักษะของการมีแรงบันดาลใจในตนเอง แรงบันดาลใจที่จะเรียนรู้ ที่จะสร้างเนื้อสร้างตัวที่จะทำคุณประโยชน์ นี่คือหัวใจสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และถ้าจะให้ดีกว่าคือ กระตุ้นแรงบันดาลใจคนอื่นที่อยู่โดยรอบตัวก็จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ความเป็นคนดีมีน้ำใจ สำคัญกว่าสาระวิชา ซึ่งก็ไม่ได้แปลว่าสาระวิชาไม่สำคัญ แต่เราต้องเรียนให้ได้สาระวิชา และได้ “ความเป็นมนุษย์ ทักษะการเรียนรู้ และทักษะแรงบันดาลใจ” ให้ได้ ปัจจุบันนี้จุดอ่อนของการศึกษา คือไม่ค่อยได้ทักษะที่สำคัญต่อชีวิต ได้แก่วิชาเพื่อเอาไปตอบข้อสอบ ถ้าเรายังดำรงสภาพอย่างนั้นอยู่ บ้านเมืองเราจะลำบากมาก (วิจารณ์ พานิช, 2556)

การจัดการเรียนการสอน และการปลูกฝังสังคมทางบ้านในปัจจุบันปลูกฝังวัฒนธรรม การรับรู้ในตัวเด็กไทย คือ เชื่อตามที่ได้ฟัง ขาดความมั่นใจในตัวเอง ไม่แสวงหาข้อมูลสารสนเทศ ที่เชื่อถือได้ ขาดความกระตือรือร้น ดิครูแบบเดิม ๆ เป็นผู้บริโภคน ทำอะไรแค่พอมาน ไม่อดทน ไม่ชอบทำงานหนัก ชอบทำงานคนเดียว ไม่นึกถึงส่วนรวม เอาตัวรอดเก่ง ขาดคุณธรรมจริยธรรม ไม่สนใจสันติวิธี และขาดอัตลักษณ์ไทยแล้วการจัดการเรียนการสอน และการปลูกฝังสังคมทางบ้าน ในยุคศตวรรษที่ 21 จะปลูกฝังวัฒนธรรมการสร้างในตัวเด็กไทยในสิ่งเหล่านี้ได้ ใดๆคือ รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความมั่นใจในตนเอง แสวงหาความรู้ รู้เท่าทันสารสนเทศ ในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง คิดสร้างสรรค์ เรียนรู้เป็นผู้ประกอบการและผู้ผลิต มุ่งความเป็น เลิศ อดทน ทำงานหนัก ทำงานได้เป็นทีม รับผิดชอบต่อส่วนรวม คำนึงถึงสังคม มีคุณธรรม ยึดมั่นในสันติธรรม และมีความเป็นไทย (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2557)

การพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็ปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิต และสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโตงอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป (กรมสุขภาพจิต, 2551)

โดยมีกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นแนวทางในการพัฒนาให้นักเรียน โดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการปฏิบัติงานมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไข ปัญหา 5) การส่งต่อ (กรมสุขภาพจิต, 2551)

บทบาทของครูที่กล่าวมานั้นคงมีใช้เรื่องใหม่ เพราะมีการปฏิบัติกันอย่างสม่ำเสมอ และได้ดำเนินการมานานแล้วนับตั้งแต่อดีตจนได้รับยกย่องให้เป็นปูชนียบุคคล แต่เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยเฉพาะการทำงานอย่างมีระบบที่มีกระบวนการทำงาน มีหลักฐาน การปฏิบัติงาน มีเทคนิควิธีการ หรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแล้ว ความสำเร็จของงานย่อมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ผลดีย่อมเกิดขึ้นกับทุกคนทั้งทางตรง และทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หรือสังคม เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถร่วมอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และแนวการจัดการศึกษายังได้ให้ความสำคัญ แก่ผู้เรียน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียน มีความสำคัญที่สุดต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22) ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการคือ เรื่องความรู้และ ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (มาตรา 23 ข้อ (5)) ทั้งนี้ การจัด กระบวนการเรียนให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้

เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียน ตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การดำเนินงานระบบการช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาปัจจุบันยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร สืบเนื่องได้จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับ 1) คุณธรรมจริยธรรมยังคงปรากฏขึ้นสม่ำเสมอและรุนแรงขึ้นตามลำดับ เช่น ปัญหาการทะเลาะวิวาทของเด็กอาชีวศึกษาหรือแม้แต่ปัญหาการตบตีกันของเด็กนักเรียนหญิงในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นที่น่าหนักใจเป็นอย่างมากที่ปรากฏให้เห็นตามสื่อต่าง ๆ 2) ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ทำลายการแก้ปัญหาของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่าจะหาทางออกที่ลงตัวอย่างไร ระหว่างประเพณี วัฒนธรรม การรักษานวลสงวนตัวที่หลายคนเห็นว่าล้าสมัย กับการเปิดเสรีทางความรักของเด็กและเยาวชน ในปัจจุบันยังมีปัญหาที่ตามมาจากปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ซึ่งมีอยู่อีกเป็นจำนวนมาก 3) ปัญหาการติดเกมส์ ในยุคปัจจุบันปัญหานี้ถือเป็นปัญหาที่สำคัญมากที่ดึงเยาวชนออกจากการศึกษา ออกจากคุณธรรมจริยธรรม เด็กและเยาวชนบางคนใช้เวลาอยู่ในร้านเกมส์มากกว่าอยู่โรงเรียน และอยู่บ้าน สิ่งที่ตามมาคือ การสะสมความรุนแรงจากการเล่นเกมที่นำไปสู่การแสดงออกด้วยความรุนแรงของเด็ก และเยาวชน เช่น ชิงทรัพย์โดยเลียนแบบมาจากเกมส์ นิสัยที่เอาแต่ชนะไม่รู้จักรแพ้หรือให้อภัย ปัญหาดังที่กล่าวมานี้ยังส่งผลถึงปัญหาการไม่สนใจในการศึกษาเล่าเรียนที่ดูได้จากผลการเรียนโดยรวมทั้งประเทศของเด็กและเยาวชน ปัญหาเหล่านี้วันจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น จึงเป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนในสังคมที่มีหน้าที่ดูแลและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของเด็ก และเยาวชน ทั้งในระบบราชการและองค์กรภาคเอกชนน่าจะพบทวนการทำงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ผ่านมาว่ามีความสำเร็จหรือล้มเหลวประการใด (นลินทิพย์ พรหมสังข์ และเด่น ชะเนติยง, 2558) และการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร สืบเนื่องได้จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนก็เกิดปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้นเช่นเดียวกัน ซึ่งรวมถึงปัญหายาเสพติดที่นับวันยิ่งจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นเขตพื้นที่การศึกษาที่ติดกับชายแดนทำให้มียาเสพติดทะลักเข้ามาตามแนวชายแดน เด็กและเยาวชนมักตกเป็นเหยื่อของพ่อค้ายาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นการเสพหรือการขนส่งยาเสพติด ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จนเกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อม และปัญหาด้านการเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22, 2562)

การพัฒนาการบริหารงานระบบการช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูทุกคน และผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน และให้การสนับสนุนการดำเนินงาน หรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดและมีการประชุม ในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในสถานศึกษา รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จาก สถานศึกษา การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือ ผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะเรื่องทักษะ การปรึกษาเบื้องต้นและแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งสถานศึกษาควรดำเนินการ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ (กรมสุขภาพจิต, 2551)

ซึ่งในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาปัจจุบัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และด้านการส่งต่อ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนา แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22, 2562)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะเจ้าหน้าที่งานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน มีความสนใจพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้นำผลการศึกษา ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนกำหนดนโยบาย พิจารณา ปรับปรุง การบริหารงานและวิธีปฏิบัติ ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการ บริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

คำถามในการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับใด
2. การพัฒนาแนวของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ควรเป็นอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิจัยการพัฒนาแนวของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ตามการสังเคราะห์กรอบแนวคิดของหน่วยงานและนักวิชาการจำนวน 5 แห่ง โดยผู้วิจัยได้จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ; กรมสุขภาพจิต, 2551 ; สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 ; สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ, 2559)
 1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
 2. การคัดกรองนักเรียน
 3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน
 4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
 5. การส่งต่อ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีดังนี้

เพื่อให้สอดคล้องกับคำถามและความมุ่งหมายการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำเสนอโดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

1. ประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,900 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2562 สุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณจากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน

ระยะที่ 2 การศึกษาพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) สำหรับสถานศึกษา ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษา 2 สถานศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สถานศึกษาละ 3 คน รวมทั้งหมด 6 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อการตรวจสอบยืนยัน แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 นครพนม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ ประกอบไปด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2 คน ครู 2 คน รวมทั้งหมด 7 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 นครพนม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ รวมทั้งหมด 7 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 นครพนม ตามการสังเคราะห์กรอบแนวคิดของหน่วยงานและนักวิชาการ โดยผู้วิจัยได้จำแนกเป็น

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ; กรมสุขภาพจิต, 2551 ; สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 ; สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ, 2559)

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อ

การสนทนากลุ่ม (Focus group) องค์กรประกอบที่สำคัญในการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย บุคลากรที่เกี่ยวข้อง แนวทางในการสนทนากลุ่ม อุปกรณ์สนทนา แบบฟอร์มสำหรับคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ส่งเสริมสร้างบรรยากาศ ของสนทนาคุณแก่ผู้เข้าร่วมสนทนา สถานที่ และระยะเวลา (วิรสิทธิ์ สิทธิไตรย์ และโยธิน แสงวดี, 2536 ; โยธิน แสงวดี, 2530 ; วรณิ โสมประยูร, 2531)

วงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) วงจรสู่ความสำเร็จ เป็นกระบวนการบริหารงานเชิงระบบ ในรูปแบบหนึ่งซึ่ง เดมมิง ดังนี้ (Deming, 1950)

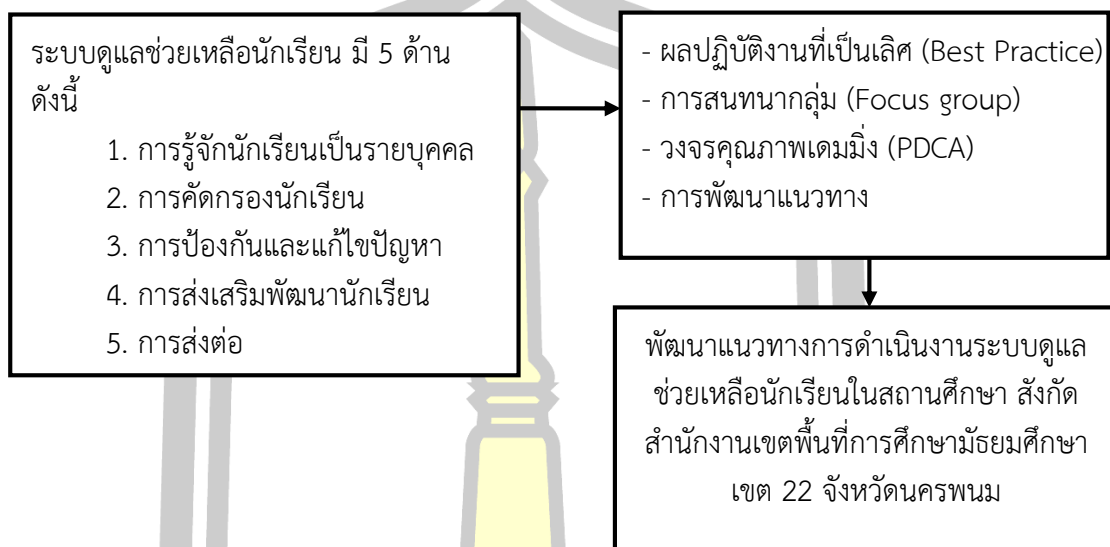
1. Plan : ขั้นเตรียมการ
2. Do : ขั้นดำเนินการ
3. Check : ขั้นนิเทศติดตามผล
4. Act : ขั้นประเมินและรายงานผล

การพัฒนาแนวทาง องค์กรประกอบแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย สุนันทา เลานันท์ (2540), มาร์ต พัฒนา (2557) และ Everard และ Geoffery (1990)

1. หลักการและเหตุผล
2. ความมุ่งหมาย
3. แนวทางหรือวิธีดำเนินการ
4. กลไกในการบริหารจัดการ
5. เงื่อนไขความสำเร็จ

จากการศึกษาหลักการดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการบริหารงาน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยใช้วิธีการ เครื่องมือที่ชัดเจน เป็นขั้นตอน มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และมีการประสานความร่วมมือกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนก เป็น 5 ด้าน ดังนี้

1.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การดำเนินการเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ควรทราบ โดยการจัดทำระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) การสัมภาษณ์นักเรียน จากแฟ้มสะสมผลงาน การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกการตรวจสอบสุขภาพด้วยตนเอง แบบทดสอบ แบบสอบถาม การสังเกต ในด้านต่อไปนี้ ด้านความสามารถด้านการเรียน ด้านความสามารถอื่น ๆ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านพฤติกรรม ด้านพฤติกรรม ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ด้านการคุ้มครองนักเรียน ด้านยาเสพติด และด้านความปลอดภัย

1.2 การคัดกรองนักเรียน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนโดย ดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียน เพื่อคัดกรองนักเรียนโดยจัดกลุ่มดังนี้ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ โดยการวิเคราะห์ข้อมูล จากระเบียบวาระแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียนการสัมภาษณ์นักเรียน มีการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และรายห้องเรียน

1.3 การส่งเสริมพัฒนานักเรียน หมายถึง สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ในปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน ระบุวัตถุประสงค์ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน มีการสรุปและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง และมีการใช้ข้อมูลจากการประชุมในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมในห้องเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ การจัดกิจกรรมซ่อมเสริม การจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน และสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมารวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ

1.5 การส่งต่อ หมายถึง ครูที่ปรึกษาบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ นัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการส่งต่อ ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา หมายถึง ข้อเสนอแนะ วิธีการ และขั้นตอนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

3. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม หมายถึง สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดนครพนม

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

5. หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสถานศึกษา ให้ปฏิบัติงานในหน้าที่หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

6. ครู หมายถึง ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อต่อไปนี้

1. การบริหารการศึกษา
 - 1.1 ความหมายการบริหารการศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญการบริหารการศึกษา
2. การบริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายการบริหารสถานศึกษา
 - 2.2 ความสำคัญการบริหารสถานศึกษา
 - 2.3 ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา
3. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. การพัฒนาแนวทาง
5. การประเมินความต้องการจำเป็น
6. การสนทนากลุ่ม (Focus Group)
7. วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง
8. บริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
จังหวัดนครพนม
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 9.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการศึกษา

1. ความหมายการบริหารการศึกษา

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไตวณะบุตร (2542) ให้ความหมายว่า

การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิก

ของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่ บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมที่ตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2542) ให้ความหมายว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลาย ๆ อย่าง ที่บุคคลร่วมกันกำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบและให้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การบริหารงานสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนา การเรียนการสอนให้เกิดผลดี และมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

รุ่ง แก้วแดง (2546) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา กระบวนการต่าง ๆ ที่จะทำให้การดำเนินงานทางการศึกษาและการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล การศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และความเป็นคนดีที่หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งการจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอน ในสถาบันการศึกษา ปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยและอื่น ๆ ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้รวมเรียกว่า การกิจการบริหารทางการศึกษา หรืองานบริหารการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่ประยุกต์ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ เพื่อให้กลุ่มบุคคลร่วมกันพัฒนาสมาชิกในสังคมให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีความรู้ความสามารถ ในการประกอบอาชีพ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

2. ความสำคัญการบริหารการศึกษา

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้

ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไทวณะบุตร (2542) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล

และอาศัย ทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การบริหารงานของผู้บริหาร จะช่วยให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. ช่วยให้การบริหารงานสะดวกรวดเร็ว เพราะจะทำให้มองเห็นความสำคัญของงาน ช่วยลดปัญหาความซับซ้อน และสามารถมอบหมายงานได้ถูกต้อง
2. ช่วยให้ผู้บริหารนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการทำงานให้ทันความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของสังคม
3. ช่วยให้สถานศึกษาได้ขยายงาน มีความเจริญเติบโตและก้าวหน้ามองเห็นปัญหา สามารถทำงานบรรลุวัตถุประสงค์
4. ช่วยส่งเสริมตัวบุคคลในการทำงาน การจัดหน่วยงานการบริหารงานได้งานที่เหมาะสมกับบุคคลจะได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ
5. ช่วยให้ผู้บริหารได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ กระตุ้นให้บุคคลในองค์การทำงานอย่างอิสระและมีความคิดสร้างสรรค์
6. ช่วยให้การจัดหมวดหมู่ของงานเป็นไปด้วยความเหมาะสมและรวดเร็ว
7. ช่วยให้มีการประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงาน

รุ่ง แก้วแดง (2546) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การบริหารการศึกษา ดังนี้

1. ทำให้งานหรือกิจการต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและมีระเบียบโดยไม่ก้าวก่ากัน สามารถเรียงลำดับความสำคัญและความรีบด่วนของงานได้
2. ทำให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่นั้นเกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด
3. เป็นการกระจายงานให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน การบริหารจัดการจะเป็นเครื่องช่วยให้ผู้บริหารได้กระจายงานความรับผิดชอบให้บุคลากรต่าง ๆ ตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล

4. ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีทิศทาง หรือมีเป้าหมายที่ชัดเจน เพราะการบริหารจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ให้แน่ชัด เพื่อเป็นเครื่องกำหนดทิศทางการดำเนินงานของโรงเรียน

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษาช่วยให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จในกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการด้วยความเหมาะสมกับบุคคลจะได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ และรวดเร็วเกิดประโยชน์ มีประสิทธิภาพสูงสุด มีการประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงาน

การบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายการบริหารสถานศึกษา

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้
 วิโรจน์ สารรัตนะ (2542) ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง เป็นการบริหารการจัดการศึกษาแนวใหม่ ที่มุ่งให้สังคมทุกส่วนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการจัดการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีเครือข่ายแหล่งเรียนรู้โดยการกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและตัดสินใจดำเนินงานในเขตที่รับผิดชอบโดยให้ประชาชน องค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2542) ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะคติ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจเพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพทางสังคม โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน ทั้งในและนอกโรงเรียน

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2543) ให้ความหมายว่า การบริหารโรงเรียนเป็นกระบวนการบริหารที่มุ่งให้ภารกิจทางการศึกษาที่ต้องปฏิบัติบรรลุจุดหมาย โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะกำหนดให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

รุ่ง แก้วแดง (2544) ให้ความหมายว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การบริหารงานทั้งหมดภายในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านการเรียนการสอนทั้งหมด นับตั้งแต่เรื่องของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ซึ่งในปัจจุบันอาจจะเรียกใหม่ว่า เป็นงานด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน

ธีระ รุญเจริญ (2545) ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่มีความจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้กระทำการปฏิรูปได้อย่างที่มีประสิทธิภาพ

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2559) ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีต่อบุคคล เพื่อพัฒนาให้ตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำรงอยู่

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง เป็นกระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยอาศัยครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการดำเนินกิจกรรมด้านการศึกษาให้ประสบความสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญการบริหารสถานศึกษา

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้ สมศักดิ์ คงเที่ยง (2543) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานทั้งหลายในสถานศึกษา จะต้องมีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผลเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับการบริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ ดังนั้นในการบริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานสถานศึกษา มีทักษะทางการบริหารการศึกษาและศิลป์ในการบริหารงานสถานศึกษามีทักษะทางการบริหารการศึกษา เทคนิคและวิธีการ ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อการทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

รุจิร ภูสาระ และจันทรานี สงวนนาม (2545) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายหลัก คือ นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กล่าวคือมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข ดังนั้น โรงเรียนในฐานะหน่วยปฏิบัติงานจึงต้องมีการกำหนดหลักการและแนวทางในการบริหารงานโรงเรียน

ธีระ รุญเจริญ (2550) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า ในการจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องอาศัยองค์การปฏิบัติงานหลัก คือ สถานศึกษา ซึ่งหมายรวมถึง การปฏิบัติงานและภารกิจของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศอนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีระบบ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะเป็นผู้นำเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2559) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ในการจัดการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบ

ความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหาร จะต้องเป็นผู้นำเทคนิควิธีและกระบวนการการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ในการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

3. ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้ดำเนินการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังสถานศึกษา โดยให้คำนึงถึงหลักการ ดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

1. ด้านวิชาการ

1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ

1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

1.9 การนิเทศการศึกษา

1.10 การแนะแนว

1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ

องค์กรอื่น

1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร

หน่วยงาน

1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ
สถานศึกษา

1.16 การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ด้านงบประมาณ

2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อ

การศึกษา

2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2.11 การวางแผนพัสดุ

2.12 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือ
สิ่งก่อสร้างที่ใช้งบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14 การจัดหาพัสดุ

2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2.17 การเบิกเงินจากคลัง

1.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

2.19 การนำเงินส่งคลัง

2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

3.1 การวางแผนอัตรากำลัง

3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทาง

การศึกษา

3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

3.6 การลาทุกประเภท

3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

3.12 การออกจากราชการ

3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

3.14 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอ

พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทาง

การศึกษา

3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและ

บุคลากรทางการศึกษา

3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต

3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่

เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4. ด้านการบริหารทั่วไป

4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

- 4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 4.8 การดำเนินงานธุรการ
- 4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 4.11 การรับนักเรียน
- 4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
- 4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- 4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 4.15 การทัศนศึกษา
- 4.16 งานกิจการนักเรียน
- 4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 4.18 การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
- 4.20 การแสดงผลการปฏิบัติงาน
- 4.21 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- 4.22 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายภารกิจการดำเนินการด้านการบริหารงานสถานศึกษา ประกอบไปด้วย ด้านวิชาการ 17 ภารกิจ ด้านงบประมาณ 22 ภารกิจ ด้านการบริหารงานบุคคล 20ภารกิจ และด้านการบริหารทั่วไป 22 ภารกิจ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. ความหมายระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ได้มีหลายหน่วยงานได้ให้ความหมายระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้ กรมสุขภาพจิต (2544) ให้ความหมายว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่คุณภาพของนักเรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้าน

ร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ ด้านจิตใจคุณธรรม จริยธรรมและมีชีวิตที่สงบสุข ให้สมกับข้อความที่ว่า “เก่ง ดี มีสุข” โดยมีบุคลากรทุกคนในโรงเรียนร่วมกันดำเนินงาน ทั้งผู้บริหารและครู และที่สำคัญที่สุด ความดูแลเอาใจใส่ของครูที่ปรึกษาที่มีให้นักเรียน ในความดูแลทุกคนอย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความรัก ความเมตตา และความเข้าใจนักเรียนแต่ละคน ซึ่งมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนานักเรียนให้พร้อมที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตอย่างมีคุณภาพรอบด้าน เป็นกำลังสำคัญของสังคม สามารถนำพาความรุ่งเรืองและความสงบสุขประเทศชาติต่อไป บทบาทของความเป็นครูในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงมีคุณค่าน่าภูมิใจยิ่งด้วยเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมในการสร้างคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตวิญญาณให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ในสังคมประเทศหรือรวมทั้งในสังคมโลกด้วยเช่นกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูทุกคนมีส่วนร่วม และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริมพัฒนา การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาให้แก่เด็กนักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่ เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤตต่าง ๆ

กรมสุขภาพจิต (2551) ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริม จากโรงเรียน และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา ด้วยวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2558) ให้ความหมายว่า การส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสิ่งย่ำแย่ในทางที่ไม่เหมาะสม โดยมีกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน เพื่อให้การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนมีกระบวนการที่ชัดเจน มีการประสานร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

สรุปได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน
เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยใช้วิธีการ เครื่องมือที่ชัดเจน เป็นขั้นตอน มีครูประจำชั้นหรือครูที่
ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และมีการประสานความร่วมมือกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

2. ความสำคัญระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ได้มีหน่วยงานและนักวิชาการได้ให้ความสำคัญระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ไว้ดังนี้

กรมสุขภาพจิต (2551) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การพัฒนานักเรียนให้นักเรียน
เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม
และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้นนอกจากจะ
ดำเนินการด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ
ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่
เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คน
ในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกันเป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของ
สารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัวซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์
ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิต
และสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้
เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคนโดยเฉพาะ
บุคลากร ครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์และภาคภูมิใจในบทบาทที่
มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งดงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของ
สังคมต่อไป

นรินทร์ จุลทรัพย์ (2558) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมี
ความจำเป็น เพื่อให้มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือ
ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในและนอกโรงเรียนรวมทั้งมีวิธีการกิจกรรม และจัดหาเครื่องมือต่าง ๆ
ที่มีคุณภาพ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า ระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน เป็นกลไกในการพัฒนาผู้เรียนทั้งในทางส่งเสริมพัฒนาการป้องกันแก้ไข

และให้ความช่วยเหลืออย่างสอดคล้องประสาน เชื่อมโยงผสมกลมกลืนไปกับการจัดการเรียนรู้
ตามธรรมชาติของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย

สรุปได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนา
ป้องกันแก้ไข และให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุก ๆ
ด้าน ตามธรรมชาติในแต่ละช่วงวัย โดยประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่าง
เป็นระบบอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

3. วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2551) ได้กล่าวถึง ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบ
และมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือชุมชน มีการทำงาน
ร่วมกันโดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจนพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานการปฏิบัติงานสามารถ
ตรวจสอบหรือรับการประเมินได้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) ได้กล่าวถึง ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบ
มีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้โรงเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกันโดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจน มีร่องรอย
หลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ เพื่อให้
การดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ โดยความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
และมีหลักฐานการดำเนินงาน

4. ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

สำหรับปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนหน่วยงานและนักวิชาการได้เสนอแนวคิดไว้ดังนี้

กรมสุขภาพจิต (2551) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนรวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทุกฝ่ายตระหนักถึง
ความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือ
ร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

2. ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนักในความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน

3. คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด

4. ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงานโดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคน

5. องค์กรประกอบ/ขั้นตอนการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้มีนักวิชาการ และหน่วยงานกล่าวถึงองค์ประกอบ/ขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้

กรมสามัญศึกษา (2546) ได้กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อ

องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าว มีความสำคัญ มีวิธีการและเครื่องมือที่แตกต่างกันไป แต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันซึ่งเอื้อให้ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ

กรมสุขภาพจิต (2551) ได้กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อ

แต่ละองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าว มีความสำคัญ มีวิธีการและเครื่องมือที่แตกต่างกันไป แต่มีความสัมพันธ์กันซึ่งเอื้อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) ได้กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ มีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
4. พัฒนาและการส่งเสริมนักเรียน
5. การส่งต่อนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
4. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน
5. การส่งต่อ

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) ได้กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. การคัดกรองนักเรียน
3. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา
4. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน
5. การส่งต่อ

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบและขั้นตอนการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

องค์ประกอบและขั้นตอนการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	กรมสามัญศึกษา (2546)		สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559)	สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559)	ความถี่	ร้อยละ
	กรมสามัญศึกษา (2546)	กรมสุขภาพจิต (2551)					
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓	5	100
2. การคัดกรองนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	5	100
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	5	100
4. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา	✓	✓	✓	✓	✓	5	100
5. การส่งต่อ	✓	✓	✓	✓	✓	5	100

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบและขั้นตอนการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คิดเป็น ร้อยละ 100 การคัดกรองนักเรียน คิดเป็น ร้อยละ 100 การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา คิดเป็น ร้อยละ 100 การส่งเสริมพัฒนานักเรียน คิดเป็น ร้อยละ 100 และการส่งต่อ คิดเป็น ร้อยละ 100

สรุปได้ว่า องค์ประกอบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน

3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา
5. การส่งต่อ

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าวมีความสำคัญมีวิธีการและเครื่องมือที่ต่างกัันไป แต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันซึ่งเอื้อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.1 ความหมายการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

มีหลายหน่วยงานได้ให้ความหมายการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลไว้

ดังต่อไปนี้

กรมสามัญศึกษา (2546) ได้ให้ความหมายว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง

กรมสุขภาพจิต (2551) ได้ให้ความหมายว่า ด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม ป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ไข้ปัญหานักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้ให้ความหมายว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลว่า เป็นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูอาจารย์มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริม การป้องกัน และแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่ได้จากเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ตามหลักวิชาการ มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไข้ปัญหานักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน

สรุปได้ว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนรายบุคคลอย่างละเอียด เพื่อให้ทราบพื้นฐาน ความเป็นมา ข้อแตกต่างของ

แต่ละบุคคล การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริม การป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

1.2 ความสำคัญการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

มีหลายหน่วยงานได้ให้ความสำคัญการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลไว้ ดังต่อไปนี้

กรมสุขภาพจิต (2551) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า ด้วยความแตกต่างของ นักเรียนแต่ละคนที่พื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรม หลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่ง สำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัด กรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่ง เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ มิใช่การใช้ความรู้หรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาด ต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า ด้วยนักเรียนแต่ละคนที่พื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่แตกต่างกัน ผ่านการหล่อหลอมให้เกิด พฤติกรรมในหลายลักษณะทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อการคัดกรอง นักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน ได้อย่างถูกต้อง

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูอาจารย์มีความเข้าใจนักเรียน มากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน และประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือคาดเดา

สรุปได้ว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ช่วยให้ครูที่ปรึกษาทราบข้อมูล เกี่ยวกับนักเรียน และมีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรอง นักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

1.3 ตัวบ่งชี้การดำเนินการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ได้มีผู้ให้ตัวบ่งชี้การดำเนินการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ดังนี้

กรมสุขภาพจิต (2551) ให้ตัวบ่งชี้การดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล ไว้ว่า ครูที่ปรึกษาควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพและด้านครอบครัวที่สำคัญ จะต้องศึกษาข้อมูลจาก

1. ระเบียบสะสม
2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)
3. วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์นักเรียน การศึกษา

จากแฟ้มสะสมผลงาน การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง ซึ่งจัดทำโดยกรมอนามัย เป็นต้น

โดยมีการเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ควรทราบ คือ

1. ด้านความสามารถ
 - 1.1 ด้านการเรียนรู้
 - 1.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ในแต่ละวิชา
 - 1.1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนเฉลี่ย
ในแต่ละภาคเรียน
 - 1.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน
ในห้องเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ไม่ตั้งใจเรียน ขาดเรียน
 - 1.2 ด้านความสามารถอื่น ๆ
 - 1.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่พิเศษ
ในโรงเรียน
 - 1.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถพิเศษ
 - 1.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน
2. ด้านสุขภาพ
 - 2.1 ด้านร่างกาย
 - 2.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับส่วนสูง น้ำหนัก
ความบกพร่องทางร่างกาย เช่น การได้ยิน การมองเห็น
 - 2.1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ โรคประจำตัว
 - 2.2 ด้านจิตใจ-พฤติกรรม
 - 2.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอารมณ์ซึมเศร้า/วิตกกังวล
 - 2.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติ
 - 2.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/
สมาธิสั้น
 - 2.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพเก็บตัว/ขี้อาย

3. ด้านครอบครัว
- 3.1 ด้านเศรษฐกิจ
- 3.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายได้ของบิดา มารดา/
ผู้ปกครอง
- 3.1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของผู้ปกครอง
- 3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับ
ในการมาโรงเรียน
- 3.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน
- 3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจำนวนพี่น้อง/
บุคคลในครอบครัว
- 3.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของบิดา มารดา
- 3.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ดูแลรับผิดชอบ
นักเรียน
- 3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของบุคคล
ในครอบครัว
- 3.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่อยู่ อาศัยและ
สิ่งแวดล้อม
- 3.2.6 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเจ็บป่วยของบุคคล
ในครอบครัว หรือ การใช้สารเสพติด การติดสุรา การพนัน
4. ด้านสารเสพติด
- 4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่แสดงออก พฤติกรรม
ในชั้นเรียน
- 4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่าย
5. ด้านความปลอดภัย
- 5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและบุคลิกภาพ
- 5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพครอบครัวและ
สิ่งแวดล้อม
- 5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลการเดินทาง
- 5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
สามารถใช้เครื่องมือและวิธีการต่าง ๆ ดังนี้ ระเบียบสะสม แบบทดสอบ แบบสอบถาม
การเยี่ยมบ้าน การสัมภาษณ์ สังคมมิติ การสังเกต อัตชีวประวัติ

โดยการบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำได้ดังนี้

1. ข้อมูลลักษณะปัญหา เช่น
 - 1.1 เรื่องที่ไม่สบายใจคืออะไร เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สภาพจิตใจ อารมณ์
พฤติกรรม และการแสดงออกตั้งแต่เริ่มต้นถึงปัจจุบัน
 - 1.2 ความรุนแรงของปัญหา โดยพิจารณาจากผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อ
วัยรุ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผลกระทบต่อครอบครัว ต่อโรงเรียน ต่อหน่วยงานและสังคม มีมากน้อย
เพียงใด
2. ข้อมูลประวัติครอบครัว เช่น
 - 2.1 ประวัติการตั้งครรภ์ พฤติกรรม อารมณ์ของมารดาขณะตั้งครรภ์
ความพร้อมของครอบครัวในการเลี้ยงดู ประวัติแรกเกิด
 - 2.2 การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ผู้ปกครอง ในช่วงเด็กถึงปัจจุบัน
รูปแบบ วิธีการอบรมเลี้ยงดู ผู้เลี้ยงดูใกล้ชิด ลักษณะบุคลิกภาพ อุปนิสัยของผู้เลี้ยงดู
 - 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว บิดามารดา พี่น้อง
ลักษณะบุคลิกภาพ อารมณ์จิตใจ และปฏิสัมพันธ์ต่อกันในครอบครัว
 - 2.4 ปัญหาครอบครัว ด้านฐานะ เศรษฐกิจ ความขัดแย้ง ความเข้าใจ
กันระหว่างบุคคลในครอบครัว ปัญหาด้านบุคลิกภาพ ปัญหาด้านอารมณ์จิตใจ อาการทางประสาท
อาการทางจิต การติดสารเสพติดของบุคคลในครอบครัว
3. ข้อมูลประวัติส่วนตัว เช่น
 - 3.1 ลักษณะบุคลิกภาพ อารมณ์จิตใจ การแสดงออกในช่วงวัยเด็กจน
ปัจจุบัน
 - 3.2 ผลการเรียนในอดีตถึงปัจจุบัน
 - 3.3 กิจกรรมการใช้เวลาว่างและการใช้เวลาว่างของตนเอง
กับบุคคลในครอบครัว
 - 3.4 ความถนัด ความสนใจ งานอดิเรก
 - 3.5 เป้าหมายของชีวิต ความคาดหวัง
 - 3.6 สุขภาพกาย โรคประจำตัว
4. ข้อมูลการปรับตัวในสังคม เช่น

- 4.1 ความสัมพันธ์กับเพื่อนในโรงเรียน นอกโรงเรียน กับครูกับบุคคลอื่น ๆ
- 4.2 การใช้ชีวิตประจำวันในสังคม การมีส่วนร่วม การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
- 4.3 การปรับตัวทางเพศ พัฒนาการทางเพศตามช่วงวัย การมีกิจกรรมตามบทบาทของเพศชาย เพศหญิงที่เป็นอยู่ การปรับตัวกับเพื่อนเพศเดียวกัน กับเพื่อนต่างเพศ
- สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้การดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ การดำเนินการเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ควรทราบ โดยการจัดทำระเบียบสละสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) การสัมภาษณ์นักเรียน จากแฟ้มสะสมผลงาน การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง แบบทดสอบ แบบสอบถาม การสังเกต ในด้านต่อไปนี้
- ด้านความสามารถด้านการเรียน ด้านความสามารถอื่นๆ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านพฤติกรรม ด้านพฤติกรรม ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ด้านการคุ้มครองนักเรียน ด้านยาเสพติด และด้านความปลอดภัย

2. การคัดกรองนักเรียน

2.1 ความหมายการคัดกรองนักเรียน

มีหลายหน่วยงานได้ให้ความหมายการคัดกรองนักเรียนไว้ดังต่อไปนี้

กรมสามัญศึกษา (2546) ได้ให้ความหมายว่า การคัดกรองนักเรียน คือ การพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้ว อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ
2. กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน การจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาได้ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้น และมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาเพราะมีข้อมูลนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้ว ความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหาของนักเรียนจะมีน้อยลงมีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน

กรมสุขภาพจิต (2551) ได้ให้ความหมายว่า การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้ว อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2. กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์คัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การป้องกันและแก้ไข

3. กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มที่มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาตามแต่กรณีการจัดกลุ่มนักเรียนมีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องในการหาวิธีการ เพื่อส่งเสริมพัฒนาและหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง แก้ปัญหาได้ตรงปัญหา มีความรวดเร็วในการแก้ปัญหาเพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งถ้าหากครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้ว เป้าหมายเพื่อการแก้ปัญหาของนักเรียนจะไม่ชัดเจนจะมีความล่าช้าในการช่วยเหลือ เพราะบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้ให้ความหมายว่าการคัดกรองนักเรียนไว้ว่า เป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการหาวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น ด้วยความรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ

สรุปได้ว่า การคัดกรองนักเรียน คือ การพิจารณา จัดกลุ่มนักเรียน โดยใช้ข้อมูลจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมาคัดกรอง จัดกลุ่มนักเรียน โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ซึ่งการคัดกรองจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้องในการหาวิธีการพัฒนา ส่งเสริม ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาให้นักเรียนต่อไป

2.2 ความสำคัญการคัดกรองนักเรียน

มีหลายหน่วยงานได้ให้ความสำคัญการคัดกรองนักเรียนไว้ดังต่อไปนี้

กรมสุขภาพจิต (2551) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา การจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหามาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้น และมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาเพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้วความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหามาของนักเรียนจะมีน้อยลง มีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการหาวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น ด้วยความรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการหาวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น ด้วยความรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ ตามขอบข่ายและเกณฑ์การคัดกรองที่โรงเรียนกำหนด

สรุปได้ว่า การคัดกรองนักเรียนช่วยในการจัดกลุ่มนักเรียนว่าอยู่ในกลุ่มใด เพื่อที่จะครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องโดยเฉพาะ การแก้ไขปัญหาก็ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้น และมีความรวดเร็วถูกต้องแม่นยำ

2.3 ตัวบ่งชี้การบริหารงานการคัดกรองนักเรียน

ได้มีผู้ให้ตัวบ่งชี้การบริหารงานการคัดกรองนักเรียน ไว้ดังนี้

กรมสุขภาพจิต (2551) ให้ตัวบ่งชี้การบริหารงานการคัดกรองนักเรียน ไว้ว่า การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์ การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วย ดังนั้นโรงเรียนจึงควรมีการประชุมครูเพื่อการพิจารณา เกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกัน เป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียนรวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่ของพฤติกรรม เท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

1. ด้านความสามารถ

1.1 ด้านการเรียน

- 1) การวิเคราะห์ข้อมูลผลการเรียนที่ได้และความเปลี่ยนแปลงของผลการเรียน เพื่อการคัดกรองนักเรียนจากระเบียบสะสม
- 2) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนการได้ข้อมูลจากครูที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนความเอาใจใส่ความพร้อม การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการเรียน
- 3) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนการได้ข้อมูลจากครูที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนความสามารถในการเรียน
- 4) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนการได้ข้อมูลจากครูที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนความสม่ำเสมอในการมาโรงเรียน เวลาที่มาโรงเรียน การเข้าชั้นเรียน

1.2 ด้านความสามารถอื่น ๆ

- 1) การได้ข้อมูลจากเพื่อนนักเรียน แพ้มีสะสมผลงานพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนที่แสดงออกถึงความสามารถพิเศษที่มี
- 2) การได้ข้อมูลจากเพื่อนนักเรียน แพ้มีสะสมผลงานพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนที่แสดงออกถึงความถนัด ความสนใจ และ ผลงานในอดีตที่ผ่านมา

3) การได้ข้อมูลจากเพื่อนนักเรียน แฟ้มสะสมผลงาน

พฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนที่แสดงออกบปบาทหน้าที่พิเศษในโรงเรียน

4) การได้ข้อมูลจากเพื่อนนักเรียน แฟ้มสะสมผลงาน

พฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

2. ด้านสุขภาพ

2.1 ด้านร่างกาย

1) การสังเกตการณ์สอบถามจากครูพยาบาลหรือจากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองสำหรับนักเรียน ม.1-ม.6 เกี่ยวกับความปกติ ความพิการหรือความบกพร่องทางร่างกาย เช่น การมองเห็น การได้ยิน เป็นต้น

2) การสังเกตการณ์สอบถามจากครูพยาบาลหรือจากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองสำหรับนักเรียน ม.1-ม.6 เกี่ยวกับโรคประจำตัว

3) การสังเกตการณ์สอบถามจากครูพยาบาลหรือจากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองสำหรับนักเรียน ม.1-ม.6 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักกับส่วนสูง

2.2 ด้านจิตใจ-พฤติกรรม

1) การสังเกตพฤติกรรม การได้ข้อมูลจากเพื่อนนักเรียนจากแบบสอบถาม ระเบียบสะสม หรือแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) เกี่ยวกับสภาพอารมณ์ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ความวิตกกังวล หรือ ซึมเศร้า

2) การสังเกตพฤติกรรม การได้ข้อมูลจากเพื่อนนักเรียนจากแบบสอบถาม ระเบียบสะสม หรือแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) เกี่ยวกับความประพฤติ

3) การสังเกตพฤติกรรม การได้ข้อมูลจากเพื่อนนักเรียนจากแบบสอบถาม ระเบียบสะสม หรือแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) เกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการเรียน ความสามารถพิเศษและการปรับตัวของนักเรียน เช่นพฤติกรรมที่อยู่ไม่นิ่งสมาธิสั้น

4) การสังเกตพฤติกรรม การได้ข้อมูลจากเพื่อนนักเรียนจากแบบสอบถาม ระเบียบสะสม หรือแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับเพื่อน/ครู/ผู้ปกครอง การใช้สารเสพติด การลักขโมย การทำร้ายตนเอง พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม

3. ด้านครอบครัว

3.1 ด้านเศรษฐกิจ

1) การศึกษาจากเพื่อนนักเรียนหรือจากนักเรียนโดยตรง
หรือระเบียบสนธิสัญญาเกี่ยวกับผู้หารายได้ให้ครอบครัว

2) การศึกษาจากเพื่อนนักเรียนหรือจากนักเรียนโดยตรง
หรือระเบียบสนธิสัญญาเกี่ยวกับฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวภาระหนี้สิน

3) การศึกษาจากเพื่อนนักเรียนหรือจากนักเรียนโดยตรง
หรือระเบียบสนธิสัญญาเกี่ยวกับความเพียงพอรายรับกับรายจ่าย

4) การศึกษาจากเพื่อนนักเรียนหรือจากนักเรียนโดยตรง
หรือระเบียบสนธิสัญญาเกี่ยวกับจำนวนเงินที่นักเรียนได้รับและใช้จ่ายในแต่ละวัน

3.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน

1) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การสอบถามจากนักเรียน
โดยตรง หรือจากกลุ่มเพื่อน หรือระเบียบสนธิสัญญาเกี่ยวกับความสามารถในการคุ้มครองดูแลนักเรียน
อย่างปลอดภัยและเหมาะสมของผู้ปกครอง

2) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การสอบถามจากนักเรียน
โดยตรง หรือจากกลุ่มเพื่อน หรือระเบียบสนธิสัญญาเกี่ยวกับความเหมาะสมของสภาพที่อยู่อาศัย และ
สิ่งแวดล้อม

3) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การสอบถามจากนักเรียน
โดยตรง หรือจากกลุ่มเพื่อน หรือระเบียบสนธิสัญญาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว เช่น อบอุ่น
หรือมีทะเลาะเบาะแว้ง ใช้ความรุนแรงในการตัดสินใจปัญหา ซึ่งมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของ
นักเรียน เช่น ซึม เหงื่อลอย แสดงออกถึงการไม่อยากกลับบ้าน เป็นต้น

4) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การสอบถามจากนักเรียน
โดยตรง หรือจากกลุ่มเพื่อน หรือระเบียบสนธิสัญญาเกี่ยวกับการใช้สารเสพติด สุรา หรือ เล่นการพนัน
รวมถึงความเจ็บป่วยเรื้อรัง/รุนแรงของสมาชิกในครอบครัว

4. ด้านสารเสพติด

4.1 การสังเกต การสัมภาษณ์ การคัดกรองจากระเบียบสนธิสัญญา
พฤติกรรมที่แสดงออก

4.2 การสังเกต การสัมภาษณ์ การคัดกรองจากระเบียบสนธิสัญญา
พฤติกรรมในชั้นเรียน

4.3 การสังเกต การสัมภาษณ์ การคัดกรองจากระเบียบสนธิสัญญา
ใช้จ่ายเงิน

4.4 การสังเกต การสัมภาษณ์ การคัดกรองจากระเบียบสนธิสัญญา
การคบเพื่อน

4.5 การสังเกต การสัมภาษณ์ การคัดกรองจากระเบียบสะสม

สุขภาพและบุคลิกภาพ

4.6 การสังเกต การสัมภาษณ์ การคัดกรองจากระเบียบสะสม

สถานภาพทางครอบครัวและสิ่งแวดล้อม

5. ด้านความปลอดภัย

5.1 การสังเกต ข้อมูลการเดินทาง สภาพแวดล้อมในโรงเรียน

พฤติกรรมการทำงานที่สร้างความปลอดภัยให้กับตนเองและผู้อื่น

5.2 การสังเกต ข้อมูลการเดินทาง สภาพแวดล้อมในโรงเรียน

จิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัย

6. ด้านอื่น ๆ เช่น ด้านเพศ

การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน การสัมภาษณ์นักเรียน พฤติกรรมอื่น ๆ ที่เปลี่ยนแปลงจากเดิม ซึ่งอาจเป็นไปในทางที่ดีขึ้น หรือมีความไม่เหมาะสมที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถ สุขภาพ และการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียน

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) ให้ตัวบ่งชี้การบริหารงานการคัดกรองนักเรียนไว้ว่า การคัดกรองนักเรียนการคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณา วิเคราะห์ ข้อมูลจากการรู้จักนักเรียนเป็นบุคคลเพื่อจัดกลุ่มเป็น 3-4 กลุ่ม เพื่อประโยชน์ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น ดังนี้

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ ซึ่งควรได้รับการส่งเสริมภูมิคุ้มกันและส่งเสริมพัฒนา
2. กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง ซึ่งควรได้รับการป้องกันและแก้ไขตามกรณี
3. กลุ่มปัญหา คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหา ซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน
4. กลุ่มพิเศษ คือ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะ แสดงออก ซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายอย่างที่เป็นประจักษ์เมื่อเทียบกับผู้ที่มีอายุในระดับเดียวกัน ภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขีดสุด

สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้การบริหารงานการคัดกรองนักเรียน คือ กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนโดย ดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียน เพื่อคัดกรองนักเรียนโดยจัดกลุ่มดังนี้ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และ

กลุ่มพิเศษ โดยการวิเคราะห์ข้อมูล จากระเบียบสละสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) แบบบันทึก การเยี่ยมบ้านนักเรียน การสัมภาษณ์นักเรียน มีการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และรายห้องเรียน

3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน

3.1 ความหมายการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

มีหลายหน่วยงานได้ให้ความหมายการส่งเสริมพัฒนานักเรียนไว้ดังต่อไปนี้ กรมสามัญศึกษา (2546) ได้ให้ความหมายว่า การส่งเสริมนักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น ไม่ว่าจะเป็นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง มีปัญหาให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ และมีคุณภาพ

กรมสุขภาพจิต (2551) ได้ให้ความหมายว่า การส่งเสริมนักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น ไม่ว่าจะเป็นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มที่มีปัญหาให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ และมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชน คาดหวังต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้ให้ความหมายว่า การส่งเสริมพัฒนานักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ หรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลุ่มพิเศษให้มีคุณภาพมากขึ้น ได้พัฒนาเต็มศักยภาพมีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ และมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียน หรือชุมชนคาดหวังต่อไป

สรุปได้ว่า การส่งเสริมพัฒนานักเรียน คือ สนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น ไม่ว่าจะเป็นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มที่มีปัญหาให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ

3.2 ความสำคัญการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

มีหลายหน่วยงานได้ให้ความสำคัญการส่งเสริมพัฒนานักเรียนไว้ดังต่อไปนี้ กรมสุขภาพจิต (2551) ได้ให้ความสำคัญว่า การส่งเสริมนักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นักเรียนกลุ่มปกติ หรือกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา

และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มมีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ และมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคน ไม่ว่าจะ เป็นนักเรียนกลุ่มปกติ หรือกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา กลุ่มความสามารถพิเศษให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติ กลุ่มความสามารถพิเศษ กลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มมีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ และมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวัง

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การส่งเสริมพัฒนานักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคน ไม่ว่าจะ เป็นกลุ่มปกติ หรือกลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหา กลุ่มพิเศษให้มีคุณภาพมากขึ้น และเป็นการมีความภาคภูมิใจในตนเอง ไม่ให้กลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มมีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ และมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวัง

สรุปได้ว่า การส่งเสริมพัฒนานักเรียน จะช่วยป้องกันให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติ กลุ่มความสามารถพิเศษ และให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเอง ไม่ให้กลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มมีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ และมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวัง

3.3 ตัวบ่งชี้การบริหารงานการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

ได้มีผู้ให้ตัวบ่งชี้การบริหารงานการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ดังนี้

กรมสุขภาพจิต (2551) ให้ตัวบ่งชี้การบริหารงานการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ไว้ว่า การส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ

1. การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)

1.1 กำหนดกิจกรรมโฮมรูมโดยยึดตามความต้องการของนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโฮมรูม ดังนี้

1.1.1 สำรวจความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

1.1.2 พิจารณาเลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนหรือให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น ๆ เป็นเรื่องที่ทันสมัย

1.1.3 การจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละครั้ง มีการดำเนินการเป็นหลักฐานทั้งก่อนและหลังดำเนินการ ซึ่งอาจเขียนในรูปแบบของบันทึกการจัดกิจกรรม หรืออื่น ๆ

รวมทั้งให้มีการบันทึกสรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการจัดการกิจกรรมทุกครั้ง ซึ่งการบันทึกอาจบันทึกในแผนการจัดกิจกรรมหรือในแบบฟอร์มบันทึกที่แยกออกมาต่างหากก็ได้

1.1.4 ประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน

1.2 โรงเรียนกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง โดยมีจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ในการพัฒนานักเรียน ครูที่ปรึกษาก็ดำเนินการตามนั้นแต่ให้มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อและวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมและทันสมัยได้ด้วย

1.3 วิธีการผสมผสาน โดยยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

1.4 วิธีการอื่นๆ ตามความเหมาะสม

2. การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)

2.1 ครูที่ปรึกษาควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ซึ่งการประชุมนี้มิใช่การรายงานสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองทราบเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น ดังนั้นสิ่งสำคัญที่ควรตระหนักในการจัดกิจกรรมประชุม คือ

2.1.1 ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อนการประชุม

ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อมูลของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมจะดำเนินการโดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน

2.1.2 ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทาง

ลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่น การตำหนินักเรียนหรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่องของนักเรียนในที่ประชุม ใช้คำพูดที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวนักเรียนแสดงถึงความห่วงใยใส่ใจของครูที่มีต่อนักเรียนทุกคน และอาศัยกิจกรรมที่จะทำให้ผู้ปกครองตระหนักในความรับผิดชอบและต้องการปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนบกพร่องของนักเรียน ซึ่งเป็นสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1.3 การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมจำเป็นต้อง

ใช้กิจกรรมต่าง ๆ โดยเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1.4 การสรุปผลและบันทึกหลักฐานการประชุมผู้ปกครองใน

การประชุมแต่ละครั้ง ครูที่ปรึกษาควรมีการสรุปและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง เป็นข้อมูลสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป เป็นข้อมูลสำหรับการจัดประชุมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในครั้งต่อไป

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) ให้ตัวบ่งชี้การบริหารงาน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน ไว้ว่า การส่งเสริมพัฒนานักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนพิจารณาดำเนินการ ได้ดังนี้

1. กิจกรรมโฮมรูม เป็นช่วงเวลาที่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาพบกับ เด็กๆ ในความดูแล ไม่ว่าจะในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน โดยจัดบรรยากาศให้อบอุ่น เหมือนบ้าน หลังที่ 2 โดยครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา และนักเรียน เป็นดั่งสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน มีการจัด กิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นกลุ่มในด้านต่าง ๆ

2. การประชุมผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่ครูประจำ ชั้น/ครูที่ปรึกษาจัดให้ผู้ปกครองของนักเรียนของตนเป็นกลุ่มย่อย โดยครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาจะมี บทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินกิจกรรม และเอื้ออำนวยให้แก่ผู้ปกครองที่ได้พูดคุยสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อหาแนวทางและร่วมมือกันในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยดำเนินการดังนี้

2.1 ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษารูจักนักเรียนในชั้นเรียน เป็นอย่างดี มีการเตรียมข้อมูลเพื่อสื่อสารกับผู้ปกครอง

2.2 ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษามีความสามารถในการสื่อสาร และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง กรณีนักเรียนกลุ่มปัญหา ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาควรทำ ใจเป็นกลาง เปิดกว้างไม่ด่วนตำหนิ ยอมรับปัญหาด้วยการรับฟังผู้ปกครองก่อน ให้โอกาสผู้ปกครอง ได้ระบายความคับข้องใจ ประเมินความเข้าใจถึงปัญหา และตกลงวิธีการแก้ไขร่วมกันซึ่งทั้งสองฝ่าย ยอมรับและปฏิบัติได้

2.3 ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษามีการวางแผนร่วมกับนักเรียนใน ชั้นเรียนในการดูแลต้อนรับผู้ปกครอง

2.4 ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษามีการจัดทำทำเนียบผู้ปกครองใน ชั้นเรียนเพื่อการสื่อสารกับผู้ปกครองอื่น ๆ หรืออาจทำเป็นระบบไลน์ชั้นเรียนเพื่อความสะดวกใน การสื่อสาร

สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้การบริหารงานการส่งเสริมพัฒนานักเรียน คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ในปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน รมัตระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือ ต่อต้านจากผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน มีการสรุปและจัดทำ เอกสารเป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง และมีการใช้ข้อมูลจากการประชุมในระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน

4. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

4.1 ความหมายการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

มีหลายหน่วยงานได้ให้ความหมายการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาไว้ดังต่อไปนี้
กรมสามัญศึกษา (2546) ได้ให้ความหมายว่า ความหมายการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา คือ การที่ครูที่ปรึกษาให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ความดูแลใส่ใจอย่างใกล้ชิด และหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและการแก้ไข้ปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม

กรมสุขภาพจิต (2551) ได้ให้ความหมายว่า ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และหาวิธีการช่วยเหลือป้องกันโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การป้องกันช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่ และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้ให้ความหมายว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหาไว้ว่า เป็นการเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและการแก้ไข้ปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันและการแก้ไข้ปัญหาของนักเรียน จึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

สรุปได้ว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา คือ การดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ซึ่งถ้าเป็นักเรียนกลุ่มปกติ ครูที่ปรึกษาดูแลป้องกันไม่ให้นักเรียนกลุ่มปกติกลายเป็นกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา ส่วนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาครูที่ปรึกษาต้องดูแลอย่างใกล้ชิดและหาแนวทางแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนกลุ่มนี้ เพื่อพัฒนา ส่งเสริมให้กลับมาเป็นักเรียนกลุ่มปกติต่อไป

4.2 ความสำคัญการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

มีหลายหน่วยงานได้ให้ความสำคัญการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาไว้ดังต่อไปนี้
กรมสุขภาพจิต (2551) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งป้องกันและการแก้ไข้ปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคมการ

ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่ และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่าการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูควรให้ความสนใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา นั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความสนใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโต เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้น จำเป็นต้องให้ความสนใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน จึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโต เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม

สรุปได้ว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความสนใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม

4.3 ตัวบ่งชี้การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

ได้มีผู้ให้ตัวบ่งชี้การบริหารงานการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ดังนี้ กรมสุขภาพจิต (2551) ให้ตัวบ่งชี้การบริหารงานการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนไว้ว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนนั้นมีหลายเทคนิค วิธีการ แต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการ มี 2 ประการ

1. การให้คำปรึกษาเบื้องต้น

1.1 ครูที่ปรึกษามีความพร้อมในการให้การปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนด้วยความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียน ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ โดยมีกระบวนการในการปรึกษา ดังนี้

- 1) สร้างสัมพันธภาพ
- 2) พิจารณาทำความเข้าใจปัญหา
- 3) กำหนดวิธีการและดำเนินการแก้ไขปัญหานักเรียน
- 4) ยุติการปรึกษา

1.2 ครูที่ปรึกษารับการอบรมเกี่ยวกับการปรึกษาหรือวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจรับการอบรมจากหน่วยงานภายนอก หรือโรงเรียนจัดอบรมให้

1.3 ครูที่ปรึกษาหมั่นฝึกฝนทักษะการปรึกษาและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ

1.4 ครูที่ปรึกษาศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการ หรือความรู้เกี่ยวข้องการปรึกษา การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. การจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน

2.1 ครูที่ปรึกษาสามารถคิดพิจารณากิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน โดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.2 ครูที่ปรึกษาสามารถคิดพิจารณากิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน โดยใช้กิจกรรมในห้องเรียน

2.3 ครูที่ปรึกษาสามารถคิดพิจารณากิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน โดยใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

2.4 ครูที่ปรึกษาสามารถคิดพิจารณากิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน โดยใช้กิจกรรมซ่อมเสริม

2.5 ครูที่ปรึกษาสามารถคิดพิจารณากิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียน โดยใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) ให้ตัวบ่งชี้การบริหารงาน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ไว้ว่า การป้องกัน แก้ไขปัญหา และดูแลช่วยเหลือนักเรียน การช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียน มีวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละลักษณะปัญหาและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียนแต่ละคนด้วย เพื่อให้เด็กนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงมีโอกาสกลับมาเป็นกลุ่มปกติ ไม่กลายเป็นกลุ่มปัญหาและนักเรียนกลุ่มปัญหาได้รับการดูแลตั้งแต่เบื้องต้น เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนนั้นซ้ำซ้อนยิ่งขึ้น โดยครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาพิจารณาเลือกกิจกรรมใช้ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา การดำเนินการดูแลช่วยเหลือแก้ปัญหาด้วย 7 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. การให้การปรึกษาเบื้องต้น
2. กิจกรรมในชั้นเรียน
3. กิจกรรมเพื่อนคู่หู
4. กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง
5. กิจกรรมซ่อมเสริม

6. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

7. กิจกรรมการเยี่ยมบ้าน

สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้การบริหารงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือ การดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมในห้องเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ การจัดกิจกรรมซ่อมเสริม การจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อ เพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน และสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมารวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ

5. การส่งต่อ

5.1 ความหมายการส่งต่อ

มีหลายหน่วยงานได้ให้ความหมายการส่งต่อไว้ดังต่อไปนี้

กรมสามัญศึกษา (2546) ได้ให้ความหมายว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา อาจมีกรณีที่บางปัญหามีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น การส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง

2. การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก

กรมสุขภาพจิต (2551) ได้ให้ความหมายว่า ในการแก้ปัญหาของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา ตามกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อาจมีบางกรณีที่มีปัญหามีความยากต่อการแก้ไขช่วยเหลือ หรือแก้ไขช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้ปัญหาลุกลามหรือเป็นบทรูปแบบที่ของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา/ผู้ที่เกี่ยวข้องคนใดคนหนึ่งเท่านั้นความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไขช่วยเหลือ

การส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น

2. การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็น

ผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก สำหรับการส่งต่อภายใน หากส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองจะเป็นการแก้ไขปัญหที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก ปัญหาพฤติกรรมที่ซับซ้อนหรือรุนแรง เป็นต้น ครูที่รับต่อต้องมีการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และประสานการทำงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อการช่วยเหลือ ที่มีประสิทธิภาพ แต่หากเกิดกรณียากต่อการช่วยเหลืออีกก็ต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้ให้ความหมายว่าการส่งต่อ การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนโดยครูที่ปรึกษา อาจมีกรณีที่บางปัญหา มีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเพียงลำพังความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้น หรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข ซึ่งครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการได้ตั้งแต่กระบวนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือการคัดกรองนักเรียนก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหาของนักเรียนในแต่ละกรณี การส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง

2. การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก หากพิจารณาเห็นว่าเป็นกรณีปัญหาที่มีความยากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียนจะดูแลช่วยเหลือได้

สรุปได้ว่า การส่งต่อ คือ การส่งนักเรียนต่อให้กับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น ใช้ในกรณีที่การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนโดยครูที่ปรึกษา มีความยากต่อการช่วยเหลือ การส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ คือ การส่งต่อภายใน และการส่งต่อภายนอก

1. การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง

2. การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก หากพิจารณาเห็นว่าเป็นกรณีปัญหาที่มีความยากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียนจะดูแลช่วยเหลือได้

5.2 ความสำคัญการส่งต่อ

มีหลายหน่วยงานได้ให้ความสำคัญการส่งต่อไว้ดังต่อไปนี้

กรมสุขภาพจิต (2551) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการในข้อ 4 นั้น อาจมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยาก ต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยัง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ครูปรึกษา หรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความยุ่งยากของปัญหาอาจมี มากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า การป้องกันและแก้ไข ปัญหาของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา อาจมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยากต่อการ ช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ครูปรึกษา หรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความยุ่งยากของปัญหา อาจมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) ได้ให้ความสำคัญไว้ว่า มีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควร ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่าง ถูกทางและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ครูปรึกษา หรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหาของนักเรียน

สรุปได้ว่า การส่งต่อมีความสำคัญมากในกรณีการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไป ยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทางและ รวดเร็วขึ้น หากป้องกันและแก้ไขปัญหาไม่ถูกทางอาจทำให้เกิดความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้น หรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข

5.3 ตัวบ่งชี้การส่งต่อ

ได้มีผู้ให้ตัวบ่งชี้การบริหารงานการส่งต่อ ดังนี้

กรมสุขภาพจิต (2551) ให้ตัวบ่งชี้การบริหารงานการส่งต่อ ไว้ว่า การแก้ปัญหาของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา ตามกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน อาจมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยากต่อการแก้ไขช่วยเหลือ จึงเป็นต้องดำเนินการส่งต่อ โดยแนวทางการดำเนินการส่งต่อ คือ

1. ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน

2. ครูที่ปรึกษาสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง

3. ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ระมัดระวังมิให้นักเรียนเกิดความรู้สึกผิด กังวล หรือโกรธ เป็นต้น แต่ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือตามแต่กรณีที่ครูที่ปรึกษาพิจารณาว่าเหมาะสม

4. ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน และส่งต่อให้เรียบร้อย

5. ครูที่ปรึกษาติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

5.1 การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง

5.2 การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก หากพิจารณาเห็นว่าเป็นกรณีปัญหาที่มีความยากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียนจะดูแลช่วยเหลือได้

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) ให้ตัวบ่งชี้การบริหารงานการส่งต่อ ไว้ว่า บางปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป การส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง

2. การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก หากพิจารณาเห็นว่าเป็นกรณีปัญหาที่มีความยากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียนจะดูแลช่วยเหลือได้

สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้การบริหารงานการส่งต่อ คือ ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน และส่งต่อให้เรียบร้อย ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง

ส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ นัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการส่งต่อ ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก

การพัฒนาแนวทาง

1. ความหมายของการพัฒนาแนวทาง

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการพัฒนา ดังนี้

จาร์ส นวลนัม (2540) ได้ให้ความหมายของการพัฒนา หมายถึง การทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงทีละเล็กละน้อย โดยผ่านลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัว ขึ้นเติบโตขึ้น มีการปรับปรุงให้ดีขึ้นและเหมาะสมไปกว่าเดิม หรืออาจก้าวหน้าไปถึงขั้นที่อุดมสมบูรณ์ เป็นที่น่าพอใจ

สุภาพร พิศาลบุตร และยงยุทธ เกษสาคร (2545) ได้ให้ความหมายของการพัฒนา หมายถึง การกระทำที่เป็นเหตุให้บางสิ่งบางอย่างเจริญเติบโตหรือขยายออกเพื่อให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ เดิมและการพัฒนานั้นอาจจะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมหรือมนุษย์ก็ได้แต่เรามุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดีขึ้นดังนี้

1. คนมีความสามารถและสมรรถภาพในการดำเนินชีวิต
2. คนในสังคมมีอิสระและเสรีภาพในการตัดสินใจเลือก
3. คนในสังคมมีความเมตตากรุณาซึ่งกันและกัน

दनัย เทียนพุดม (2545) ได้ให้ความหมายของการพัฒนา หมายถึง การดำเนินการ ที่จะส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้ ความสามารถ เจตคติ และประสบการณ์เพิ่มขึ้นในรูปแบบของ การฝึกอบรมการศึกษาของพนักงานการพัฒนาพนักงานเพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่ง ปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันก็ดำเนินการพัฒนาอาชีพพนักงานให้พร้อมที่จะ รับผิดชอบหรือเติบโตในตำแหน่งที่สูงขึ้น รวมถึงการปรับหรือพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรที่ชนะ ในการแข่งขันได้ในที่สุด

มีชัย สายอร่าม (2548) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาว่า หมายถึง กระบวนการใน การเปลี่ยนแปลงและสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ความเป็นธรรมทางสังคม ความเสมอภาค ทางการเมือง การธำรงรักษาวัฒนธรรมอันดีงาม การจัดสรร และกระจายทรัพยากร ด้วยวิธีการ บริหารที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในอนาคตที่จะสร้างคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

ชาอุชัย อาจินสมาจาร (2549) กล่าวว่า “การพัฒนา” หมายถึง กระบวนการของการเรียนรู้อย่างกระฉับกระเฉงจากประสบการณ์นำไปสู่การพัฒนาบุคคลทั้งบุคคลอย่างเป็นระบบและเต็มไปด้วยวัตถุประสงค์ในด้านร่างกาย ใจ และจิตวิญญาณ การพัฒนารวมมโนทัศน์ของการพัฒนา (การเปลี่ยนแปลงและความเจริญงอกงาม) การฝึกอบรมการพัฒนาองค์กร (การเรียนรู้ทักษะจำเพาะ)

สมคิด บางโม (2549) ได้ให้ความหมายของการพัฒนา หมายถึง กระบวนการทุกอย่างที่จะทำให้สิ่งที่มีอยู่เป็นอยู่เจริญขึ้นดีขึ้นเป็นประโยชน์มากขึ้นไม่ว่าจะเป็นตัวคนระบบงานองค์กรสถานที่ทฤษฎีความรู้สึกรู้สึกนึกคิด

สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การดำเนินการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นและเหมาะสมไปกว่าเดิม หรือสมบูรณ์เป็นที่น่าพอใจ โดยเพิ่มพูนประสบการณ์ในการทำงาน โดยการฝึกอบรมให้ความรู้ให้การศึกษาให้การพัฒนา เพื่อให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบันได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้ เป็นแนว

Good (1973) ได้รวบรวมความหมายของ แนวทาง หมายถึง เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่างเพื่อการเรียนแบบเป็นแผนภูมิ ซึ่งเป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่ง เป็นหลักการหรือแนวคิดและเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความหมายสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง วิธีที่ใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ผู้ศึกษา ได้ศึกษาหรือพัฒนาขึ้นเพื่อนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

สรุปได้ว่า การพัฒนาแนวทาง หมายถึง การดำเนินการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติ กระบวนการ วิธีการ หลักการที่ใช้ ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานให้มีการเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น และเหมาะสมไปกว่าเดิม หรือสมบูรณ์เป็นที่น่าพอใจ โดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ตามแบบอย่างหรือ แนวคิดให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเน้นวิสัยทัศน์ และทัศนคติของบุคคลความเป็นผู้นำ ความคิดความเข้าใจเชิงระบบ และการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

2. ลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทาง

คุณลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทาง ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้สรุปไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางไว้หลายประการซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนที่มีความหมายเพื่อแก้ปัญหา โดยมีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนใช้กลยุทธ์ เพื่อการพัฒนาและการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อใช้ในการเปลี่ยนแปลง

2. การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ กล่าวคือเป็นแนวคิดที่มอง การเปลี่ยนแปลงขององค์กรในลักษณะที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องร่วมกันถึงการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและ กันในลักษณะเกื้อกูลกัน

3. การพัฒนาองค์กรเป็นระบบกระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลาและใช้เวลานานโดยนัยนี้กระบวนการพัฒนาองค์กรจึงเป็นกระบวนการแก้ปัญหา ของ องค์กรที่ดำเนินงานต่อเนื่องกัน ไม่ใช่เป็นการแก้ปัญหาเพียงครั้งเดียวแล้วเลิกไป หากต้อง ดำเนินการปรับปรุงอยู่เรื่อย ๆ

4. การพัฒนาองค์กรต้องการให้ผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้มีส่วนร่วมใน การเปลี่ยนแปลง นักปฏิบัติการส่วนใหญ่เน้นความต้องการบุคคลที่สามซึ่งเป็นตัวแทน การเปลี่ยนแปลง

5. การพัฒนาองค์กรมีการมุ่งเน้นเพิ่มสมรรถนะและสุขภาพที่สมบูรณ์โดยทั่วไป จะต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ปรีชา กองจินดา (2549) ได้สรุปไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทาง ประกอบด้วย

1. เป็นไปตามความตรงเชิงโครงสร้างตามหลักวิชาในเรื่องแนวปฏิบัติในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงองค์กร พฤติกรรมของคนในองค์กรในด้านการเป็นบุคคลรอบรู้ การมีแบบแผนของความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้เป็นทีม และการคิดเชิงระบบเพื่อนำไปสู่ การพัฒนาองค์กร แห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

2. มีความเหมาะสมในเรื่องแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน ที่มีความเหมาะสมในการปฏิบัติจริงภายใต้บริบทของโรงเรียน

3. มีความเป็นไปได้ในเรื่องแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนที่ มีความเหมาะสมในการปฏิบัติจริงภายใต้บริบทของโรงเรียน

สรุปได้ว่า ลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทาง เป็นไปตามโครงสร้างหลักวิชาการ มีความเหมาะสมเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง มีความยืดหยุ่น ไม่หยุดนิ่ง หรือพึงพอใจในสิ่งที่สำเร็จที่มี อยู่ ต้องปรับปรุงหรือ เปลี่ยนแปลงองค์กรพฤติกรรมของคนในองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด อย่างมีแบบแผน มีวิสัยทัศน์ร่วมการเรียนรู้เป็นทีม และการคิดเชิงระบบเพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กร

3. องค์ประกอบแนวทางการพัฒนา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอองค์ประกอบแนวทางการพัฒนา ดังนี้

สุนันทา เลहनันท์ (2540) ได้เสนอองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทางโดยเสนอว่าจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ แนวคิด
2. บริบทและเงื่อนไข
3. ยุทธศาสตร์
4. กระบวนการดำเนินงาน
5. ผลที่ได้รับจากการนำแนวทางไปใช้

มารุต พัฒผล (2557) ได้เสนอว่าแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. หลักการของแนวทาง
2. วัตถุประสงค์ของแนวทาง
3. ระบบและกลไกของแนวทาง
4. วิธีดำเนินงานของแนวทาง
5. แนวทางการประเมินผลแนวทาง
6. เงื่อนไขของแนวทาง

Everard และ Geoffery (1990) ได้เสนอแนะองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทางที่ดีจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

1. บริบทหรือเงื่อนไข
2. หลักการหรือแนวคิด
3. วัตถุประสงค์
4. กระบวนการดำเนินงาน
5. การประเมินผล

สรุปได้ว่า องค์ประกอบแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) ความมุ่งหมาย 3) แนวทางหรือวิธีดำเนินการ 4) กลไกในการบริหารจัดการ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

การประเมินความต้องการจำเป็น

การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นวิธีการที่มีความสำคัญ เนื่องจากทำให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่สำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งให้ข้อมูลที่เป็นทางเลือกในการแก้ปัญหาเพื่อการวางแผนงานที่เหมาะสม (ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม, 2551)

1. ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

ได้มีหลายท่านได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น ไว้ดังนี้
คัฟแมน, โรจาส และเมเยอร์ (Kaufman, Rojasr and Mayer, 1993) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการที่ใช้เพื่อกำหนดช่องว่างระหว่างผลลัพธ์ที่เกิดในปัจจุบัน (Current Results) กับความต้องการ (Desired) มีการเรียงลำดับความสำคัญ (Priority Order) ของผลที่ได้ ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็นเพื่อเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญที่สุด

เกลเมอร์ และแคมเบล (Gelmore and Cambell, 1996) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการวางแผนเพื่อชี้ถึงความต้องการจำเป็นของคนหรือกลุ่มคน โดยการรวบรวมความต้องการจำเป็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแล้วพิจารณาความต้องการจำเป็นที่มีความสัมพันธ์กัน รวมทั้งเป็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแล้วพิจารณาความต้องการจำเป็นที่สัมพันธ์กัน รวมทั้งเป็นความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญและเหมาะสมจากการพิจารณาของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแต่ละคน และจากการร่วมพูดคุยกันระหว่างตัวแทนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของแผนงาน

ปียมภรณ์ โชคอวยชัย (2540) ได้ให้ความหมาย ความต้องการจำเป็นว่าเป็นสภาพปัญหาวิกฤตที่พบอยู่ในปัจจุบันและต้องการได้รับการแก้ไขตามการรับรู้ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ซึ่งถือว่าความต้องการจำเป็นตามความรู้สึกหรือการเรียนรู้

สุวิมล ว่องวานิช (2542) ได้ให้ความหมาย ความต้องการจำเป็นไว้เป็น 2 นัย คือ ความต้องการจำเป็นที่เป็นคำนามและความต้องการจำเป็นที่เป็นคำกริยา ความต้องการจำเป็นที่เป็นคำนาม หมายถึง ช่องว่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและสภาพที่พึงปรารถนาหรือที่ควรจะเป็น ความแตกต่างดังกล่าวแสดงถึงภาวะที่ไม่เป็นที่พึงพอใจ ซึ่งจะสะท้อนถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ส่วนความต้องการจำเป็นที่เป็นคำกริยา หมายถึง สิ่งที่ต้องการหรือสิ่งที่พึงปรารถนาเพื่อที่จะนำมาจัดช่องว่างอันได้แก่ แนวทางการแก้ไขปัญหา วิถีทางที่จะไปสู่จุดมุ่งหมาย จากความหมายสองนัยนี้จึงทำให้เกิดความหมาย 2 ประเภทใหญ่ คือ ความหมายของความต้องการจำเป็นว่าเป็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มุ่งหวังกับสิ่งที่เป็นอย่างจริง กับการนิยามความต้องการจำเป็นว่าเป็นสิ่งซึ่งหากไม่ได้รับการตอบสนองจะทำให้เกิดสภาวะที่ไม่พึงประสงค์ขึ้น

สุมิต ว่องวานิช (2548) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความต้องการจำเป็นทำให้ได้ข้อมูลที่น่าไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษาหรือ การเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้นปลายทาง การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นจึงเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงในทางบวก

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการในการ ประเมินความแตกต่างระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง ที่สังเกตได้ จากการพิจารณา ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแต่ละคน แล้วนำผลของความแตกต่างนั้นมาจัดเรียงลำดับความสำคัญเพื่อเป็น ข้อมูลในการวางแผน ตัดสินใจแก้ไขความแตกต่างให้เปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการ เปลี่ยนแปลงใน ทางบวก

2. ประเภทของความต้องการจำเป็น

ได้มีผู้จำแนกประเภทของความต้องการจำเป็น ไว้ดังนี้

สุมิต ว่องวานิช (2542) ได้ให้ประเภทของความต้องการจำเป็นว่า แบ่งได้เป็น หลายประเภทของความต้องการจำเป็นว่า แบ่งได้เป็นหลายประเภทขึ้นอยู่กับลักษณะที่ใช้ในการจัด ประเภท ดังนี้

1. ระดับความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นขององค์กร (Organizational need) ความต้องการจำเป็นของบุคลากร (Personal needs) ความต้องการจำเป็น ของกลุ่ม (Group needs)
2. สาระเนื้อหาของความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นใน การพัฒนาบุคลากร (Staff Development needs) ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม (Training needs) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา (Development needs) ความต้องการจำเป็นใน การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum development needs)
3. ระดับความลึกซึ้งของความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นตาม การรับรู้ (Felt needs หรือ perceived needs) ความต้องการจำเป็นเชิงวิเคราะห์ (Analytical needs)
4. สิ่งที่ถูกประเมิน เช่น ความต้องการจำเป็นด้านปัจจัย (Input needs) ความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการ (Process needs) ความต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์ (Outcome needs) ความต้องการจำเป็นด้านการแก้ปัญหา (Solution needs) ซึ่งความต้องการ

ด้านปัจจัยด้านกระบวนการถือเป็น “ความต้องการจำเป็นเทียม” หรือ “กึ่งความต้องการจำเป็น” (Quasi needs) ส่วนความต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์ ถือเป็น “ความต้องการจำเป็นที่แท้จริง” (Needs)

5. ช่วงเวลาที่ต้องการกำหนดความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นในปัจจุบัน (Present needs หรือ Current needs) หรือ ความต้องการจำเป็นในอนาคต (Future needs)

6. ธรรมชาติของข้อมูลที่แสดงความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นเชิงคุณลักษณะ (Qualitative needs) ความต้องการจำเป็นเชิงปริมาณ (Quantitative needs)

7. เจ้าของความต้องการจำเป็น ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 2 ระดับ ได้แก่ ความต้องการจำเป็นปฐมภูมิ (Primary needs) ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็นของผู้รับบริการ (Service receivers) ในทางการศึกษาส่วนใหญ่เป็นความต้องการจำเป็นของนักเรียน และความต้องการจำเป็นทุติยภูมิ (Secondary needs) ซึ่งแบ่งเป็นความต้องการจำเป็นของผู้ให้บริการ (Service providers) เช่น ความต้องการจำเป็นของผู้บริหาร

สรุปได้ว่า ประเภทของความต้องการจำเป็น มีดังนี้ 1) ระดับความต้องการจำเป็น 2) สาธารณะหรือหาของความต้องการจำเป็น 3) ระดับความลึกซึ้งของความต้องการจำเป็น 4) สิ่งที่ถูกประเมิน 5) ช่วงเวลาที่ต้องการกำหนดความต้องการจำเป็น 6) ธรรมชาติของข้อมูลที่แสดงความต้องการจำเป็น 7) เจ้าของความต้องการจำเป็น

3. ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

ได้มีหลายท่านได้กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น ไว้ดังนี้

สุวิมล ว่องวานิช (2542) ได้กล่าวว่า หลักการสำคัญของประเมินความต้องการจำเป็นไม่ซับซ้อน โดยมีหลักการดังนี้

1. พยายามกำหนดสิ่งที่มุ่งหวัง (What should be)
2. พยายามวัดสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (What is)
3. หาความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้จากข้อ (1) และข้อ (2)
4. ศึกษาหาสาเหตุหรือเหตุผลที่ทำให้เกิดความแตกต่าง ด (ปัญหา) ในข้อ (3)
5. จัดลำดับความสำคัญของปัญหา

วิทกิน และอัลชูลด์ (Witkin and Altschuld, 1995) ได้กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นที่มีประสิทธิภาพ ควรเป็นการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (Complete needs assessment) โดยมีขั้นตอนที่ประกอบด้วย การระบุความต้องการจำเป็น (Needs identification) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs analysis) และการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs assessment) เพื่อระบุสุดท้ายว่าความต้องการจำเป็นที่สำคัญคืออะไร

วิสกินและอัลซูลต์ ได้เสนอโมเดลการประเมินความต้องการจำเป็นที่เรียกว่า Three-Phase Model โดยแบ่งขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 ก่อนการประเมิน (การสำรวจ) ระยะนี้เป็นการสำรวจ ผู้ประเมินพิจารณาว่ามีอะไรบ้างที่รู้แล้วที่เกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็น กำหนดขอบเขตและประเด็นของความต้องการจำเป็น กำหนดจุดมุ่งหมายของความต้องการจำเป็น กำหนดขอบเขตและประเด็นของความต้องการจำเป็น กำหนดจุดมุ่งหมายของความต้องการจำเป็น แหล่งที่มาของข้อมูล ข้อมูลที่ได้รับจะถูกนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างไร ในระยะที่ 1 ผู้ประเมินความต้องการจำเป็นต้องพัฒนาแผนการดำเนินงานสำหรับระยะที่ 2 และกำหนดเกณฑ์ สำหรับการประเมินการความต้องการจำเป็นในแต่ละขั้นตอน

ระยะที่ 2 การประเมิน (การเก็บรวบรวมข้อมูล) ระยะนี้ผู้ประเมินความต้องการจำเป็นและคณะกรรมการประเมินทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น จัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นก่อน-หลัง และวิเคราะห์สาเหตุของความจำเป็น

ระยะที่ 3 หลังการประเมิน (การนำไปใช้ประโยชน์) ระยะนี้เป็นการเชื่อมโยงข้อมูลและแผนการดำเนินงานที่ได้รับ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน งานหลักคือการเรียงลำดับความสำคัญก่อน-หลัง และเกณฑ์ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา เรียงลำดับความสำคัญของปัญหา จัดทำแผนปฏิบัติงาน ข้อมูลที่ได้รับจากการประเมินความต้องการจำเป็นจะนำเสนอแก่ผู้ตัดสินใจและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจัดเตรียมสำหรับการดำเนินการเพื่อจัดความต้องการจำเป็น ด้วยกระบวนการของมันเองจะดำเนินการในระยะที่ 3

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น มีดังนี้ 1) กำหนดจุดมุ่งหมาย 2) รวบรวมข้อมูลและความต้องการจำเป็น 3) จัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นก่อน-หลัง 4) วิเคราะห์สาเหตุของความจำเป็น 5) วางแผนเพื่อดำเนินการจัดความต้องการจำเป็น

การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

การสนทนากลุ่มเป็นเทคนิคการรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของมนุษย์รวมทั้งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนั้น คำตอบที่ได้จากการสนทนากลุ่มจะเป็นคำตอบในเชิงเหตุผล แรงจูงใจ ตลอดจนการตัดสินใจของบุคคลและรวมถึงทัศนคติต่อปรากฏการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ ที่เราสนใจศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เข้าร่วมสนทนากับผู้วิจัยและระหว่างผู้ร่วมสนทนาด้วยกันเอง ทุกคนมีอิสระในการอภิปรายประเด็นปัญหาได้อย่างเต็มที่ตามที่ตนเองมี

ประสบการณ์เพื่อถ่ายทอดให้สมาชิกกลุ่มได้รับทราบ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในการรวบรวมข้อมูลวิธีนี้ ผู้วิจัยจะต้องนัดหมายให้สมาชิกรวมกัน ณ ที่ใดที่หนึ่ง สมาชิกที่ร่วมสนทนาจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีประสบการณ์ และเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ผู้วิจัยศึกษาและมีภูมิหลังใกล้เคียงกันมากที่สุด การสนทนากลุ่มจะดำเนินการและควบคุมด้วยบุคคลที่เรียกว่าผู้นำการสนทนา ซึ่งเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการสนทนากลุ่ม เพราะเป็นผู้ดำเนินการสนทนาให้ดำเนินการไปตามทิศทางของงานวิจัย จะต้องเป็นบุคคลช่างพูดช่างคุย และเข้ากับบุคคลได้ทุกระดับ และต้องเป็นบุคคลที่มีไหวพริบดี สามารถยกประเด็นที่เกิดจากการสนทนากันมาตั้งเป็นคำถาม ซักถามกันต่อไปได้อีก จะทำให้รายละเอียดในทางลึกมากยิ่งขึ้น

1. ความหมายของการจัดสนทนากลุ่ม

ได้มีหลายท่านให้ความหมายของการจัดสนทนากลุ่ม ไว้ดังนี้

วิธีสิทธิ์ สิทธิไตรย์ และโยธิน แสงวงดี (2536) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสนทนากลุ่ม คือ การรวบรวมข้อมูลจากการนั่งสนทนากับผู้ให้ข้อมูลเป็นกลุ่มซึ่งผู้ร่วมสนทนากลุ่มนี้ได้มาจากการเลือกสรรตามหลักเกณฑ์ที่นักวิจัยกำหนดไว้ว่า จะเป็นผู้สามารถให้คำตอบตรงประเด็นและสามารถตอบวัตถุประสงค์ที่สนใจศึกษามากที่สุด

โยธิน แสงวงดี (2530) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสนทนากลุ่มเป็นเทคนิคอันหนึ่งในการวิจัยเชิงคุณภาพ มีลักษณะเป็นการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างกว้างขวางและเป็นอิสระในหัวข้อที่กำหนดให้ของกลุ่มบุคคลที่ได้รับการเลือกสรร ในวงการสนทนาจะมีพิธีกรเป็นผู้ดำเนินการสนทนาให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการ และเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด สาระจากการสนทนากลุ่มจะมีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์ และอยู่ในเทปบันทึกเสียง เพื่อนำไปวิเคราะห์หาข้อสรุปของหัวข้อวิจัยนั้น

วรรณิ โสมประยูร (2531) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสนทนากลุ่มเป็นการนั่งสนทนากันระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์เป็นกลุ่ม ในระหว่างการสนทนากันของผู้ให้สัมภาษณ์นั้น มีผู้ดำเนินการสนทนาเป็นผู้คอยจุดประเด็นการสนทนา เพื่อเป็นการชักจูงใจให้บุคคลกลุ่มนี้ได้แสดงความคิดเห็นต่อประเด็น ในการสนทนาดังกล่าว มีลักษณะเปิดกว้างที่จะให้ผู้เข้าร่วมสนทนาแต่ละคนวิพากษ์วิจารณ์ หรือมีข้อสงสัย ถามผู้ร่วมสนทนาคนอื่น ๆ หรือตอบข้อวิพากษ์นั้น ๆ ได้รวมทั้งตั้งผู้ดำเนินการสนทนาด้วย การที่ผู้ร่วมสนทนาเหล่านี้มีปฏิริยาโต้ตอบกันในระหว่างการสนทนานั้นจะเป็นสิ่งที่เราใจให้เกิดการสนทนาในระดับลึกยิ่งขึ้นในแต่ละประเด็น

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม เป็นวิธีการศึกษาที่เชิญผู้เข้าร่วมสนทนามาสนทนาในประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาโดยผู้ร่วมสนทนาจะต้องเป็นผู้รู้ในเรื่องที่จะศึกษานั้นเป็นอย่างดี ในกลุ่มสนทนาจะมีผู้ดำเนินการสนทนาเป็นประเด็นคำถามและใช้พลวัตรกลุ่มในการกระตุ้นให้ผู้สนทนาได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง

2. ความสำคัญของการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่มมีความสำคัญ ดังนี้

1. เทคนิคการสนทนากลุ่มจะช่วยประหยัดเวลาว่าการสัมภาษณ์รายบุคคลกลุ่มมีโอกาสได้พูดคุยสนทนาซักถาม ถกประเด็นต่าง ๆ ได้ชัดเจน ได้เรียนรู้แง่มุมของคนภายในกลุ่มด้วยกัน เกิดภาวะความรู้สึกร่วมรับรู้ ประเด็นต่าง ๆ ซึ่งสภาพการณ์นี้จะไม่เกิดในการสัมภาษณ์รายบุคคลและการสนทนากลุ่มในสนามก็สามารถพูดคุยจัดทำได้ง่าย ๆ อย่างไรก็ตาม หัวข้อที่จะใช้ในการสนทนากลุ่มควรจะต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มหรือสาธารณชน มิใช่เรื่องส่วนบุคคลหรือเรื่องอาจก่อความรู้สึกอับอายซึ่งคนในกลุ่มจะพูดจาได้ ไม่ต้องหวาดระแวงและระวังความรู้สึกของคนในกลุ่ม

2. คุณภาพข้อมูลขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของกลุ่มว่ามีความเป็นกันเอง อยากร่วมแสดงความคิดเห็นและไม่มีผู้ใดผูกขาดการพูด หรือมีท่าทางใช้อำนาจเหนือความคิดผู้ใด ฯลฯ และสิ่งสำคัญที่สุดคือ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้นำสนทนาว่าจะสามารถในการจัดการกลุ่มให้เกิดการพูดคุยดำเนินไปอย่างราบรื่น สนุกสนาน ทุกคนกระตือรือร้น เวลาผ่านไปอย่างไม่เบื่อหน่าย รวมทั้งได้เนื้อหาข้อมูลครบถ้วนตามหัวข้อที่ต้องการ

3. มีความคล่องตัวในการแสดงความคิดเห็นโต้ตอบกันอย่างต่อเนื่องในบางครั้งมีแนวความคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้นในกลุ่มเป็นการสร้างโอกาสในการพัฒนาแนวความคิดใหม่ๆ ที่มีศักยภาพ

4. การมีผู้นิยมการใช้การสนทนากลุ่มกันอย่างแพร่หลายนั้น เป็นเพราะเชื่อกันว่าเสียค่าใช้จ่ายน้อย นอกจากนี้ยังมีความรวดเร็วในการรายงานผล ทั้งนี้ถ้าหากผู้วิจัยไม่ต้องการบันทึกที่ถอดออกมาจากเทปก็จะทราบผลอย่างรวดเร็ว ๆ ของการวิจัยนั้น ๆ ภายในเวลาเพียง 2-3 วันเท่านั้น

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม เป็นเทคนิคในการวิจัยอย่างหนึ่งที่น่าสนใจใช้เพื่อต้องการความคิดเห็นของผู้ทรงวุฒิในสาขาต่าง ๆ ในเรื่องที่ต้องการให้ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มดังกล่าวได้มาแสดงความคิดเห็นและประเมินรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมาเพื่อให้มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ

3. องค์ประกอบในการสนทนากลุ่ม

ในการดำเนินการสนทนากลุ่ม มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1.1 ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องเป็นผู้ที่พูดและฟังภาษาท้องถิ่นได้ เป็นผู้มีบุคลิกดี สุภาพ อ่อนน้อม และมีมนุษยสัมพันธ์ดี ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องเป็นผู้รู้ความต้องการและวัตถุประสงค์ของการศึกษาชุมชนในแต่ละครั้งเป็นอย่างดีด้วย

1.2 ผู้จดบันทึกการสนทนา (Note-Taker) ผู้จดบันทึกการสนทนาจะต้องรู้วิธีว่า ทำอย่างไรจึงจะจดบันทึกได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะจะต้องจดบันทึกบรรยากาศที่เกิดขึ้นในระหว่างการสนทนาด้วย

1.3 ผู้ช่วย (Assistant) ผู้ช่วยจะเป็นผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือทั่วไปในขั้นเตรียมการการจัดสนทนากลุ่ม เช่น เตรียมสถานที่ จัดสถานที่ บันทึกเสียง เป็นต้น

2. แนวทางในการสนทนากลุ่ม ควรต้องจัดแนวทางในการสนทนากลุ่มและการจัดลำดับหัวข้อในการสนทนา ในทางปฏิบัติอาจยืดหยุ่นได้จากบรรยากาศในการสนทนาที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้ดำเนินการสนทนา อาจจะได้ประเด็นซึ่งไม่ได้คาดคิดเอาไว้ก่อนจากผู้เข้าร่วมสนทนา ผู้ดำเนินการสนทนา สามารถชักจูงได้

3. อุปกรณ์สนาม อุปกรณ์สนามที่ควรเตรียม ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียงเทปเปล่า แบตเตอรี่แห้ง สมุดบันทึกและดินสอ เป็นต้น

4. แบบฟอร์มสำหรับคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ควรจัดเตรียมแบบฟอร์มสำหรับคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มไว้ด้วย

5. ส่งเสริมสร้างบรรยากาศ ควรจัดเตรียมสิ่งของสำหรับส่งเสริมสร้างบรรยากาศ เช่น เครื่องดื่ม ของขบเคี้ยว บุหรี่ เป็นต้น ซึ่งจะส่งเสริมสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองระหว่างผู้มีส่วนร่วมในการสนทนาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

6. ของสมนาคุณแก่ผู้เข้าร่วมสนทนา เพื่อเป็นการตอบแทนผู้เข้าร่วมสนทนา แม้จะเป็นสิ่งเล็กน้อย แต่ในทางจิตวิทยาแล้วเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับการแสดงออกซึ่งความมีน้ำใจของผู้ที่ทำการสนทนา

7. สถานที่และระยะเวลา อาจจะเป็นบ้าน ศาลา วัด ใต้ร่มไม้ ที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก ห่างไกลจากความพลุกพล่าน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสนทนาได้มีสมาธิในเรื่องต่าง ๆ ที่กำลังสนทนากัน ส่วนระยะเวลาในการสนทนาโดยทั่วไปไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมงต่อ 1 กลุ่ม

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญในการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย บุคลากรที่เกี่ยวข้องแนวทางในการสนทนากลุ่ม อุปกรณ์สนาม แบบฟอร์มสำหรับคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ส่งเสริมสร้างบรรยากาศ ของสมนาคุณแก่ผู้เข้าร่วมสนทนา สถานที่ และระยะเวลา

4. ประโยชน์ของการสนทนากลุ่ม

นักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. ใช้ในการศึกษาความคิดเห็น ทักษะคิด ความรู้สึก การรับรู้ ความเชื่อและพฤติกรรม

2. ใช้ในการกำหนดสมมติฐานใหม่ ๆ

3. ใช้ในการกำหนดคำถามต่าง ๆ ที่ใช้ในแบบสอบถาม

4. ใช้ค้นหาคำตอบที่ยังคลุมเครือ หรือยังไม่แน่ชัดของการวิจัยแบบสำรวจ เพื่อช่วยให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. ใช้ในการประเมินผลทางด้านธุรกิจ

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม มีประโยชน์ในการศึกษาความคิดเห็น เพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง

5. ข้อดีของการจัดสนทนากลุ่ม

- 5.1 ผู้เก็บข้อมูล เป็นผู้ได้รับการฝึกอบรมเป็นอย่างดี
- 5.2 เป็นการเผชิญหน้ากันในลักษณะกลุ่มมากกว่าการสัมภาษณ์ตัวต่อตัว
- 5.3 ให้มีปฏิริยาโต้ตอบกันได้
- 5.4 บรรยากาศของการคุยกันเป็นกลุ่มจะช่วยลดความกลัวที่จะแสดงความคิดเห็น

ส่วนตัว

5.5 เป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่เสียค่าใช้จ่ายน้อย ทำง่าย ประเด็นปัญหาที่ Controversial (ขัดแย้งกัน) / Sensitive (ไวต่อความรู้สึก) สามารถใช้ได้ดี ให้ความยืดหยุ่นในการค้นหาประเด็นหรือสืบค้นในข้อมูลบางอย่าง

- 5.6 ข้อมูลมีชีวิตชีวา
- 5.7 ได้ข้อมูลอย่างรวดเร็ว ประหยัดเวลา
- 5.8 มีการตรวจสอบข้อมูลกันเอง (Triangulation)
- 5.9 สามารถเห็นปฏิริยา / สัมพันธภาพภายในกลุ่ม
- 5.10 ผู้วิจัยมีโอกาสสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับสมาชิก

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่มมีข้อดีเนื่องจากในการจัดสนทนากลุ่ม ผู้เข้าร่วมสนทนาจะมีลักษณะความเป็นอยู่ใกล้เคียงกัน จึงไม่ค่อยรู้สึกขัดเขินหรือมีความยำเกรง และลักษณะการสนทนากลุ่ม เป็นการเปิดโอกาสให้มีปฏิริยาโต้ตอบกัน ทำให้ผู้ทำการศึกษสามารถวิเคราะห์ประเมินปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ถ้าหากในประเด็นต่าง ๆ ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ ก็สามารถซักถามต่อเพื่อหาคำอธิบายได้

6. ข้อจำกัดในการสนทนากลุ่ม

6.1 ถ้าในการสนทนากลุ่ม มีผู้ร่วมสนทนาเพียงไม่กี่คนที่แสดงความคิดเห็นอยู่ตลอดเวลาจะทำให้ข้อมูล ที่ได้เป็นเพียงความคิดเห็นของคนส่วนน้อยเท่านั้น ดังนั้นจึงต้องระวังไม่ให้เกิดการผูกขาดการสนทนาขึ้น

6.2 พฤติกรรมบางอย่างซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ยอมรับในชุมชนอาจไม่ได้รับการเปิดเผยในกลุ่มสนทนา ในกรณีนี้ใช้การสัมภาษณ์ตัวต่อตัวจะดีกว่า

6.3 ถ้าผู้ดำเนินในการสนทนาคุ่มเกมไม่ได้ การสนทนากลุ่มจะไม่ราบรื่น

6.4 ไม่เหมาะกับประเด็นที่อ่อนไหว เป็นความลับ เป็นส่วนตัว ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม

6.5 จำกัดเวลา (ครั้งละไม่เกิน 2 ชั่วโมง) และจำนวนประเด็น (ไม่ควรเกิน 5 ประเด็น/10 คำถาม)

สรุปได้ว่า ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นจะต้องใช้อย่างระมัดระวัง โดยจะต้องคำนึงถึง การเลือกผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม นั้นควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม เพื่อให้การดำเนินการสนทนากลุ่มดำเนินไปโดยราบรื่นและมีประสิทธิภาพ การสนทนากลุ่ม เป็นวิธีการศึกษาชุมชนอีกวิธีหนึ่งที่ประหยัดเงินและเวลาแต่ต้องมีการวางแผนเตรียมการอย่างเหมาะสม และเรื่องที่สนทนากลุ่มนั้นเป็นเรื่องที่กลุ่มให้ความสนใจด้วยการสนทนากลุ่ม จึงเป็นการนั่งสนทนากันระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์เป็นกลุ่มตามปกติประมาณ 6-12 คนแต่ในบางกรณีอาจมีข้อยกเว้นให้มีได้ประมาณ 4-5 คน ในระหว่างการสนทนาจะมีผู้ดำเนินการสนทนาเป็นผู้คอยจุดประเด็นการสนทนาเพื่อเป็นการชักจูงใจให้บุคคลกลุ่มนี้ได้แสดงความคิดเห็นต่อประเด็น หรือแนวทางในการสนทนาให้ได้กว้างขวางลึกซึ้งและละเอียดที่สุดเท่าที่จะทำได้และต้องสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลในลักษณะที่มีเนื้อหาสาระหรือเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ

วงจรคุณภาพเดมมิง

วงจรสู่ความสำเร็จ เป็นกระบวนการบริหารงานเชิงระบบในรูปแบบหนึ่งซึ่ง เดมมิง (Deming, 1950) เป็นผู้นำมาปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบจึงเรียกกันอย่างแพร่หลายว่า วงจรเดมมิง (Deming Circle) ประกอบด้วยขั้นเตรียมการ (Plan-P) ขั้นดำเนินการ (Do-D) ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C) ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A) ในแต่ละขั้นตอนของวงจร Deming ขยายความได้ดังนี้

ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

การวางแผนเป็นจุดเริ่มต้นของวงจรการวางแผนเพื่อให้เกิดการปรับปรุงงาน การเรียนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดีขึ้น จึงจำเป็นต้องเขียนแผนใหม่สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่ทำได้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เลือกเรื่องที่ต้องการปรับปรุงหรือระบุปัญหาที่เกิดขึ้นต้องมีความเข้าใจสภาวะในปัจจุบัน โดยการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องและพยายามค้นหาสาเหตุของปัญหา
2. กำหนดเป้าหมายที่ต้องการและตัวชี้วัดความสำเร็จ
3. เขียนแผน การวางแผนที่ดีต้องมีข้อมูลรองรับเป้าหมายที่ชัดเจน ฉะนั้นแผนที่ดีจะต้อง SMART คือมีลักษณะต่อไปนี้ (นิวัต นาคะเวช, 2540)

S = Specific : เฉพาะเจาะจง มีความหมายชัดเจน

M = Measurable : สามารถวัดได้

A = Attainable : สามารถบรรลุผลได้สำเร็จ

R = Realistic : อยู่บนฐานของความจริง

T = Timely : มีกรอบเวลากำหนด

ในการสร้างแผนให้ได้ดีจำเป็นต้องมีเทคนิคบางประการหรือเครื่องมือบางอย่างเข้ามาช่วย คือ ผังการดำเนินงาน (Flowchart) และการระดมสมอง (Brainstorm) (นิวัตร นาคะเวช, 2540)

1. ผังการดำเนินงาน (Flowchart) เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการวางแผนกำหนดความคิดหลักและขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ถ้า Flowchart) มีความชัดเจนและละเอียดมากขึ้นเท่าไร กระบวนการทำงานก็จะมีขั้นตอนชัดเจนยิ่งขึ้นไปด้วย

2. การระดมสมอง (Brainstorm) คือ การรวบรวมข้อมูลจากความรู้ของกลุ่มที่จะต้องปฏิบัติงานร่วมกัน เมื่อเกิดการระดมสมองในเรื่องใด ๆ จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากมาย ที่สำคัญต้องรู้จักกลุ่มข้อมูลเพื่อความสะดวกในการพิจารณาข้อมูลที่ได้ไปสร้างแผนขั้นตอนและวิธีการ

2.1 กำหนดหัวข้อที่ต้องการความคิดเห็นประกอบแผน

2.2 วางกฎเกณฑ์ที่จะใช้ร่วมงาน

2.3 จัดการเครื่องมือให้พร้อม เช่น กระดาน ปากกา ดินสอ เป็นต้น

2.4 ให้ทุกคนเสนอความคิดเห็นในหัวข้อที่กำหนดอย่างเต็มที่และเปิดเผย

2.5 บันทึกความคิดเห็นของทุกคนบนกระดานที่สามารถมองเห็นไปด้ร่วมกัน

2.6 ตกลงทำความเข้าใจในข้อมูลที่ได้

2.7 สรุปและจัดกลุ่มข้อมูล

ขั้นตอนการ (Do-D)

การลงมือปฏิบัติต้องพยายามทำตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผนไว้ตั้งต้นด้วยการให้ความรู้กับทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้วยการประชุมชี้แจงเพื่อให้ทุกคนได้รับรู้แผนและให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ มีการปรับเปลี่ยนแผนให้เหมาะสมในระหว่างดำเนินการและมีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้หลักสถิติ

ขั้นนี้ทดสอบตามผล (Check-C)

เป็นขั้นที่ต้องสำรวจและประเมินผลการแก้ไขปัญหาแต่ละสาเหตุและวิธีการที่ได้ลงมือปฏิบัติ มีการแสดงความก้าวหน้าของการแก้ปัญหา ซึ่งการตรวจสอบให้ได้ผลดีจำเป็นต้องกระทำดังนี้

1. เปรียบเทียบผลที่ได้จากการปฏิบัติจริงกับแผนที่ได้วางไว้

2. ตรวจสอบว่ามีข้อมูลอะไรใหม่ ๆ เกิดขึ้นบ้าง

3. รวบรวมและบันทึกข้อมูลที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์และปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

ในการที่สามารถรู้ว่าผลที่ได้กับแผนที่คิดไว้นั้นแตกต่างกันอย่างไร สิ่งที่ดีที่สุดคือการบันทึก เทคนิคการบันทึกนั้นมีมากมายหลายรูปแบบหรือมีฟอร์มต่าง ๆ ความจริงแล้วแต่ละคนสามารถคิดค้นหรือออกแบบนั้นเองได้ แต่จะต้องยึดหลักว่าการบันทึกนั้น ๆ จะนำไปสู่การเปรียบเทียบที่สามารถวัดความแตกต่างระหว่างผลกับแผนได้ ซึ่งจะยกตัวอย่างให้เห็นกัน ดังนี้

1. ในการตรวจสอบ (Check Sheet) ช่วยให้เราทราบความถี่ของเหตุการณ์ กิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ดีและไม่ดีของเรา เพื่อประกอบการตัดสินใจที่จะทำหรือเลือกที่จะไม่ทำอะไร โดยมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

1.1 กำหนดชนิดหรือประเภทของข้อมูลที่ต้องการ ถามตัวเองว่าทำไมต้องการข้อมูลนี้ ข้อมูลนี้จะให้อะไรกับเราบ้าง

1.2. สร้างตารางหรือแบบฟอร์มให้มีจำนวนช่องและความกว้างพอ (ถามตัวเองว่าต้องการจะเก็บข้อมูลอย่างไร)

1.3. บันทึกผล (กำหนดช่วงเวลา)

1.4. วิเคราะห์ผลที่ได้เพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2. ผังก้างปลา (Fishbone Diagram) ในวงจรอุตสาหกรรมหรือแวดวงธุรกิจ การบริหารงานจะนิยมใช้ผังก้างปลาเพื่อการแก้ปัญหาและหาสาเหตุของปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ บางครั้งจะรู้จักกันในชื่อ Cause Effect Diagram หรือ Ishikawa Diagram ในการสร้างผังก้างปลา นั้น ทุกคนมีอิสระทางความคิดอย่างเต็มที่ เมื่อได้ลองร่างหรือกำหนดออกมาแล้วจะพบกับข้อมูลใหม่ๆ ที่เกิดจากแนวความคิดซึ่งในท้ายที่สุดผังตัวนี้จะช่วยหาต้นตอหรือสาเหตุของปัญหาอย่างเป็นกลุ่มก้อน เพื่อเราจะได้ไปแก้ไขที่รากเหง้าของปัญหาอย่างแท้จริง ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

2.1 วางผังกำหนดหัวปลาและลำตัวให้พอเหมาะ

2.2 ให้หัวปลาเป็นประเด็นปัญหาหรือเรื่องที่สงสัย

2.3 กำหนดก้างปลาให้เป็นสาเหตุของปัญหาหลัก ซึ่งสาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่ก็หนีไม่พ้น “คน อุปกรณ์ วัสดุดิบ และสภาพแวดล้อม”

2.4 ระบุต้นตอที่ทำให้เกิดปัญหาหลัก และสร้างเป็นก้างปลาย่อย

3. พारेโต (Pareto) เป็นวิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วยกราฟอย่างง่ายที่สุดในรูปแบบของกราฟแท่งที่เรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย พारेโตช่วยให้เห็นว่ามีเรื่องที่มีผลกระทบต่อกิจกรรมต่าง ๆ อย่างไม่เป็นเรื่องที่เป็นปัญหามากหรือน้อยเพียงไร เมื่อเราสร้างกราฟพारेโตแล้วจะช่วยให้เราทราบว่าเราควรจะจัดการกับปัญหาก่อนหลัง เพราะพบว่าเมื่อกราฟแท่งที่มีความสูง

ถูกจัดทิ้งไปจะช่วยลดภาระในการปฏิบัติการกิจนั้นให้บรรลุเป้าหมายได้อีกมากมายทีเดียว (อาจจะนำข้อมูลจาก Check Sheet มาทำเป็น Pareto ก็ได้) ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

3.1 เก็บข้อมูลแบบลงความถี่ (ในหัวข้อหรือประเด็นปัญหาที่สำคัญ)

3.2 สร้างกราฟจากข้อมูลที่ได้กำหนดให้ประเด็นปัญหาอยู่ในแกนนอน

3.3 นำข้อมูลบันทึกเรียงลำดับจากความถี่มากไปน้อย

3.4 พิจารณากราฟแท่งที่มีความถี่สูงสุด และกำหนดให้เป็นประเด็นปัญหาที่

ควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก เพื่อที่จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานหรือช่วยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคให้สำเร็จลุล่วงไปที่ละขั้นตอนอย่างง่ายดาย โดยเริ่มจากประเด็นที่มีปัญหามากที่สุด

ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

เป็นขั้นตอนที่นำผลจากขั้นตอนตรวจสอบมาดำเนินการต่อให้เหมาะสม

1. กรณีผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ให้นำวิธีการหรือกระบวนการปฏิบัติ นั้น ๆ มาพยายามปรับใช้ให้กลายเป็นนิสัยหรือเป็นมาตรฐานส่วนตัวสำหรับใช้ปฏิบัติกับแผนอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน เช่น ไม่ว่าจะวางแผนสำหรับตรวจสอบอีกครั้งในวิชาใด ๆ ก็ตาม เราสามารถทำคะแนนได้ดีทุกครั้ง จนเรียกได้ว่าการสอบไม่ใช่ปัญหาสำหรับชีวิตของเราอีกต่อไปเพราะเราได้ใช้วิธีการหรือขั้นตอนในการเตรียมตัวและเทคนิคแบบเดิมที่เคยประสบความสำเร็จมาแล้ว เป็นต้น นอกจากการจัดทำเป็นมาตรฐานแล้ว เรายังจำเป็นต้องคิดหาทางปรับปรุงกระบวนการหรือวิธีการที่ทำให้บรรลุแผนนั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งในคำว่าดียิ่งขึ้นอาจตีความหมายได้ว่าสามารถบรรลุเป้าหมายได้ในระยะเวลาที่เร็วกว่าเดิมหรือใช้ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิม หรือได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพมากกว่าเดิม เป็นต้น

2. กรณีผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ เมื่อผลกับแผนไม่เป็นไปตามต้องการ ไม่ว่าจะมากหรือน้อย ให้เอาข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์และให้พิจารณาว่าควรดำเนินการอย่างไรต่อไป

2.1 มองหาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้

2.2 ใช้ความพยายามเพิ่มขึ้นกว่าเดิม

2.3 ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ในกรณีที่ไม่สามารถจัดการด้วยตนเองได้

2.4 เปลี่ยนเป้าหมายใหม่

วงจร PDCA ที่สมบูรณ์นั้นจะเกิดขึ้นเมื่อเรานำผลที่ได้หลังจากขั้นตอนดำเนินการให้เหมาะสมหรือการลงมือแก้ไข (Act) ไปสู่กระบวนการวางแผน (Plan) อีกครั้งหนึ่ง และจะเป็นวงจรเช่นนี้ต่อไปเรื่อย ๆ ไม่สิ้นสุด จนในที่สุดเราสามารถจะใช้วงจรนี้กับทุกกิจกรรมที่ผ่านเข้ามาได้อย่างเป็นปกติธรรมดาไม่รู้สึกลัวเรื่องยุ่งยากอีกต่อไป

สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพเดมมิ่ง เป็นวงจรสู่ความสำเร็จเป็นกระบวนการบริหารงานเชิงระบบ ประกอบด้วย PDCA คือ การบริหารงานให้มีคุณภาพ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P) มีการวางแผน ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D) มีการลงมือปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C) มีการตรวจสอบในขณะที่เราลงมือปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A) มีการปรับปรุงแก้ไขเมื่อมีข้อผิดพลาด และได้ปรับปรุงแก้ไขงานในครั้งต่อไปเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซาก

บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2553 สืบเนื่องจากที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และมาตรา 8 และมาตรา 33 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของสภาการศึกษา วันที่ 17 สิงหาคม 2553 ได้ประกาศเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 183 เขต จังหวัดนครพนม และมุกดาหาร เป็นที่ตั้งเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดย สถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 51 สถานศึกษา โดยมีลักษณะทั่วไปทั้งติดกับชายแดนแม่น้ำโขง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สถานที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตั้งอยู่เลขที่ 42 ถนนปิยะมหาราชาลัย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 เป็นองค์กรจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพในภูมิภาคอาเซียน ระบบการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ ภายใต้การมีส่วนร่วมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน สามารถแข่งขันในระดับนานาชาติและก้าวทันอาเซียน
2. ส่งเสริม สนับสนุน นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม
3. พัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา ให้ปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพ
4. พัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
5. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategy Issues)

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาให้ครอบคลุม ทัวถึงและมีคุณภาพ เพื่อรองรับประชาคมอาเซียนและก้าวสู่มาตรฐานสากล
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะพึงประสงค์ และค่านิยมหลักคนไทย 12 ประการ
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความเป็นเลิศในการบริหารจัดการองค์กร ภายใต้หลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วม

เป้าประสงค์ (Goals)

1. นักเรียนทุกคนเป็นผู้ใฝ่ศึกษาหาความรู้ ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างครอบคลุม เสมอภาค เรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน และเป็นเลิศทางวิชาการ
2. นักเรียน เป็นคนดีและมีความสุขในสังคม
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีคุณธรรมและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด สถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและมีความเชื่อมโยงทั้งระบบ
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างเข้มแข็ง

ค่านิยม (Values)

F-U-N= เป็นสุข สนุกสนาน

Forward thinking = หัวก้าวหน้า รักการเรียนรู้

Unity = อยู่อย่างสามัคคี ความเป็นหนึ่ง ประสานความร่วมมือ

Noble-minded = พึงมีคุณธรรม นำจิตใจ

จากสถานการณ์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนปัจจุบันโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า มีปัญหา นักเรียนไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันสมควร ปัญหาเด็กแว้น จับกลุ่มแข่งรถจักรยานยนต์รบกวนชาวบ้านในยามวิกาล และเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ ปัญหาครอบครัว ปัญหายากจน ปัญหาด้านการเรียน ฯลฯ ซึ่งจะปรากฏเห็นจากข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2561 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 และข่าวตามสื่อต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะดำเนินการช่วยเหลือและพัฒนาให้สถานศึกษาได้จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และยกระดับคุณภาพการศึกษา (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22, 2561)

สรุปได้ว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะดำเนินการช่วยเหลือและพัฒนาให้สถานศึกษาได้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และยกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียน การป้องกันและการช่วยเหลือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็ เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในสถานศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สมคะเน พิสัยพันธ์ (2555) ได้ศึกษา การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชุมชนมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า 1) ด้านสภาพปัจจุบัน ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีทัศนคติและความรู้สึกพอใจต่อโรงเรียน นักเรียนจะสนิทสนมกับแม่มากที่สุดเมื่อนักเรียนมีปัญหา นักเรียนจะปรึกษาแม่ ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินโครงการของโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ยังขาดการประสานงานที่ต่อเนื่องระหว่างโรงเรียนและชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อยมาก การจัดกิจกรรมต่าง ๆ มักจะเกิดจากการดำเนินการโดยครูเท่านั้น นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น งบประมาณในการดำเนินโครงการเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีจำนวนไม่เพียงพอ ความต้องการของผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ประกอบด้วยผู้มีส่วนร่วมมีความต้องการที่จะเข้ามามีส่วนร่วม มีความต้องการที่จะอาสาสมัครเป็น คณะกรรมการ มีความต้องการที่จะร่วมแก้ปัญหาให้นักเรียนในทุกเรื่อง 2) ผลการพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนที่ชุมชนมีส่วนร่วม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กได้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชุมชน มีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ขั้นตอน คือ การเยี่ยมบ้าน-สำรวจข้อมูลร่วมกับชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับชุมชน การแยกนักเรียนเป็นรายบุคคลร่วมกับ ชุมชน การจัดทำโครงการ/กิจกรรมส่งเสริม/แก้ปัญหา ร่วมกับชุมชน การดำเนินการโครงการร่วมกับ ชุมชน การสรุปประเมินผลโครงการร่วมกับชุมชน การเยี่ยมบ้านนักเรียนร่วมกับชุมชน 3) ประโยชน์ที่ นักเรียนได้รับจากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ นักเรียนเอาใจใส่ในการเรียนมาก ขึ้น ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น ทำการบ้านหลังเลิกเรียน อ่านหนังสือตอนเย็น ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรงขึ้น รู้จักออกกำลัง กายที่ถูกต้อง ได้เล่นกีฬาตามที่ตนเองชอบ รู้จักรักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง มีความสุขในการเรียน หนังสือ มีส่วนร่วมในการทำงานกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและชุมชน มีความอบอุ่นใน ครอบครัว

จุฑาทิพย์ พงษา (2558) ได้ศึกษา สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมาคือการส่งเสริมนักเรียน และการส่งต่อนักเรียน การคัดกรอง นักเรียน และการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 2) ปัญหา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา และการส่งต่อ การส่งเสริมนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการคัดกรองนักเรียน 3) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ ครูที่ปรึกษา โดยรวม พบว่า ผู้ที่ปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อ สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (4) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มีแนวทาง ดังนี้ ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา สามารถ สรุปได้ ดังนี้ 1) จัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียนให้มีความหลากหลาย เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้นจากครูที่ปรึกษา การจัดกิจกรรมในห้องเรียน การจัดกิจกรรมชมเสริม การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนและเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วม กิจกรรมต่าง ๆ 2) มีการนิเทศติดตามและ ประเมินการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ และมีการรายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ด้านการส่งต่อนักเรียน สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ผู้บริหาร

หัวหน้างาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาชี้แจง/ทำความเข้าใจ ให้นักเรียนเข้าใจและเห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม และมีการบันทึกข้อตกลงระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนไว้เป็นหลักฐาน 2) ประสานความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน มีการบันทึกข้อตกลงระหว่างโรงเรียนกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อ

ปริญญา ไชยสุรินทร์ (2558) ได้ศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า 1) สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่คาดหวัง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก 2) จากผลการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำแนกประเภทวิชาที่วิทยาลัยเปิดสอนและขนาดของวิทยาลัยพบว่าไม่แตกต่างกัน 3) ผลการประเมิน แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด อุดรธานี อยู่ในระดับ มาก ผู้บริหารควรมีการวางแผน โครงการ ควรจัดอบรมพัฒนางาน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นประจำทุกปี ครูต้องทำงานเป็นทีม มีการประสานงานระหว่าง งานปกครอง ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว อย่างเป็นระบบ ควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินงาน พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนควรมีการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู

อัษฎายุท โพธิ์นอก (2558) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้านและอยู่ในระดับน้อย จำนวน 3 ด้าน 3) การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันในตำแหน่งหน้าที่ ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณัฐวิภา คำปันศรี (2559) ได้ศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่า 1) สภาพปัจจุบันการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการรู้จัก

นักเรียนเป็นรายบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านการส่งเสริมนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ ด้านการคัดกรองนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ตามลำดับ 2) สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า 3.1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรมีเครื่องมือในการใช้ในขั้นตอนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างหลากหลาย ครอบคลุมทุกรายละเอียดพฤติกรรมทุกด้านของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง และมีการวางแผนจัดการเวลาในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน 3.2) ด้านการคัดกรองนักเรียน มีจัดอบรมเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่ถูกต้อง พร้อมทั้งมีการใช้เครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนที่หลากหลาย 3.3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ควรมีการจัดงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสม 3.4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ควรจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายต่อเนื่องให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างจริงจัง สร้างความรู้ที่ถูกต้องและเพียงพอในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนและเพิ่มบทบาทหน้าที่ให้ครูที่ปรึกษาได้ดูแลและแก้ไขปัญหabeื้องต้น สามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาให้ตรงตามสภาพปัญหา มีการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกที่สามารถแก้ไขปัญหาของนักเรียนจากผู้เชี่ยวชาญได้อย่างถูกวิธี

ลักษณะ ภูมัตนา (2559) ได้ศึกษา สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน มีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบกิจกรรม โครงการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรายงานผลการบริหารจัดการที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ 2) การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ตามตำแหน่งโดยภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับดี ครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก ครูแนะแนว มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก และครูผู้ดูแลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ระดับ ดีมาก การเสนอแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนได้ ดำเนินการการพัฒนาาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) ด้านการ

ป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยได้ใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) ได้เยี่ยมบ้านนักเรียน วางแผนการคัดกรอง จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ ให้ความรู้แก่ครูในการให้ คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียน และเชิญผู้ปกครองมารับทราบ ถึงความจำเป็นในการส่งต่อนักเรียน

จิตราพร สุทธิสาร (2562) การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ความมุ่งหมายของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทาง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน พบว่า 1) องค์ประกอบในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล 2) องค์ประกอบด้านการคัดกรองนักเรียน 3) องค์ประกอบด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) องค์ประกอบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) องค์ประกอบด้านการส่งต่อนักเรียน 2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2.1) สภาพปัจจุบันในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก 2.2) สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3) แนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังต่อไปนี้ 3.1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้แนวทางไว้ว่า ให้ดำเนินการโดยให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน การออกเยี่ยมบ้าน และเก็บข้อมูลพื้นฐาน ของนักเรียน เช่น ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านสภาพครอบครัว ตลอดถึงการสังเกตและ บันทึกพฤติกรรมของ นักเรียนในชั้นเรียน เช่น พฤติกรรม ความถนัด จากนั้นให้ประสานและพูดคุย กับผู้ปกครองของ นักเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนอย่างแท้จริง ทำให้สามารถ เข้าใจและสามารถ ติดตาม ในกรณีที่เกิด ปัญหา เช่นการเจ็บป่วย การขาดเรียนโดยไม่ทราบสาเหตุ โดยจัดทำระเบียบ สละสมนักเรียนเป็น รายบุคคลและใช้แบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียน บัญชีรายชื่อและสรุปผล การเรียนของนักเรียน แต่ละคน รวมทั้งแบบฟอร์มแนะนำตนเองของนักเรียน 3.2) ด้านการคัดกรอง นักเรียน พบว่า แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้แนวทางไว้ว่า โรงเรียนควรมี การคัดกรอง นักเรียนโดยแยกกลุ่ม คือ การจัดการเรียนการสอนโดยแยกเด็กพิเศษ เรียนในห้องเรียน เป็นกลุ่ม ซึ่งไม่รวมกับเด็กปกติจะเรียนร่วมเฉพาะวันที่มีกิจกรรม การคัดกรองนักเรียนจะแบ่งเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มปัญหา โดยจะมีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน กลุ่มปกติดำเนินการ ส่งเสริม กลุ่มปัญหามีการแก้ไขเขียนรายงาน กลุ่มเสี่ยงดำเนินการส่งต่อ สรุปผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการ

บริหาร จัดการศึกษา โรงเรียนมีการคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบ และจะประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคล 3.3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน พบว่า แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้แนวทางไว้ว่า โรงเรียนควรส่งเสริมนักเรียน ที่มีความรู้พิเศษ และนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมโฮมรูมทุกเช้า มีการประชุมผู้ปกครองทุกปีการศึกษา จัดกรรมการโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม เช่น กีฬาสี วันสำคัญ ต่างๆ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้กล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็นและกล้าที่จะแสดง ความคิดความสามารถของตนเองทั้งภายในห้องเรียนและสาธารณชน โรงเรียนส่งเสริมนักเรียน หลายด้าน เช่น ด้านวิชาการมีการจัดการเรียนการสอนตามความสนใจของเด็ก เช่น มีภาคปกติ และมีห้องเรียน IEP มีป้ายนิเทศให้นักเรียนได้แสดงผลงานทางวิชาการ มีการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยจัดให้มีการเลือกตั้งสภานักเรียนมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ 3.4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่า แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้แนวทางไว้ว่า โรงเรียนควรจัด ให้มีการประชุมและวางแผนการป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ จากนั้น มีการช่วยเหลือและติดตามผล การป้องกันและแก้ไข เช่น สิ่งเสพติด เพื่อไม่ให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน และสถานศึกษาผ่านกิจกรรมการอบรมนักเรียน รวมทั้ง มีการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยง หรือปัญหาาร่วมกัน กำหนดข้อปฏิบัติ วิธีการป้องกัน และแนวทางแก้ไข พร้อมกับประกาศให้ทราบ โดยทั่วกันในสถานศึกษา 3.5) ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้แนวทางไว้ว่า โรงเรียนควรมีการส่งต่อ ผู้เชี่ยวชาญเพื่อแก้ไข และติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนควรจัดทำบันทึกข้อมูลนักเรียนที่ ต้องการความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้ส่งต่อให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน หรือ ผู้เชี่ยวชาญ โรงเรียนมีเครือข่ายที่พร้อมและประสานความร่วมมือกันกับทางโรงเรียน จะทำให้การส่ง ต่อได้ผลและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการแนะแนวอย่างเป็นระบบ ให้ครูได้มีการพูดคุยกันเพื่อการส่งต่อ เพื่อจะได้รู้ และเข้าใจในปัญหาของนักเรียนได้ถูกต้อง และแก้ไขได้ถูกวิธี

งานวิจัยต่างประเทศ

Gundersen (2001) ได้ศึกษาการใช้การประชุมเชิงสร้างสรรค์ในโรงเรียนซึ่งเรียกชื่อเฉพาะว่า การประชุมกลุ่มครอบครัว ในการแก้ไขปัญหาเด็กหนีเรียนโดยให้ผู้ปกครองที่มีลูกหลานหนีเรียน ได้มาร่วมประชุม ปรึกษาหารือ วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยกลุ่มครอบครัวประกอบ ด้วยกลุ่มเสี่ยงต่ำ กลุ่มเสี่ยงปานกลาง และกลุ่มเสี่ยงสูง โดยกลุ่มเสี่ยงต่ำ เคยหรือไม่เคยได้รับการลงโทษ ลูกหลานจากโรงเรียน กลุ่มเสี่ยงปานกลาง เคยได้รับการลงโทษลูกหลานจากโรงเรียนบ้าง และกลุ่มเสี่ยงสูง เคยได้รับการลงโทษลูกหลานจากโรงเรียนต่อลูกหลานอย่างรุนแรง ในการประชุมผู้ปกครองนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม การประชุมมีลักษณะเป็นเองยอมรับฟังซึ่งกันและกันทุกคนมีสิทธิแสดงความคิดเห็นในการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาค่าหนีเรียนของ นักเรียนทำให้ผู้ปกครองได้เสนอ

ความเข้มแข็งของตนเอง การใช้กระบวนการประชุมสำหรับได้ข้อยุติในการแก้ไขปัญหาเด็กนักเรียน หนีเรียน กระบวนการประชุมผู้ปกครองซึ่งเป็นกระบวนการเรียบง่าย ผลการดำเนินการและเป็นพลวัต มีผลทางบวกต่อนักเรียน ครอบครัว และโรงเรียน และยังมีผลสำคัญต่อการมาโรงเรียนของนักเรียน ซึ่งวิธี การแก้ปัญหาดังกล่าวมีประสิทธิภาพดีกว่ารูปแบบการแก้ไขปัญหาหนีเรียนที่ใช้กันอยู่ปัจจุบัน

Goodman และคณะ (2003) ได้ศึกษาการใช้แบบคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล (SDQ) เพื่อคัดกรองนักเรียนที่มีความผิดปกติทางจิตใจ เยาวชนในชุมชนที่รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้ปกครอง ครู เพื่อนเยาวชน พบว่า ทุกกลุ่มให้ความเห็นว่าเป็นความผิดปกติทางจิตใจที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล และเป็นความแปรปรวนทางอารมณ์ของบุคคลโดยมีพฤติกรรมส่วนบุคคล พฤติกรรมอยู่ไม่สุข หรือไม่อยู่นิ่ง พวกซึมเศร้าและพวกที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ความกลัวสิ่งของหรือสัตว์เฉพาะบุคคล ถูกทอดทิ้งในวัยเด็ก และพฤติกรรมการกินไม่เหมาะสม ทำให้การคัดกรองเยาวชนที่ผิดปกติทางจิตใจมีความแม่นยำ และแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมมากกว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูและเพื่อนเยาวชนเพียงอย่างเดียว

Kosse และ Doll (2005) ได้ศึกษาความสมบูรณ์ในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของคณะทำงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ผลคะแนนเฉลี่ยด้านความสมบูรณ์ในภาพรวมขององค์ประกอบ 8 ด้าน เปิดเผยให้เห็นว่า กระบวนการดำเนินงานของคณะทำงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสมบูรณ์ ในระดับปานกลาง จากการวิเคราะห์ผลในส่วนของผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน พบว่า การดำเนินงานของคณะทำงานด้านดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีผลกระทบในด้านบวกต่อผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน กล่าวคือ ความสมบูรณ์ของกระบวนการดำเนินงานของคณะทำงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 23 ของความแปรปรวนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในด้านบวกระหว่างความสมบูรณ์ด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน รวมทั้งยังพบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและการจัดอันดับความสำคัญให้กับองค์ประกอบด้านการแก้ปัญหาในการดำเนินงานของคณะทำงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 4 ด้านจากองค์ประกอบที่มีทั้งหมด 8 ด้าน

Walton (2007) ได้ศึกษาการศึกษาประสิทธิภาพของการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาระดับผลคะแนนในแบบทดสอบตามมาตรฐานของรัฐซึ่งใช้ในโรงเรียนประจำอำเภอ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ดีกว่าโรงเรียนในกลุ่มควบคุมซึ่งตั้งอยู่ในเขต 8 พื้นที่อย่างมีนัยสำคัญทางด้านสถิติ ทั้งนี้เมื่อทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนทั้งหมดในอำเภอก็พบว่า รายวิชาที่มีระดับคะแนนผลการปฏิบัติงานที่

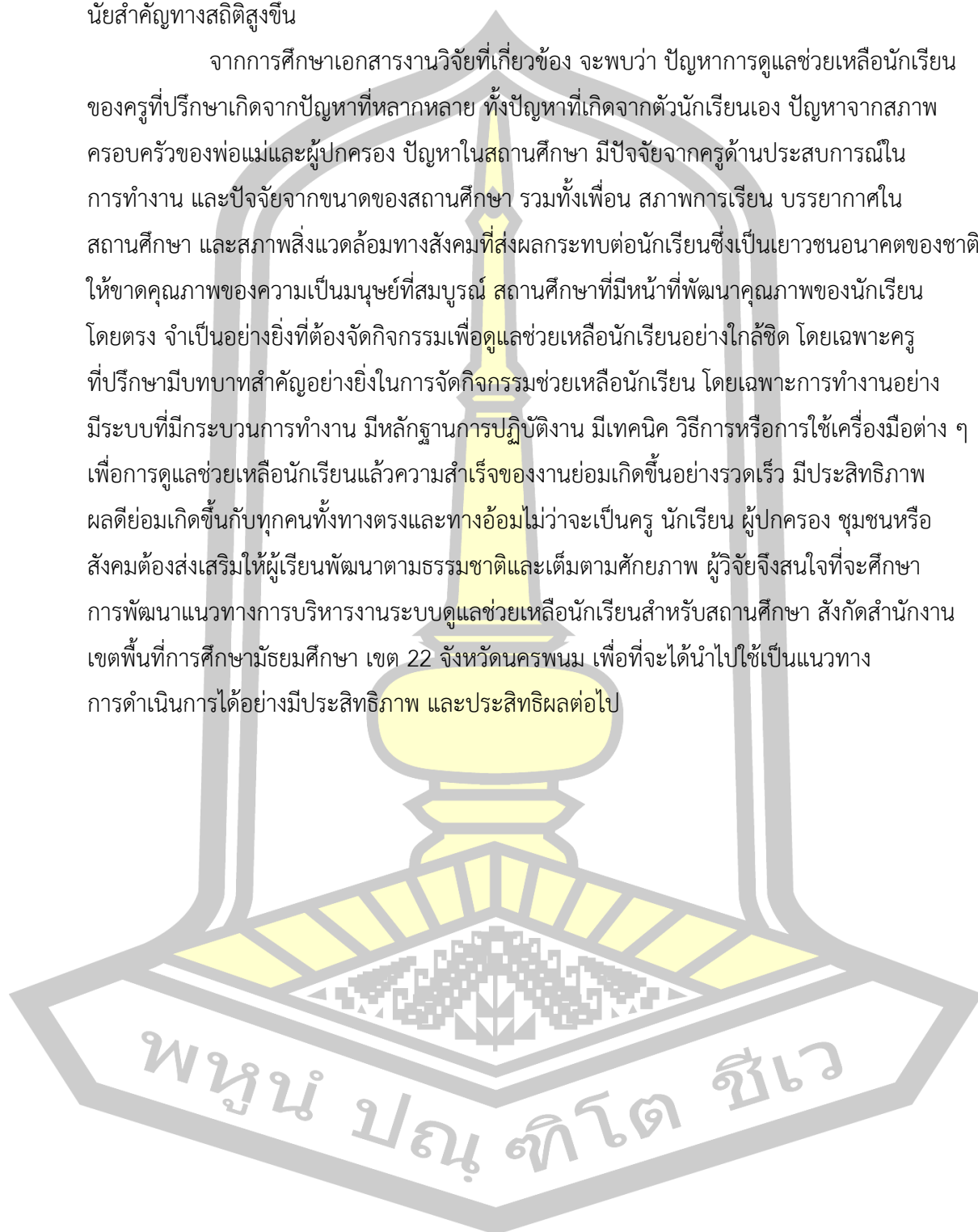
สูงขึ้นคือ วิชากรอ่านและวิชาคณิตศาสตร์ แต่เมื่อทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานจากตัวแปรด้านเพศก็พบว่า นักเรียนชายในกลุ่มทดลองมีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นในวิชาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางด้านสถิติ โดยมีการระบุว่า นักเรียนที่เป็นชนชาติคอเคเซียนสามารถทำคะแนนได้สูงขึ้นในวิชาด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นในวิชาด้านภาษา และพบว่า นักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นในวิชาคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยยังพบว่า จำนวนครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองคิดเป็นร้อยละ 74 พึงพอใจที่โรงเรียนของพวกเขาใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และคิดว่าน่าจะมีการเสนอแนะให้โรงเรียนอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้นำไปใช้ในโรงเรียนของตนเองด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มควบคุมคิดเป็นร้อยละ 81 กล่าวด้วยความมั่นใจว่าพวกเขารู้ว่ามีโรงเรียนใดบ้างที่ไม่ได้ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและควรทำการทดสอบปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ ระดับการผ่านการรับรองคุณสมบัติของครู ประสบการณ์ด้านการสอน การอบรมในที่สนับสนุนครู และการฝึกอบรมการใช้กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนการสอน

Williams (2008) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนการศึกษา การบริหารจัดการองค์กรและการรับรู้ด้านทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเชื่อมต่อกับเรื่องสุขภาพของเยาวชน การวิจัยเชิงบรรยายแบบกรณีศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบเพื่ออธิบายความแตกต่างของแต่ละโมเดลที่ใช้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเพื่อสำรวจว่าโครงสร้างด้านการบริหารจัดการองค์กรแบบที่ขาดหายไป วิธีการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ การสัมภาษณ์บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในส่วนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนรวมทั้งผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานโรงเรียนจากภายนอก จากนั้นผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ในส่วนของคุณลักษณะเชิงคุณภาพ โดยใช้กลยุทธ์แบบเน้นกรณีศึกษาในการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในหลาย ๆ กรณี ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างในพฤติกรรมด้านการเชื่อมต่อองค์ประกอบย่อยในแต่ละโมเดลและพบว่าความแตกต่างนี้มีความเด่นชัดที่สุดในการบริหารกระบวนการด้านการติดตามผลและยังมีผลกระทบต่อนักเรียนที่รับบริการจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอีกด้วย

Biddle (2009) ได้ศึกษาผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงฆ่าตัวตาย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ชอบและเข้าร่วมโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นผลเนื่องมาจากการมีความคิดฆ่าตัวตาย การแสดงท่าทางหรือพยายามที่จะละเมิดนโยบายด้านการใช้ยาเสพติดและสารประเภทแอลกอฮอล์ลดลง รวมทั้งระดับการถูกสั่งพักการเรียนทดลองจากการรายงานของนักเรียนที่ชอบและเข้าร่วมในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาการคิดฆ่าตัวตายและปัญหาอื่น ๆ ทำให้สามารถทำนายรูปแบบการละเมิดนโยบายด้านการใช้

ยาเสพติดและสารประเภทแอลกอฮอล์เพื่อการรักษาตนเองก็ได้ และพบว่ารูปแบบการบริการที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติสูงขึ้น

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะพบว่า ปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาเกิดจากปัญหาที่หลากหลาย ทั้งปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง ปัญหาจากสภาพครอบครัวของพ่อแม่และผู้ปกครอง ปัญหาในสถานศึกษา มีปัจจัยจากครูด้านประสบการณ์ในการทำงาน และปัจจัยจากขนาดของสถานศึกษา รวมทั้งเพื่อน สภาพการเรียนรู้ บรรยากาศในสถานศึกษา และสภาพสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อนักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนอนาคตของชาติ ให้ขาดคุณภาพของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สถานศึกษาที่มีหน้าที่พัฒนาคุณภาพของนักเรียนโดยตรง จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดกิจกรรมเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะครูที่ปรึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะการทำงานอย่างมีระบบที่มีกระบวนการทำงาน มีหลักฐานการปฏิบัติงาน มีเทคนิค วิธีการหรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแล้วความสำเร็จของงานย่อมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ผลดีย่อมเกิดขึ้นกับทุกคนทั้งทางตรงและทางอ้อมไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนหรือสังคมต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เพื่อที่จะได้นำไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

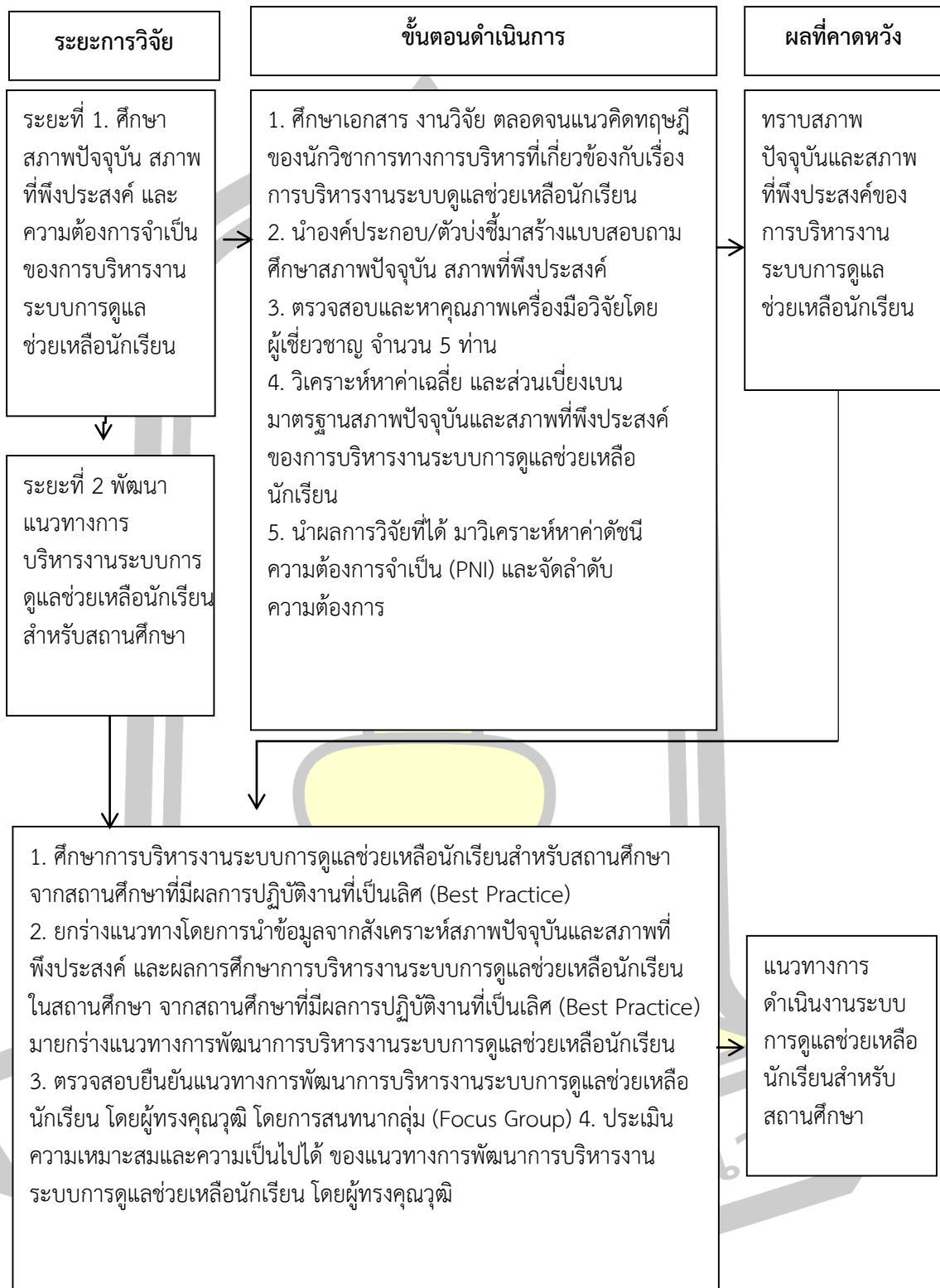
การศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) มีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

ระยะที่ 2 การศึกษาพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

สามารถแสดงระยะของการวิจัย วิธีการดำเนินการและผลที่คาดว่าจะหวังในแต่ละระยะ ดังภาพการพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ได้ดังต่อไปนี้

พูนุ ปณุกิตโต ชีเว

ภาพประกอบ 2 แสดงขั้นตอนการดำเนินการของวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

1. ขั้นตอนดำเนินการ

- 1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย บทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากแหล่งข้อมูลไม่ว่าจะเป็น หนังสือ เอกสาร
- 1.2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่รวบรวมได้
- 1.3 สังเคราะห์องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ของการดำเนินการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำไปสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำนวน 51 สถานศึกษา ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 1,900 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22, 2562)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2562 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางกำหนดข้อมูลขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้เกณฑ์กลุ่มตัวอย่างชั้น 320 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาละ 7 คน โดยมีการสุ่ม ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา 51 คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 51 คน และครู 255 คน

ตาราง 2 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

ตำแหน่ง	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหารสถานศึกษา	72	3.79	51	14.29
หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	51	2.68	51	14.29
ครู	1,777	93.53	255	71.42
รวม	1,900	100	357	100

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert) โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.2 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.2.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี สังเคราะห์องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ของการดำเนินการของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำไปสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย แล้วใช้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

3.2.2 ศึกษาหลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามประเภทต่าง ๆ จากหนังสือวิจัยเบื้องต้น

3.2.3 กำหนดนิยามศัพท์ จากองค์ประกอบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

3.2.4 กำหนดรูปแบบข้อคำถามโดยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ส่วนสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.2.5 ร่างแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์จากนิยามศัพท์ขององค์ประกอบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา เป็นรายด้านให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.2.6 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนภาษาที่ใช้ ความสมบูรณ์ ความถูกต้องของภาษาที่ใช้

3.2.7 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนมโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา โดยใช้เทคนิค IOC โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน + 1 แน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงตามนิยามศัพท์

ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงตามนิยามศัพท์

ให้คะแนน -1 แน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่ตรงตามนิยามศัพท์

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและพัฒนาให้เห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คนดังนี้

3.2.7.1 รศ.ดร.สุธรรม ธรรมพิศนันท์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จบการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2.7.2 นางจิรนนท์ เมืองจันทร์ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จบการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยนครพนม

3.2.7.3 นางทิพวรรณ เสนจันทร์ชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนอุเทนพัฒนา สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จบการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

3.2.7.4 นายโชคชัยพัฒน์ อุ่นเมือง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จบการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

3.2.7.5 นางเฉลียว ชินโน ผู้อำนวยการโรงเรียนสามผงวิทยา สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จบการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

3.2.8 นำเครื่องมือที่ได้จากการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ มาทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมวานรนิวาส โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม โรงเรียนหนองแวงวิทยาคม โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี โรงเรียนคำตากล้าราชประชาสงเคราะห์

3.2.9 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item–Total Correlation) และนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านสภาพปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0.38–0.88 มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 และมีค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ระหว่าง 0.44–0.85 มีค่าความเชื่อมั่น 0.96

3.2.10 นำแบบสอบถามจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลถึงหัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดและผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

4.2 นำหนังสือและแบบสอบถามไปยังหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาที่กำหนด เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม การส่งแบบสอบถามถึงสถานศึกษา โดยผู้วิจัยจะนำส่งด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์

4.3 การรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะดำเนินการไปรับแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยจะนัดกลับมารับแบบสอบถามภายใน 4 สัปดาห์ ซึ่งเก็บรวบรวมได้จำนวน 357 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้นำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

5.2 วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วจะนำเสนอรูปตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

5.2.2 ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.2.3 การวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นโดยใช้วิธีจัดลำดับความสำคัญแบบและ
หาผลต่างโดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) เพื่อนำมาเรียงลำดับ
ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

6.1.1 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

6.1.2 การตรวจสอบอำนาจจำแนก โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

6.1.3 การตรวจสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค

6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

6.2.1 ความถี่

6.2.2 ร้อยละ

6.2.3 ค่าเฉลี่ย

6.2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.3 เทคนิควิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Modified
Priority Needs Index (PNI Modified) ของ สุวิมล ว่องวานิช (2548)

$$PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

I (Important) หมายถึง สภาพที่ควรจะเป็น

D (Degree of Success) หมายถึง สภาพที่เป็นจริง

**ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม**

พัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา
จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในสถานศึกษา ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษา 2 แห่ง

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1 คน ครู จำนวน 1 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมเป็นผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 3 คน จาก 2 สถานศึกษา จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) รวมทั้งหมด 6 คน ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่มีระบบการบริหารจัดการและดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่น จนได้รับรางวัลด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และรางวัลด้านต่างๆ โดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่

1.1 โรงเรียนนครพนมวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนปลอดขยะ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประจำปี 2559, รางวัลสถานศึกษาที่มีระบบการบริหารจัดการและดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับ “ดีเยี่ยม” ประจำปี 2561, รางวัลสถานศึกษาที่ส่งเสริมโครงการคัดเลือกเยาวชนดีเด่นด้านดนตรีไทย ปี 2561, รางวัล “สถานศึกษาปลอดภัย” ระดับดีเด่น โดยกระทรวงแรงงาน ประจำปี 2561, รางวัลชนะเลิศโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด (ชมรม TO BE NUMBER ONE) ระดับภาค ต่อเนื่อง 4 ปี ตั้งแต่ปี 2559-2562, ชนะเลิศเหรียญทองระดับชาติ การแข่งขันวงดนตรีสตริง ปี 2560, โล่รางวัลเหรียญทองรองชนะเลิศอันดับ 2 ระดับประเทศ การแข่งขันฟิสิกส์ประยุกต์ เครือข่ายเพื่อการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ครั้งที่ 7 ประจำปี 2562

1.2 โรงเรียนบ้านผึ้งวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลสถานศึกษาดีเด่น ระดับเหรียญทอง ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่น ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปี 2561, รางวัลชนะเลิศ ระดับเหรียญทอง การคัดเลือกโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพดีเด่น ประจำปี 2561 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา, รางวัลระดับเหรียญเงิน เรื่อง การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ภายใต้แนวคิด ฝึกฝนเรียนรู้ ควบคู่ร่วมมือยึดถือผลสะท้อนย้อนกลับเพื่อนพัฒนา TPR Model ระดับภูมิภาค จากสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, รางวัลสถานศึกษาปลอดภัย ประจำปี 2561 จากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, รางวัลระบบการบริหารจัดการและดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับทอง จากเขตตรวจราชการที่ 11 ปี 2562, โล่รางวัลระดับประเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับดีเด่น ประจำปี 2562 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ และศึกษาเอกสาร พัฒนาขึ้นตามขอบข่ายการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2.2 กำหนดโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องและครอบคลุมกับ การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

2.2.3 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ ตามกรอบที่กำหนดและนำแบบร่าง สัมภาษณ์การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ ความถูกต้องสำนวนภาษา

2.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ ฉบับร่างที่ผ่านการพิจารณาจากกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปและใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1	หมายถึง	สอดคล้องกับคำนิยามศัพท์
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์
-1	หมายถึง	ไม่สอดคล้องกับคำนิยามศัพท์

2.2.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

2.2.6 จัดทำฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วถูกต้องครบถ้วนไป ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6 คน เพื่อให้ได้การพัฒนาแนวการบริหารงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือราชการในการสัมภาษณ์จากคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ
(Best Practice) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

3.2 ติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิทางโทรศัพท์ เพื่อขอความอนุเคราะห์
ในในการสัมภาษณ์และนัดหมายวันและเวลา

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยวิธีการในการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยทำการ
จดบันทึกและบันทึกเสียง โดยขออนุญาตในการบันทึกก่อนทำการบันทึก

4. การจัดการกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดการกระทำกับข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสรุปประเด็นการสัมภาษณ์ และ
การศึกษาเอกสาร จัดกลุ่มเนื้อหาและสรุปวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
จังหวัดนครพนม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Content Analysis)

ตอนที่ 2 การยกร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของ
การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา และผลการศึกษาระบบการ
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ
(Best Practice) และการศึกษาเอกสาร มาสังเคราะห์ยกร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
จังหวัดนครพนม ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ใช้ข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงาน
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา ในระยะที่ 1 ค่าความต้องการความจำเป็น และ
การศึกษาศานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practices) ในระยะที่ 2 มาเป็นแนวทาง
ในการยกร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

1.2 ดำเนินการร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

ตอนที่ 3 การตรวจสอบ ยืนยัน ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
จังหวัดนครพนม

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 นำร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีความรู้ความสามารถทางด้านการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา ประกอบไปด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็น และนำเสนอโดยการพรรณนา (Descriptive)

1.3 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

1.4 จัดทำแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ประเมินร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการตรวจสอบยืนยันแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ต่ำกว่า 5 ปี ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2 คน ครู 2 คน รวมทั้งหมด 7 คน ประกอบไปด้วย

1. นายกาวิณ ไก่สระแก้ว ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา

2. นายบัลลังก์ มะเจี้ยว ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา

3. นายสุพัฒน์ มีदनนท์ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการกลุ่มบริหารทั่วไป

4. นายศักดิ์สิทธิ์ กุณรรักษ์ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน

5. นายประมง แก้วเป็นบุญ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน

6. นางปิ่นแก้ว แก้วเป็นบุญ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา

7. นายรชตะ ขาวดี ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

3.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

3.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบบันทึก

การสนทนากลุ่ม ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม จากเอกสาร ตำรา

3.2.2 สร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นใน
การสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

3.2.3 นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เสนอคณะกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์ตรวจ แนะนำ แล้วปรับแก้ไขตามคำแนะนำ จัดพิมพ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม เพื่อการตรวจสอบ ยืนยัน
และประเมินแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

4.2 ดำเนินการติดต่อ นัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิ ขอความอนุเคราะห์
ในการสนทนากลุ่ม เพื่อการตรวจสอบ ยืนยัน แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการสนทนากลุ่ม เพื่อพิจารณา วิพากษ์ วิจารณ์ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งมีขั้นตอนใน การสนทนากลุ่ม ดังนี้

4.3.1 เชิญผู้อำนวยการสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการประชุม (Moderator)

4.3.2 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยโดยสรุป และเสนอร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

4.3.3 ผู้ช่วยวิจัยจดบันทึก (Note Taker) และผู้บันทึกภาพอื่น ๆ เพื่อพิจารณา วิพากษ์ วิจารณ์ ตรวจสอบ ยืนยัน ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

4.3.4 ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องร่วมกันวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อพิจารณา วิพากษ์ วิจารณ์ ตรวจสอบ ยืนยัน ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบ บันทึกรสนทนากลุ่มของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลประเด็นและนำเสนอโดยการพรรณนา (Descriptive)

5.3 สรุปแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เพื่อประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปในขั้นตอนต่อไป

ตอนที่ 4 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนา การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 นำแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ประเมินความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องจากแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้

1.2 นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลให้ความถูกต้องสมบูรณ์
สรุปค่าความเหมาะสมของแนวทาง

1.3 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนออาจารย์ที่
ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

1.4 จัดทำแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ฉบับสมบูรณ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Sampling) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ
ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ต่ำกว่า 5 ปี รวมทั้งหมด 7 คน
ประกอบไปด้วย

1. ดร.พีโลลักษณ์ สุขสมบูรณ์ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

2. นางวราภรณ์ หะไว ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

3. นางสาวอุทัยวรรณ วงศ์ณะรัตน์ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
พิเศษ โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

4. นายสุพจน์ พิมภาเรือ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนนาทมวิทยา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

5. นางสาววราภรณ์ ชัยเทศ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนนาทมวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

6. นางสาวมัลลิกา สีตาเดช ตำแหน่ง ครู อุเทนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

7. นายชยานิน โทรัตน์ ตำแหน่ง ครู อุเทนพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง
การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

3.2 การสร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักการ และวิธีการสร้างแบบประเมิน

3.2.2 ร่างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

3.2.3 นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจแนะนำแล้วปรับแก้ไขตามคำแนะนำ

3.2.4 นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ดำเนินการติดต่อ นัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

4.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

4.2.1 ผู้วิจัยนำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน

4.2.2 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ที่รวบรวมมาได้

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม มาวิเคราะห์ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อหาระดับคุณภาพความเหมาะสม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

มากที่สุด	คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
มาก	คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
ปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
น้อย	คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
น้อยที่สุด	คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้

5.2.2.2 โดยกำหนดให้คะแนนเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมและความเป็นไปได้มากขึ้นไป เป็นเกณฑ์พิจารณาและยอมรับว่ามีความเหมาะสม และความเป็นไปได้

6. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธี วิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับการทดสอบการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

พนุน ปณ ทิโต ชีเว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์
ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
D (Degree of Success)	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I (Important)	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$	แทน	ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเป็น 2 ระยะ ตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 22 จังหวัดนครพนม

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ที่	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มตัวอย่าง	
		N	ร้อยละ
1	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง		
	ผู้บริหารสถานศึกษา	51	14.29
	หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	51	14.29
	ครู	255	71.42
	รวม	357	100.00
2	ประสบการณ์ในการทำงาน		
	น้อยกว่า 10 ปี	157	43.98
	10 -25 ปี	103	28.85
	26 ปีขึ้นไป	97	27.17
	รวม	357	100.00

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ครู จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 71.42 และกลุ่มตัวอย่างที่ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี

จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 43.98 ประสบการณ์ในการทำงาน 10-25 ปี จำนวน 103 คน
คิดเป็นร้อยละ 28.55 และประสบการณ์ในการทำงาน 26 ปีขึ้นไป จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 21.17
ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
จังหวัดนครพนม

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร
งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสำหรับสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.98	0.67	มาก	4.61	0.53	มากที่สุด
2. การคัดกรองนักเรียน	4.20	0.62	มาก	4.67	0.48	มากที่สุด
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.21	0.57	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.16	0.62	มาก	4.65	0.55	มากที่สุด
5. การส่งต่อ	4.19	0.62	มาก	4.65	0.55	มากที่สุด
โดยรวม	4.16	0.54	มาก	4.65	0.47	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมาก
ไปหาน้อย ดังนี้ การส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.21$) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.20$) การส่งต่อ
($\bar{X} = 4.19$) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.16$) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.98$)
และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

การส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.68$) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.67$) การป้องกันและแก้ไข
ปัญหา ($\bar{X} = 4.65$) การส่งต่อ ($\bar{X} = 4.65$) และการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.61$)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการ
งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รายข้อ

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถด้านการเรียน	4.07	0.72	มาก	4.62	0.61	มากที่สุด
2. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถอื่น ๆ	3.98	0.78	มาก	4.59	0.64	มากที่สุด
3. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพร่างกาย	4.05	0.85	มาก	4.57	0.64	มากที่สุด
4. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านจิตใจ	3.88	0.83	มาก	4.57	0.67	มากที่สุด
5. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านพฤติกรรม	4.10	0.85	มาก	4.69	0.57	มากที่สุด
6. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านครอบครัว	3.93	0.83	มาก	4.55	0.69	มากที่สุด
7. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว	3.87	0.81	มาก	4.58	0.65	มากที่สุด
8. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคุ้มครองนักเรียน	3.98	0.85	มาก	4.60	0.67	มากที่สุด
9. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านยาเสพติด	4.06	0.88	มาก	4.70	0.58	มากที่สุด
10. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการปรับตัวทางเพศ	3.86	0.86	มาก	4.58	0.66	มากที่สุด
11. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความปลอดภัย	4.02	0.83	มาก	4.65	0.62	มากที่สุด
โดยรวม	3.98	0.67	มาก	4.61	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการคัดกรองนักเรียน รายข้อ

การคัดกรองนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียนสะสม	4.01	0.81	มาก	4.59	0.54	มากที่สุด
2. ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)	4.11	0.78	มาก	4.64	0.59	มากที่สุด
3. ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.38	0.73	มาก	4.74	0.53	มากที่สุด
4. ครูที่ปรึกษาคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ	4.25	0.76	มาก	4.73	0.54	มากที่สุด
6. ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน	4.22	0.74	มาก	4.70	0.58	มากที่สุด
โดยรวม	4.20	0.62	มาก	4.68	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

ด้านการคัดกรองนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการคัดกรองนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน รายข้อ

การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ในปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา	4.13	0.77	มาก	4.66	0.57	มากที่สุด
2. จัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน	4.06	0.78	มาก	4.64	0.58	มากที่สุด
3. จัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย ที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อให้เหมาะสม ทันสมัยและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน	4.12	0.78	มาก	4.65	0.58	มากที่สุด
4. จัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน	4.11	0.77	มาก	4.67	0.57	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
5. สถานศึกษาจัดกิจกรรมประชุม ผู้ปกครองชั้นเรียน	4.47	0.66	มาก	4.67	0.62	มากที่สุด
6. ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อน การประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ	4.26	0.71	มาก	4.67	0.59	มากที่สุด
7. ครูที่ปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการ จัดกิจกรรมที่ชัดเจน	4.17	0.76	มาก	4.64	0.60	มากที่สุด
8. ครูที่ปรึกษาความระมัดระวังคำพูดที่ ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้าน จากผู้ปกครอง	4.24	0.71	มาก	4.66	0.59	มากที่สุด
9. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุม ผู้ปกครองชั้นเรียน	4.32	0.71	มาก	4.75	0.54	มากที่สุด
10. ครูที่ปรึกษามีการสรุปและจัดทำ เอกสารเป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละ ครั้ง	4.22	0.79	มาก	4.72	0.58	มากที่สุด
11. ครูที่ปรึกษามีการใช้ข้อมูลจากการ ประชุมในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.26	0.75	มาก	4.70	0.59	มากที่สุด
โดยรวม	4.21	0.57	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการคัดกรองนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการคัดกรองนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการ
งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา รายข้อ

การป้องกันและแก้ไขปัญหา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น	4.29	0.69	มาก	4.69	0.61	มากที่สุด
2. ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.03	0.75	มาก	4.55	0.69	มากที่สุด
3. ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมในห้องเรียน	4.13	0.75	มาก	4.58	0.71	มากที่สุด
4. ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ	4.14	0.77	มาก	4.65	0.60	มากที่สุด
5. ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมเสริม	4.01	0.76	มาก	4.59	0.69	มากที่สุด
6. ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง	4.21	0.76	มาก	4.70	0.60	มากที่สุด
7. ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน	4.21	0.73	มาก	4.73	0.58	มากที่สุด
8. ครูที่ปรึกษาสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ	4.21	0.75	มาก	4.72	0.58	มากที่สุด
โดยรวม	4.15	0.62	มาก	4.65	0.55	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการส่งต่อ รายชื่อ

การส่งต่อ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ครูที่ปรึกษาบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง	4.07	0.72	มาก	4.67	0.63	มากที่สุด
2. ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์	4.17	0.70	มาก	4.66	0.66	มากที่สุด
3. ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ	4.19	0.68	มาก	4.67	0.66	มากที่สุด
4. ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน	4.23	0.76	มาก	4.67	0.66	มากที่สุด
5. ครูที่ปรึกษาดำเนินการส่งต่อ ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก	4.27	0.73	มาก	4.69	0.62	มากที่สุด
โดยรวม	4.19	0.62	มาก	4.65	0.59	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการส่งต่อ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ด้านการส่งต่อ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของ การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยใช้แบบการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล (Priority Needs Index = PNI) โดยแยกรายด้านและรายชื่อ ผลปรากฏดังตาราง 10-16

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็น

การบริหารงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ยสภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยสภาพ ที่พึงประสงค์ (I)	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.98	4.61	0.158	1
2. การคัดกรองนักเรียน	4.20	4.68	0.114	3
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.21	4.68	0.112	4
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.16	4.65	0.118	2
5. การส่งต่อ	4.19	4.65	0.110	5

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เรียงลำดับความต้องการ จำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($PNI_{modified} = 0.158$) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ($PNI_{modified} = 0.118$) การคัดกรองนักเรียน ($PNI_{modified} = 0.114$)

การส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.112$) การส่งต่อ ($PNI_{\text{modified}} = 0.110$)

และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.107$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (I)	PNI_{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านความสามารถด้านการเรียน	4.07	4.62	0.135	10
2. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านความสามารถอื่น ๆ	3.98	4.59	0.153	8
3. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านสุขภาพร่างกาย	4.05	4.57	0.128	11
4. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านจิตใจ	3.88	4.57	0.178	3
5. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านพฤติกรรม	4.10	4.69	0.144	9
6. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านครอบครัว	3.93	4.55	0.158	4
7. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านเศรษฐกิจของครอบครัว	3.87	4.58	0.183	2
8. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคุ้มครองนักเรียน	3.98	4.60	0.156	7
9. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านยาเสพติด	4.06	4.70	0.158	5

ตาราง 11 (ต่อ)

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ค่าเฉลี่ยสภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยสภาพ ที่พึงประสงค์ (I)	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
10. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการปรับตัวทางเพศ	3.86	4.58	0.187	1
11. การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านความปลอดภัย	4.02	4.65	0.157	6

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม มีลำดับความต้องการจำเป็นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นลำดับที่ 1 ได้แก่ การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการปรับตัวทางเพศ (PNI_{modified} = 0.187)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการคัดกรองนักเรียน

การคัดกรองนักเรียน	ค่าเฉลี่ยสภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยสภาพ ที่พึงประสงค์ (I)	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
1. ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียบสะสม	4.01	4.59	0.145	1
2. ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)	4.11	4.64	0.129	2

ตาราง 12 (ต่อ)

การคัดกรองนักเรียน	ค่าเฉลี่ยสภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยสภาพ ที่พึงประสงค์ (I)	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
3. ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน จากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.38	4.74	0.082	6
4. ครูที่ปรึกษาคัดกรองนักเรียน ออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ	4.25	4.73	0.113	4
5. ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรอง นักเรียนเป็นรายบุคคล	4.23	4.69	0.109	5
6. ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรอง นักเรียนเป็นรายห้องเรียน	4.22	4.70	0.114	3

จากตาราง 12 พบว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม มีลำดับความ
ต้องการจำเป็น ด้านการคัดกรองนักเรียน เป็นลำดับที่ 1 ได้แก่ ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียนสะสม
($PNI_{\text{modified}} = 0.145$)

พนุน ปณ ทิโต ชีเว

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 22 จังหวัดนครพนม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$)
และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	ค่าเฉลี่ยสภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยสภาพ ที่พึงประสงค์ (I)	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
1. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ให้ครู กับนักเรียนพบปะ พูดคุย เพื่อ เสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ในปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและ นอกสถานศึกษา	4.13	4.66	0.128	4
2. จัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียน พบปะ พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหา สาระที่สอดคล้องกับนโยบายของ สถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน	4.06	4.64	0.143	1
3. จัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียน พบปะ พูดคุย ที่มีความยืดหยุ่นในการ กำหนดหัวข้อให้เหมาะสม ทันสมัย และนโยบายของสถานศึกษาในการ พัฒนานักเรียน	4.12	4.65	0.129	3
4. จัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียน พบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะ ชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการ ของนักเรียนและนโยบายของ สถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน	4.11	4.67	0.136	2

ตาราง 13 (ต่อ)

การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	ค่าเฉลี่ยสภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยสภาพ ที่พึงประสงค์ (I)	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
5. สถานศึกษาจัดกิจกรรมประชุม ผู้ปกครองชั้นเรียน	4.47	4.67	0.045	11
6. ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อน การประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน แต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ	4.26	4.67	0.096	10
7. ครูที่ปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ใน การจัดกิจกรรมที่ชัดเจน	4.17	4.64	0.113	6
8. ครูที่ปรึกษาความระมัดระวังคำพูด ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือ ต่อต้านจากผู้ปกครอง	4.24	4.66	0.099	9
9. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุม ผู้ปกครองชั้นเรียน	4.32	4.75	0.100	8
10. ครูที่ปรึกษามีการสรุปและจัดทำ เอกสารเป็นหลักฐานในการจัดประชุม แต่ละครั้ง	4.22	4.72	0.118	5
11. ครูที่ปรึกษามีการใช้ข้อมูลจากการ ประชุมในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.26	4.70	0.103	7

จากตาราง 13 พบว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม มีลำดับความ
ต้องการจำเป็น ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน เป็นลำดับที่ 1 ได้แก่ จัดกิจกรรมที่
ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบาย
ของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

($PNI_{\text{modified}} = 0.143$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

การป้องกันและแก้ไขปัญหา	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (I)	$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น	4.29	4.69	0.093	8
2. ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.03	4.55	0.129	2
3. ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมในห้องเรียน	4.13	4.58	0.109	7
4. ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ	4.14	4.65	0.123	4
5. ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม	4.01	4.59	0.145	1
6. ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง	4.21	4.70	0.116	6
7. ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน	4.21	4.73	0.124	3
8. ครูที่ปรึกษาสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ	4.21	4.72	0.121	5

จากตาราง 14 พบว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม มีลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือ เป็นลำดับที่ 1 ได้แก่ ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม ($PNI_{\text{modified}} = 0.145$)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการส่งต่อ

การส่งต่อ	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (I)	PNI_{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. ครูที่ปรึกษานำทีมการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง	4.07	4.67	0.147	1
2. ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์	4.17	4.66	0.118	2
3. ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ	4.19	4.67	0.115	3
4. ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน	4.23	4.67	0.104	4
5. ครูที่ปรึกษาดำเนินการส่งต่อติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก	4.27	4.69	0.098	5

จากตาราง 15 พบว่า การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม มีลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการส่งต่อ เป็นลำดับที่ 1 ได้แก่ ครูที่ปรึกษาบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงาน ขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.147$)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการบริหารงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษา 2 แห่ง โดยใช้วิธีการ เลือกแบบเจาะจง สถานศึกษาละ 3 คน รวมทั้งหมด 6 คน โดยใช้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบ ปรับปรุง (PNI_{modified}) ที่มีค่ามาก มาเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ ซึ่งได้ข้อเสนอแนะแนวทางในการ บริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา ได้แก่

1. โรงเรียนนครพนมวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนปลอดภัย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมประจำปี 2559, รางวัลสถานศึกษาที่มีระบบการบริหารจัดการและดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในระดับ “ดีเยี่ยม” ประจำปี 2561, รางวัลสถานศึกษาที่ส่งเสริมโครงการคัดเลือก เยาวชนดีเด่นด้านดนตรีไทย ปี 2561, รางวัล “สถานศึกษาปลอดภัย” ระดับดีเด่น โดยกระทรวง แรงงาน ประจำปี 2561, รางวัลชนะเลิศโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ชมรม TO BE NUMBER ONE) ระดับภาค ต่อเนื่อง 4 ปี ตั้งแต่ปี 2559-2562, ชนะเลิศเหรียญทอง ระดับชาติ การแข่งขันวงดนตรีสตริง ปี 2560, โลรางวัลเหรียญทองรองชนะเลิศอันดับ 2 ระดับประเทศ การแข่งขันพิสิกส์สัประยุทธ์ เครือข่ายเพื่อการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ครั้งที่ 7 ประจำปี 2562 ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1 คน ครู จำนวน 1 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. โรงเรียนบ้านผึ้งวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลสถานศึกษาดีเด่น ระดับเหรียญทอง ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนดีเด่น ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปี 2561, รางวัลชนะเลิศ ระดับเหรียญทอง

การคัดเลือกโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพดีเด่น ประจำปี 2561 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา, รางวัลระดับ
เหรียญเงิน เรื่อง การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ภายใต้แนวคิด ฝึกฝนเรียนรู้ ควบคู่ร่วมมือยึดถือผล
สะท้อนย้อนกลับเพื่อนพัฒนา TPR Model ระดับภูมิภาค จากสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, รางวัล
สถานศึกษาปลอดภัย ประจำปี 2561 จากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, รางวัลระบบ
การบริหารจัดการและดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับทอง จากเขตตรวจราชการที่ 11
ปี 2562, โล่รางวัลระดับประเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับดีเด่น ประจำปี 2562
จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา
จำนวน 1 คน หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1 คน ครู จำนวน 1 คน ใช้วิธีการเลือก
แบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ
สถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้าน

การปรับตัวทางเพศ

โรงเรียนนครพนมวิทยาคม

“...ทีมงานต้องมีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน โดยการจัดทำ
ระเบียบสละแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนเกี่ยวกับด้านเพศ...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ปรึกษาต้องเป็นผู้จัดเก็บแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
เกี่ยวกับด้านเพศ มีการนิเทศ ติดตาม และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน
การสัมภาษณ์การเยี่ยมบ้านนักเรียน ด้านเพศ มีการนิเทศ ติดตาม สรุปรายงานผลการดำเนินงาน
การเก็บข้อมูล...”

(คนที่ 3 ครู, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านผึ้งวิทยา

“...วางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำระเบียบสละ
และการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลเกี่ยวกับการปรับตัวทางเพศ...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...จัดทำระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)

เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวข้องกับการปรับตัวทางเพศ มีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน การสังเกต

พฤติกรรม การสัมภาษณ์เพื่อน และมีการนิเทศ ติดตามเกี่ยวกับการปรับตัวทางเพศ...”

(คนที่ 3 ครู, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

จากผลจากการศึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากสถานศึกษา ทั้ง 2 แห่ง ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็น รายบุคคลด้านการปรับตัวทางเพศ สรุปได้ดังนี้

1. มีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ดำเนินการ เก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการปรับตัวทางเพศ
2. ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดทำระเบียบสะสม การเยี่ยมบ้านนักเรียน การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน การสัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านการปรับตัวทางเพศ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะส่งผลครบถ้วน
3. ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน
4. ครูที่ปรึกษาสรุปและรายงานผลการจัดเก็บข้อมูลด้านการปรับตัวทางเพศสู่การดำเนินการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียนต่อไป

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียบสะสม โรงเรียนนครพนมวิทยาคม

“...จัดประชุมครูเพื่อวางแผนการพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียน ร่วมกัน โดยมีมาตรฐานและแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่มีทิศทางเดียวกัน มีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกลุ่มนักเรียน โดยใช้ข้อมูลจากระเบียบ
 สະสม มีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน สรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล
 และเป็นรายห้องเรียน...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...วิเคราะห์ข้อมูลจากระเบียบสະสม ส่งต่อระเบียบสະสมนักเรียน
 และผลการคัดกรองนักเรียน สรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และเป็นรายห้องเรียน...”

(คนที่ 3 ครู, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านฝิ่งวิทยา

“...คณะกรรมการดำเนินการจัดกลุ่มนักเรียนโดยจัดกลุ่มนักเรียน
 ออกเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ ตามเกณฑ์การจัดกลุ่มมีการนิเทศ
 ติดตามผลการดำเนินงาน...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกลุ่มนักเรียน โดยวิเคราะห์ข้อมูลจาก
 ระเบียบสະสมในด้านต่าง ๆ สรุปและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และเป็นราย
 ห้องเรียน...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...วิเคราะห์ข้อมูลจากระเบียบสະสมในด้านต่าง ๆ ส่งมอบระเบียบ
 สະสมนักเรียนต่อ มีการนิเทศ ติดตาม สรุปและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และ
 เป็นรายห้องเรียน...”

(คนที่ 3 ครู, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

จากผลจากการศึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 สำหรับสถานศึกษา จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากสถานศึกษา
 ทั้ง 2 แห่ง ด้านการคัดกรองนักเรียน แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจาก
 ระเบียบสະสม สรุปได้ดังนี้

1. สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา

2. ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์จัดกลุ่มนักเรียนโดยพิจารณาจากเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน โดยใช้ข้อมูลจากระเบียนสะสม

3. ดำเนินส่งมอบระเบียนสะสมนักเรียนและผลการคัดกรองนักเรียนเมื่อนักเรียนเลื่อนชั้นจบการศึกษาให้กับครูที่ปรึกษาท่านต่อไป

4. ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน

5. สรุปและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นรายห้องเรียน

3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ จัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน โรงเรียนนครพนมวิทยาคม

“...กำหนด วางแผนการจัดกิจกรรมโฮมรูม โดยมีจุดมุ่งหมายสอดคล้องกับนโยบาย ครูที่ปรึกษาต้องดำเนินการตามแนวทางให้มีความยืดหยุ่น เหมาะสมและทันสมัย...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...จัดกิจกรรมโฮมรูมสอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนานักเรียน ครูที่ปรึกษาก็ดำเนินการตามแนวทางอย่างเหมาะสมประเมินผลการจัดกิจกรรม มีการนิเทศ ติดตามผลและจัดทำรายงาน...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูที่ปรึกษาดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมและทันสมัย มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน...”

(คนที่ 3 ครู, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านฝั่งวิทยา

“...กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมและให้มีคู่มือในการพัฒนา
นักเรียนของสถานศึกษา...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ดำเนินการจัดทำคู่มือในการจัดกิจกรรมโฮมรูม โดยมีจุดมุ่งหมาย
สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา ครูที่ปรึกษาดำเนินการตามแนวทาง มีการนิเทศ ประเมินผล
การจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูที่ปรึกษาดำเนินการตามแนวทางอย่างเหมาะสม มีการนิเทศ
ประเมินผลการจัดกิจกรรมและรายงาน...”

(คนที่ 3 ครู, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

จากผลจากการศึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สำหรับสถานศึกษา จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากสถานศึกษา
ทั้ง 2 แห่ง ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน แนวปฏิบัติเกี่ยวกับจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ
พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน
สรุปได้ดังนี้

1. สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือ
ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนานักเรียนของ
สถานศึกษา
2. ครูที่ปรึกษาก็ดำเนินการตามแนวทางของสถานศึกษาอย่าง
เหมาะสมและมีความยืดหยุ่นโดยมีการกำหนดหัวข้อและวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมและ
ทันสมัย
3. ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการนิเทศ และ
ติดตามผล
4. ครูที่ปรึกษามีการดำเนินการประเมินผลการจัดกิจกรรมและ
จัดทำรายงาน

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญห

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม

โรงเรียนนครพนมวิทยาคม

“...วางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลเป็นระยะ...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...วางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน กำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในการซ่อมเสริม และแจ้งนักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบ มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลเป็นระยะ...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...จัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน หากนักเรียนดีขึ้นให้จัดกิจกรรม ส่งเสริม หากนักเรียนไม่ดีขึ้น ให้พิจารณาการส่งต่อครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้อง...”

(คนที่ 3 ครู, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านผึ้งวิทยา

“...ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร วางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน โดยมุ่งกิจกรรมที่ช่วยแก้ไข เพิ่มเติมให้กับนักเรียน...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูที่ปรึกษาร่วมกำหนดการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียนมีการ ติดตาม ประเมินผลการเรียนซ่อมเสริมของนักเรียนเป็นระยะ หากนักเรียนไม่ดีขึ้น ให้พิจารณาการส่งต่อครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้อง...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...จัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียนกำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในการซ่อมเสริมและแจ้งนักเรียนทราบ มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลเป็นระยะ หากนักเรียนไม่ดีขึ้น ให้พิจารณาการส่งต่อผู้เกี่ยวข้อง...”

(คนที่ 3 ครู, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

จากผลจากการศึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากสถานศึกษาทั้ง 2 แห่ง ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม สรุปได้ดังนี้

1. ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร ครูประจำรายวิชา และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน
2. ครูที่ปรึกษากำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในซ่อมเสริมและแจ้งนักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบ
3. กรณีนักเรียนดีขึ้นให้จัดกิจกรรมส่งเสริมตามสภาพความต้องการ แต่ถ้านักเรียนไม่ดีขึ้นให้พิจารณาจัดกิจกรรมซ่อมเสริมใหม่ แล้วติดตาม ประเมินซ้ำอีก
4. ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน
5. ครูที่ปรึกษาพิจารณาการส่งต่อครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องหากนักเรียนไม่ดีขึ้น

5. ด้านการส่งต่อ
แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ ครูที่ปรึกษาบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง

โรงเรียนนครพนมวิทยาคม

“...กำหนดระบบงานและโครงสร้างการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่ออย่างชัดเจน ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูที่ปรึกษามีการดำเนินการบันทึกข้อมูล ครูผู้เกี่ยวข้องที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อไปเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน ติดตามผล ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการ...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูที่ปรึกษามีการดำเนินการบันทึกข้อมูลประสานงานกับครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง ติดตามผลกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน ติดตามผล ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการส่งต่อ...”

(คนที่ 3 ครู, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนบ้านฝั่งวิทยา

“...มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษา ครูที่ปรึกษาดำเนินการบันทึกประสานงานกับครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา งานกิจการนักเรียน...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษา ดำเนินการบันทึกข้อมูลประสานงานผู้เกี่ยวข้องที่จะช่วยเหลือ ติดตาม และรายงานผลระหว่างดำเนินการและเมื่อสิ้นสุด...”

(คนที่ 2 หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

“...ครูที่ปรึกษาดำเนินการบันทึกประสานงานกับครูแนะแนว ครูประจำวิชา งานกิจการนักเรียน ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียน ติดตามผล ประเมินผล และรายงานผลระหว่างดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน...”

(คนที่ 3 ครู, วันที่ 22 สิงหาคม 2562 : การสัมภาษณ์)

จากผลจากการศึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากสถานศึกษาทั้ง 2 แห่ง ด้านการส่งต่อ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ ครูที่ปรึกษารับบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงาน ขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1. มีการดำเนินการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษาให้ชัดเจน
2. ครูที่ปรึกษาดำเนินการบันทึกข้อมูลประสานงานการส่งต่อกับครูแนะแนว หรือผู้เกี่ยวข้องที่จะช่วยเหลือนักเรียน
3. ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานการส่งต่อ
4. ครูที่ปรึกษาดำเนินการรายงานผลระหว่างดำเนินการและเมื่อสิ้นสุดกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน

จากการเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสำรวจข้อมูลจากแบบสอบถาม และนำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เพื่อจัดลำดับความต้อง

การจำเป็น แล้วนำไปศึกษากับสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
ปรากฏดังตาราง 16-20

ตาราง 16 ผลจากการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ
สถานศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวทางการพัฒนา
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล		
1.1 มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านความสามารถด้านการเรียน	1.1 มีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการปรับตัวทางเพศ	1.1 สถานศึกษามีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยให้ครูที่ปรึกษา ดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดทำระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน
1.2 มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านความสามารถอื่น ๆ	1.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดทำระเบียบสะสม การเยี่ยมบ้านนักเรียน การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน การสัมภาษณ์เกี่ยวกับ	ประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) แบบบันทึก การเยี่ยมบ้านนักเรียน
1.3 มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านสุขภาพร่างกาย	1.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านจิตใจ	1.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านความสามารถ
1.4 มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านพฤติกรรม	ทางเพศ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะส่งผลครบถ้วน	ด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบสะสม
1.5 มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านครอบครัว	1.3 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน	1.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถอื่น ๆ โดยใช้ระเบียบสะสม
1.6 มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านเศรษฐกิจของครอบครัว		
1.7 การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว		

ตาราง 16 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวทางการพัฒนา
<p>1.8 มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคุ้มครองนักเรียน</p> <p>1.9 มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านยาเสพติด</p> <p>1.10 มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการปรับตัวทางเพศ</p> <p>1.11 มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านความปลอดภัย</p>	<p>1.4 ครูที่ปรึกษาสรุปและรายงานผลการจัดเก็บข้อมูลด้านการปรับตัวทางเพศสู่การดำเนินการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียนต่อไป</p>	<p>1.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านสุขภาพร่างกายโดยใช้ระเบียบนสะสม</p> <p>1.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านสุขภาพจิต โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)</p> <p>1.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านพฤติกรรม โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)</p> <p>1.7 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านครอบครัว โดยใช้ระเบียบนสะสมและแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>1.8 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านเศรษฐกิจของครอบครัว โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>1.9 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคุ้มครองนักเรียนโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p>

ตาราง 16 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวทางการพัฒนา
		<p>1.10 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านยาเสพติด โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>1.11 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการปรับตัวทางเพศจากการจัดทำระเบียบสะสมแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน การสัมภาษณ์ และจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ</p> <p>1.12 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความปลอดภัย โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>1.13 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน</p> <p>1.14 ครูที่ปรึกษาสรุปและรายงานผลการจัดเก็บข้อมูลข้อมูลในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนต่อไป เป็นรายบุคคล และรายห้องเรียน</p>

จากตาราง 16 พบว่า ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ มีจำนวน 11 ข้อ ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีจำนวน 4 ข้อ จากผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยพบว่ามีแนวทางตรงกันจำนวน 1 ข้อ ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นมาสรุปรวมเป็นแนวทางได้ รวมเป็น 14 ข้อ ดังนี้

แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีแนวทางพัฒนา ดังนี้
 - 1.1 มีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดทำระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
 - 1.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านความสามารถด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบสะสม
 - 1.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถอื่น ๆ โดยใช้ระเบียบสะสม
 - 1.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพร่างกาย โดยใช้ระเบียบสะสม
 - 1.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพจิต โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
 - 1.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านพฤติกรรม โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
 - 1.7 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านครอบครัว โดยใช้ระเบียบสะสม และแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
 - 1.8 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านเศรษฐกิจของครอบครัวโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
 - 1.9 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคุ้มครองนักเรียนโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
 - 1.10 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านยาเสพติด โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

1.11 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการปรับตัวทางเพศจากการจัดทำระเบียบสะสม แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน การสัมภาษณ์ และจากแหล่งข้อมูลต่างๆ

1.12 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความปลอดภัยโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

1.13 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน

1.14 ครูที่ปรึกษาสรุปและรายงานผลการจัดเก็บข้อมูล ข้อมูลในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนต่อไป เป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน

ตาราง 17 ผลจากการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา (Best Practice) ด้านการคัดกรองนักเรียน

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวทางการพัฒนา
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน		
2.1 ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียบสะสม	2.1 สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อการพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา	2.1 สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อการพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา
2.2 ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)	2.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์จัดกลุ่มนักเรียนโดยพิจารณาจากเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนโดยใช้ข้อมูลจากระเบียบสะสม	2.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียบสะสม
2.3 ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน	2.3 ดำเนินส่งมอบระเบียบสะสมนักเรียนและผลการคัดกรองนักเรียนเมื่อนักเรียนเลื่อนชั้นจนจบการศึกษาให้กับครูที่ปรึกษาท่านต่อไป	2.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
2.4 ครูที่ปรึกษาคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ		
2.5 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล		
2.6 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน		

ตาราง 17 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวทางการพัฒนา
	<p>2.4 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานการคัดกรองนักเรียน</p> <p>2.5 สรุปและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นรายห้องเรียน</p>	<p>2.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>2.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์การคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ</p> <p>2.6 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน การคัดกรองนักเรียน</p> <p>2.7 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>2.8 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน</p>

จากตาราง 17 พบว่า ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการคัดกรองนักเรียน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ มีจำนวน 6 ข้อ ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีจำนวน 5 ข้อ จากผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยพบว่ามีแนวทางตรงกันจำนวน 6 ข้อ ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นมาสรุปรวมเป็นแนวทางได้ รวมเป็น 8 ข้อ ดังนี้

แนวการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

2. ด้านการคัดกรองนักเรียนมีแนวทางพัฒนา ดังนี้

2.1 สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อการพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียน
ร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูใน
สถานศึกษา

2.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียนสะสม

2.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรม
นักเรียน (SDQ)

2.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน
นักเรียน

2.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ
กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ

2.6 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผล
การดำเนินงาน การคัดกรองนักเรียน

2.7 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.8 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน

ตาราง 18 ผลจากการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ
สถานศึกษา ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวทางการพัฒนา
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน		
<p>3.1 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ในปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา</p> <p>3.2 จัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน</p> <p>3.3 จัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย ที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อให้เหมาะสม ทันสมัยและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน</p>	<p>3.1 สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อการพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา</p> <p>3.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์จัดกลุ่มนักเรียนโดยพิจารณาจากเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน โดยใช้ข้อมูลจากระเบียนสะสม</p> <p>3.3 ดำเนินส่งมอบระเบียบสะสมนักเรียนและผลการคัดกรองนักเรียนเมื่อนักเรียนเลื่อนชั้นจนจบการศึกษาให้กับครูที่ปรึกษาท่านต่อไป</p> <p>3.4 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน</p> <p>3.5 สรุปลงและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และเป็นรายห้องเรียน</p>	<p>3.1 สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรม โยมนุ่มหรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนานักเรียนของสถานศึกษา</p> <p>3.2 สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ในปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา</p> <p>3.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการมีกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน</p>

ตาราง 18 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวทางการพัฒนา
<p>3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน</p> <p>3.4 จัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการของนักเรียน และนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนา</p> <p>3.5 สถานศึกษาจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน</p> <p>3.6 ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคนและ กิจกรรมที่จะดำเนินการ</p> <p>3.7 ครูที่ปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน</p> <p>3.8 ครูที่ปรึกษาความรู้สึกรวมถึงคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง</p> <p>3.9 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน</p> <p>3.10 ครูที่ปรึกษามีการสรุปและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง</p> <p>3.11 ครูที่ปรึกษามีการใช้ข้อมูลจากการประชุมในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>		<p>3.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย ที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อให้เหมาะสม ทันสมัยและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน</p> <p>3.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน</p> <p>3.6 สถานศึกษาจัดการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน</p> <p>3.7 ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคน และกิจกรรมที่จะดำเนินการ</p> <p>3.8 ครูที่ปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองที่ชัดเจน</p> <p>3.9 ครูที่ปรึกษามีความรู้สึกรวมถึงคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง</p>

ตาราง 18 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวทางการพัฒนา
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน		3.10 ครูที่ปรึกษาดำเนินการให้ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน 3.11 ผู้บริหาร หัวหน้างาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการ นิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน 3.12 ครูที่ปรึกษามีการสรุป และประเมินผลจัดทำเอกสารเป็น หลักฐานในการจัดกิจกรรม แต่ละครั้ง

จากตาราง 18 พบว่า ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ มีจำนวน 11 ข้อ ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีจำนวน 5 ข้อ จากผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยพบว่ามีแนวทางตรงกันจำนวน 2 ข้อ ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นมาสรุปรวมเป็นแนวทางได้ รวมเป็น 12 ข้อ ดังนี้

แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ดังนี้

3.1 สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนานักเรียนของสถานศึกษา

3.2 สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน
 ในปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา

3.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการมีกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย
 โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย ที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อให้เหมาะสม ทันท่วงทีและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.6 สถานศึกษาจัดการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

3.7 ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ

3.8 ครูที่ปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองที่ชัดเจน

3.9 ครูที่ปรึกษามีความระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง

3.10 ครูที่ปรึกษาดำเนินการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

3.11 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน

3.12 ครูที่ปรึกษามีการสรุปและประเมินผลจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง

ตาราง 19 ผลจากการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ
สถานศึกษา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวทางการพัฒนา
4. ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา		
4.1 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัด กิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น	4.1 ครูที่ปรึกษาร่วมกับ ผู้บริหาร ครูประจำรายวิชา และผู้ ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการจัด	4.1 ครูที่ปรึกษาร่วมกับ ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวาง แผนการด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา
4.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร	กิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน	4.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการ จัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น
4.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัด กิจกรรมในห้องเรียน	4.2 ครูที่ปรึกษากำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในซ่อมเสริม และแจ้งนักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบ	4.3 สถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตร
4.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัด กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูล กันอยู่เสมอ	4.3 ครูที่ปรึกษาประสานงาน กับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อ เพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน	4.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัด กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่ เสมอ
4.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัด กิจกรรมซ่อมเสริม	4.4 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน	4.5 ครูที่ปรึกษาร่วมกับ ผู้บริหาร ครูประจำรายวิชา และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการ จัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน กำหนดวัน เวลา สถานที่และครู ในซ่อมเสริมและแจ้งนักเรียนที่ เกี่ยวข้องทราบ
4.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัด กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง	4.5 ครูที่ปรึกษาพิจารณาการ ส่งต่อครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้อง หากนักเรียนไม่ดีขึ้น	4.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการ จัดกิจกรรมการสื่อสารกับ ผู้ปกครอง
4.7 ครูที่ปรึกษาประสานงาน กับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อ เพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน		
4.8 ครูที่ปรึกษาสรุปข้อมูล ส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ การช่วยเหลือ และวิธีการ ช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่ เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ		

ตาราง 19 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวทางการพัฒนา
		<p>4.7 ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน</p> <p>4.8 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน</p> <p>4.9 ครูที่ปรึกษาดำเนินการติดตาม สรุปรายชื่อที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ</p>

จากตาราง 19 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ มีจำนวน 8 ข้อ ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีจำนวน 5 ข้อ จากผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยพบว่ามีแนวทางตรงกันจำนวน 4 ข้อ ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นมาสรุปรวมเป็นแนวทางได้ รวมเป็น 9 ข้อ ดังนี้

แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ดังนี้

- 4.1 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการ
- ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 4.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น
- 4.3 สถานศึกษา ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 4.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือ

เกื้อกูลกันอยู่เสมอ

4.5 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร ครูประจำรายวิชา และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน กำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในซ่อมเสริม และแจ้งนักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบ

4.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

4.7 ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบ

ล่วงหน้าก่อน

4.8 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการ

ดำเนินงาน

4.9 ครูที่ปรึกษาดำเนินการติดตาม สรุปรายชื่อที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ

ตาราง 20 ผลจากการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา ด้านการส่งต่อ

สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวทางการพัฒนา
5. ด้านการส่งต่อ			
5.1 ครูที่ปรึกษาบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง	5.2 ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์	5.1 มีการดำเนินการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงานและคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษาให้ชัดเจน	5.1 สถานศึกษามีการดำเนินการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงานและคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษาให้ชัดเจน
5.3 ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ	5.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการบันทึกข้อมูลประสานงานการส่งต่อกับครูแนะแนว หรือผู้เกี่ยวข้องที่จะช่วยเหลือนักเรียน	5.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการบันทึกข้อมูลประสานงานการส่งต่อกับครูแนะแนว หรือผู้เกี่ยวข้องที่จะช่วยเหลือนักเรียน	5.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการบันทึกข้อมูลประสานงานการส่งต่อกับครูแนะแนว หรือผู้เกี่ยวข้องที่จะช่วยเหลือนักเรียน

ตาราง 20 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวทางการพัฒนา
5.4 ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน	5.3 ผู้บริหาร หัวหน้างาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานการส่งต่อ	5.3 ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ
5.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการส่งต่อ ติดตามผลการช่วยเหลือ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก	5.4. ครูที่ปรึกษาดำเนินการ รายงานผลระหว่างดำเนินการ และเมื่อสิ้นสุดกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน	5.4 ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน
		5.5 ผู้บริหาร หัวหน้างาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานการส่งต่อ
		5.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการ รายงานผลระหว่างดำเนินการ และเมื่อสิ้นสุดกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน

จากตาราง 20 พบว่า ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการส่งต่อ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ มีจำนวน 5 ข้อ ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีจำนวน 4 ข้อ จากผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และผลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยพบว่ามีแนวทางตรงกัน จำนวน 2 ข้อ ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นมาสรุปรวมเป็นแนวทางได้ รวมเป็น 6 ข้อ ดังนี้

แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

5. ด้านการส่งต่อ ดังนี้

5.1 สถานศึกษามีการดำเนินการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และ คณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษาให้ชัดเจน

5.2 ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์

5.3 ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ

5.4 ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน

5.5 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานการส่งต่อ

5.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการรายงานผลระหว่างดำเนินการและเมื่อสิ้นสุดกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน

ตอนที่ 2 ยกร่างแนวทางโดยการนำข้อมูลจากสังเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และผลการศึกษาคำปรึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) มายกร่างแนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากการสังเคราะห์จากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และผลการศึกษาคำปรึกษาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา จากสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ผู้วิจัยนำข้อมูลมายกร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม 4) กลไกการบริหารจัดการ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน และให้การสนับสนุนการดำเนินงาน หรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดและมีการประชุมในแต่ละคณะ อย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในสถานศึกษา รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จากสถานศึกษา การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้น

และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีแนวทางการบริหารงานระบบการช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยนำไปใช้วางแผนกำหนดนโยบาย พิจารณา ปรับปรุง การบริหารงานและวิธีปฏิบัติตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

2.2 เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

3. แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม แสดงรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ประกอบไปด้วย 14 แนวทาง ดังนี้

1.1 มีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดทำระเบียบสละสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

1.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบสละสม

1.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถอื่น ๆ โดยใช้ระเบียบสละสม

1.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพร่างกายโดยใช้ระเบียบสละสม

1.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพจิตโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)

1.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านพฤติกรรมโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)

1.7 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านครอบครัวโดยใช้ระเบียบสละสม และแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

- 1.8 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
ด้านเศรษฐกิจของครอบครัวโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
- 1.9 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
ด้านการคุ้มครองนักเรียนโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
- 1.10 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
ด้านยาเสพติด โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
- 1.11 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
ด้านการปรับตัวทางเพศจากการจัดทำระเบียบสะสม แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน การสัมภาษณ์ และจากแหล่งข้อมูลต่างๆ
- 1.12 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
ด้านความปลอดภัยโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
- 1.13 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ
ติดตามผลการดำเนินงาน
- 1.14 ครูที่ปรึกษาสรุปและรายงานผลการจัดเก็บข้อมูล ข้อมูลในการ
ดำเนินการคัดกรองนักเรียนต่อไป เป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ประกอบไปด้วย 8 แนวทาง ดังนี้
- 2.1 สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่ม
นักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครู
ในสถานศึกษา
- 2.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียบสะสม
- 2.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมิน
พฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
- 2.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึก
การเยี่ยมบ้านนักเรียน
- 2.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ
กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ
- 2.6 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ
ติดตามผลการดำเนินงาน การคัดกรองนักเรียน
- 2.7 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2.8 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ประกอบไปด้วย 12 แนวทาง ดังนี้

- 3.1 สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูม หรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนานักเรียน ของสถานศึกษา
- 3.2 สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของ นักเรียนในปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา
- 3.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน
- 3.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย ที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อให้เหมาะสม ทันสมัยและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนา นักเรียน
- 3.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะ ชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนา นักเรียน
- 3.6 สถานศึกษาจัดการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน
- 3.7 ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ
- 3.8 ครูที่ปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง ที่ชัดเจน
- 3.9 ครูที่ปรึกษามีความระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือ ต่อต้านจากผู้ปกครอง
- 3.10 ครูที่ปรึกษาดำเนินการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุม ผู้ปกครองชั้นเรียน
- 3.11 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน
- 3.12 ครูที่ปรึกษามีการสรุปและประเมินผลจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานใน การจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ประกอบไปด้วย 9 แนวทาง ดังนี้
- 4.1 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 4.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น
- 4.3 สถานศึกษา ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

- 4.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ
- 4.5 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร ครูประจำรายวิชา และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน กำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในซ่อมเสริมและแจ้งนักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบ
- 4.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง
- 4.7 ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน
- 4.8 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน
- 4.9 ครูที่ปรึกษาดำเนินการติดตาม สรุปรายชื่อข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ
5. ด้านการส่งต่อ ประกอบด้วย 6 แนวทาง ดังนี้
- 5.1 สถานศึกษามีการดำเนินการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษาให้ชัดเจน
- 5.2 ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์
- 5.3 ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ
- 5.4 ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน
- 5.5 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานการส่งต่อ
- 5.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการรายงานผลระหว่างดำเนินการและเมื่อสิ้นสุดกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน

4. กลไกการบริหารจัดการ

หลักการแนวคิดวงจรมคุณภาพ PDCA ในการบริหารจัดการการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ประกอบด้วย 14 แนวทาง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

1.1 มีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยให้ครูที่
 ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดทำระเบียบวินัยแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
 แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

1.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
 ด้านความสามารถด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบวินัย

1.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
 ด้านความสามารถอื่น ๆ โดยใช้ระเบียบวินัย

1.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
 ด้านสุขภาพร่างกายโดยใช้ระเบียบวินัย

1.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
 ด้านสุขภาพจิตโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)

1.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
 ด้านพฤติกรรมโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)

1.7 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
 ด้านครอบครัวโดยใช้ระเบียบวินัย และแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

1.8 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
 ด้านเศรษฐกิจของครอบครัวโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

1.9 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
 ด้านการคุ้มครองนักเรียนโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

1.10 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
 ด้านยาเสพติด โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

1.11 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
 ด้านการปรับตัวทางเพศจากการจัดทำระเบียบวินัย แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
 การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน การสัมภาษณ์ และจากแหล่งข้อมูลต่างๆ

1.12 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
 ด้านความปลอดภัยโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

1.13 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ
 ติดตามผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

1.14 ครูที่ปรึกษาสรุปและรายงานผลการจัดเก็บข้อมูล

ข้อมูลในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนต่อไป เป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ประกอบไปด้วย 8 แนวทาง ประกอบด้วย

4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

2.1 สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

2.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียนสะสม
 2.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
 2.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
 2.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

2.6 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน การคัดกรองนักเรียน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

2.7 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล
 2.8 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน
 3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ประกอบไปด้วย 12 แนวทาง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

3.1 สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูม หรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนานักเรียนของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

3.2 สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนในปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา

3.3 ครูที่ศึกษาดำเนินการมีกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.4 ครูที่ศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย ที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อให้เหมาะสม ทันสมัยและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.5 ครูที่ศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.6 สถานศึกษาจัดการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

3.7 ครูที่ศึกษาเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ

3.8 ครูที่ศึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองที่ชัดเจน

3.9 ครูที่ศึกษามีความระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง

3.10 ครูที่ศึกษาดำเนินการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

3.11 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

3.12 ครูที่ศึกษามีการสรุปและประเมินผลจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ประกอบไปด้วย 9 แนวทาง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

4.1ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการ (Do-D)

4.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น

4.3 สถานศึกษา ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

4.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียน

ได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ

4.5 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร ครูประจำรายวิชา และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน กำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในซ่อมเสริมและแจ้งนักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบ

4.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

4.7 ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อ

เพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

4.8 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ

ติดตามผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

4.9 ครูที่ปรึกษาดำเนินการติดตาม สรุปรายงานที่เกี่ยวข้องกับ

การช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ

5. ด้านการส่งต่อ ประกอบไปด้วย 6 แนวทาง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

5.1 สถานศึกษามีการดำเนินการกำหนดโครงสร้างระบบการ

บริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษา ให้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการ (Do-D)

5.2 ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อ

โดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์

5.3 ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อ และยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ

5.4 ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือ

นักเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ชั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

5.5 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานการส่งต่อ

ขั้นตอนที่ 4 ชั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

5.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการรายงานผลระหว่างดำเนินการ และเมื่อสิ้นสุดกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน

5. เจ็อนไขความสำเร็จ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่าย ศึกษา เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ตามแนวทางในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่าย ศึกษา นำแนวทางในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เป็นสารสนเทศสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เพื่อเป็น แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตอนที่ 3 ตรวจสอบยืนยันร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

ผู้วิจัยนำร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ไปดำเนินการ จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ดังนี้

การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) จัดขึ้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2563 ณ โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม ผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง สามารถสรุปผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้ปรากฏดังตาราง 21

ตาราง 21 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผลการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group)

แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม
<p>1. หลักการและเหตุผล</p> <p>การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญ โดยสถานศึกษาต้องอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น</p>	<p>มีความเหมาะสมให้คงไว้</p>	<p>1. หลักการและเหตุผล</p> <p>การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญ โดยสถานศึกษาต้องอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหารงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสำหรับสถานศึกษา</p>	<p>ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา โดยการจัด สนทนากลุ่ม</p>
<p>2. วัตถุประสงค์</p> <p>1. เพื่อเป็นแนวทางการ ปฏิบัติงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม</p> <p>2. เพื่อเป็นสารสนเทศ สำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัด นครพนม</p>	<p>มีความเหมาะสมให้คงไว้</p>	<p>2. วัตถุประสงค์</p> <p>1. เพื่อเป็นแนวทางการ ปฏิบัติงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม</p> <p>2. เพื่อเป็นสารสนเทศ สำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัด นครพนม</p>
<p>3. แนวทางการบริหารงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม</p> <p>1. แนวทางด้านความรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ประกอบไปด้วย 14 แนวทาง พัฒนา ดังนี้</p>	<p>ด้านกรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ เสนอแนะให้ยุบรวม และเรียบ เรียงปรับปรุงให้ดังนี้</p>	<p>1. แนวทางด้านกรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ประกอบไปด้วย 6 แนวทาง พัฒนา ดังนี้</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา</p>	<p>ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม</p>
<p>1.1 มีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดทำระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ปรับข้อ 1.1 ว่า “สถานศึกษามีการดำเนินการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจาก</p>	<p>1.1 สถานศึกษามีการดำเนินการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดทำระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน ด้วยวิธีการบันทึก ประเมิน ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน สังเกต</p>
<p>1.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านความสามารถด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบสะสม</p> <p>1.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถอื่น ๆ โดยใช้ระเบียบสะสม</p> <p>1.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพร่างกาย โดยใช้ระเบียบสะสม</p>	<p>การจัดทำระเบียบสะสมแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน ด้วยวิธีการบันทึก ประเมิน ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน สังเกต สัมภาษณ์ และวิธีอื่น ๆ” และ “ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการวางแผนการศึกษาและอาชีพ โดยใช้ระเบียบสะสม”</p>	<p>สัมภาษณ์ และวิธีอื่น ๆ</p> <p>1.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถด้านการเรียน ด้านความสามารถอื่น ๆ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านครอบครัวและด้านการวางแผนการศึกษาและอาชีพ โดยใช้ระเบียบสะสม</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม
<p>1.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพจิตโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)</p> <p>1.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านพฤติกรรมโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)</p> <p>1.7 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านครอบครัวโดยใช้ระเบียบวาระ และแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ยุบรวมเข้ากับข้อ 1.2, 1.3, 1.4, 1.7 ได้ว่า “ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถด้านการเรียน ด้านความสามารถอื่น ๆ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านครอบครัวและด้านการวางแผนการศึกษา และอาชีพ โดยใช้ระเบียบวาระ”</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ยุบรวมข้อ 1.5 และ 1.6 เข้าด้วยกันได้ว่า “ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพจิต</p>	<p>1.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)</p> <p>1.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ด้านการคุ้มครองนักเรียน ด้านยาเสพติด ด้านเพศ ด้านความปลอดภัย โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>1.5 ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม
<p>1.8 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านเศรษฐกิจของครอบครัวโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>1.9 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคุ้มครองนักเรียนโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>1.10 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านยาเสพติด โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>1.11 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการปรับตัวทางเพศจากการจัดทำระเบียบสะสม แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน การสัมภาษณ์ และจากแหล่งข้อมูลต่างๆ</p>	<p>ด้านพฤติกรรมโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ”</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ยุบรวมข้อ 1.8-1.12 เข้าด้วยกันได้ว่า “ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ด้านการคุ้มครองนักเรียน ด้านยาเสพติด ด้านเพศ ด้านความปลอดภัย โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน”</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้</p> <p>1.13 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีภาระนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน เป็น “ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล”</p>	<p>1.6 ครูที่ปรึกษาสรุปและรายงานผลการจัดเก็บข้อมูลข้อมูลในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนต่อไป เป็นรายบุคคล และรายห้องเรียน</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

<p>ร่างแนวทางการบริหารงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา</p>	<p>ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>แนวทางการบริหารงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม</p>
<p>1.12 ครูที่ปรึกษาดำเนินการ เก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความปลอดภัยโดยใช้แบบ บันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>1.13 ผู้บริหาร หัวหน้างาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมี การนิเทศ ติดตามผลการ ดำเนินงาน</p> <p>1.14 ครูที่ปรึกษาสรุปและ รายงานผลการจัดเก็บข้อมูล ข้อมูลในการดำเนินการคัดกรอง นักเรียนต่อไป เป็นรายบุคคล และรายห้องเรียนบ้านนักเรียน</p>	<p>ด้านกรคัดกรองนักเรียน ใน ภาพรวม มีความเหมาะสมให้ คงไว้ ทั้งข้อ 2.1–2.8</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ ปรับแนวทาง ข้อ 2.6 ว่า “ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้า งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการ ดำเนินงาน ด้านการคัดกรอง นักเรียน”</p>	<p>2. แนวทางการคัดกรอง นักเรียน ประกอบไปด้วย 8 แนวทางพัฒนา ดังนี้</p> <p>2.1 สถานศึกษามีการประชุม ครูเพื่อการพิจารณาเกณฑ์การ จัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มี มาตรฐานหรือแนวทางการคัด กรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ ยอมรับของครูในสถานศึกษา</p> <p>2. แนวทางการคัดกรอง นักเรียน ประกอบไปด้วย 8 แนวทางพัฒนา ดังนี้</p> <p>2.1 สถานศึกษามีการประชุม ครูเพื่อการพิจารณาเกณฑ์การ จัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มี มาตรฐานหรือแนวทางการคัด กรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ ยอมรับของครูในสถานศึกษา</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม
<p>2.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียนสะสม</p> <p>2.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)</p> <p>2.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>2.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์คัดกรองนักเรียน ออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ</p> <p>2.6 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน การคัดกรองนักเรียน</p> <p>2.7 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>2.8 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน</p>		<p>2.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียนสะสม</p> <p>2.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)</p> <p>2.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>2.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์คัดกรองนักเรียน ออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ</p> <p>2.6 ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านการคัดกรองนักเรียน</p> <p>2.7 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>2.8 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม
<p>3. แนวทางด้านส่งเสริมพัฒนานักเรียน ประกอบไปด้วย 12 แนวทางพัฒนา ดังนี้</p> <p>3.1 สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมายสอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนานักเรียนของสถานศึกษา</p> <p>3.2 สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนในปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา</p> <p>3.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการมีกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะพูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน</p> <p>3.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะพูดคุย ที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อให้เหมาะสมทันสมัยและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน</p>	<p>ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนในภาพรวม มีความเหมาะสมให้คงไว้ ทั้งข้อ 3.1 – 3.12 และผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้เพิ่มแนวทาง จำนวน 1 ข้อ ดังนี้</p> <p>1 ครูที่ปรึกษาสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการของนักเรียนในชั้นเรียนผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ด้านการคัดกรองนักเรียน</p>	<p>3. แนวทางด้านส่งเสริมพัฒนานักเรียน ประกอบไปด้วย 13 แนวทางพัฒนา ดังนี้</p> <p>3.1 ครูที่ปรึกษาสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการของนักเรียนในชั้นเรียน</p> <p>3.2 สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมายสอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนานักเรียนของสถานศึกษา</p> <p>3.3 สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา</p> <p>3.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการมีกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะพูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม
<p>3.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการของนักเรียน และนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน</p> <p>3.6 สถานศึกษาจัดการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน</p> <p>3.7 ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคนและ กิจกรรมที่จะดำเนินการ</p> <p>3.8 ครูที่ปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองที่ชัดเจน</p> <p>3.9 ครูที่ปรึกษามีความระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง</p> <p>3.10 ครูที่ปรึกษาดำเนินการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน</p> <p>3.11 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีกรณีศึกษา ติดตามผลการดำเนินงาน</p>		<p>3.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย ที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อให้เหมาะสม ทันสมัยและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน</p> <p>3.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการของนักเรียน และนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน</p> <p>3.7 สถานศึกษาจัดการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน</p> <p>3.8 ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคน และกิจกรรมที่จะดำเนินการ</p> <p>3.9 ครูที่ปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองที่ชัดเจน</p> <p>3.10 ครูที่ปรึกษาที่มีความระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม
<p>3.12 ครูที่ปรึกษามีการสรุปและประเมินผลจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง</p>		<p>3.11 ครูที่ศึกษาดำเนินการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน</p> <p>3.12 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน</p> <p>3.13 ครูที่ปรึกษามีการสรุปและประเมินผลจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง</p>
<p>4. แนวทางด้าน การป้องกันและแก้ไขปัญหา ประกอบไปด้วย 9 แนวทางพัฒนา ดังนี้</p> <p>4.1 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา</p> <p>4.2 ครูที่ศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น</p> <p>4.3 สถานศึกษา ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>4.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ</p>	<p>ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาในภาพรวม มีความเหมาะสมให้คงไว้ ทั้งข้อ 4.1 – 4.9 และผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้เพิ่มแนวทาง จำนวน 1 ข้อ ดังนี้</p> <p>4.1 ครูที่ปรึกษาศึกษาผลการคัดกรองและข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อศึกษาปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>4. แนวทางด้าน การป้องกันและแก้ไขปัญหา ประกอบไปด้วย 10 แนวทางพัฒนา ดังนี้</p> <p>4.1 ครูที่ปรึกษาศึกษาผลการคัดกรองและข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อศึกษาปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>4.2 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา</p> <p>4.3 ครูที่ศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น</p> <p>4.4 สถานศึกษา ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม
<p>4.5 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร ครูประจำรายวิชา และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน กำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในซ่อมเสริมและแจ้งนักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบ</p> <p>4.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง</p> <p>4.7 ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน</p> <p>4.8 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน</p> <p>4.9 ครูที่ปรึกษาดำเนินการติดตาม สรุบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ</p>		<p>4.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ</p> <p>4.6 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร ครูประจำรายวิชา และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน กำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในซ่อมเสริมและแจ้งนักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบ</p> <p>4.7 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง</p> <p>4.8 ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน</p> <p>4.9 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน</p> <p>4.10 ครูที่ปรึกษาดำเนินการติดตาม สรุบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม
<p>5. แนวทางด้าน การส่งต่อ ประกอบไปด้วย 6 แนวทางพัฒนา ดังนี้</p> <p>5.1 สถานศึกษามีการดำเนินการ กำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษาให้ชัดเจน</p> <p>5.2 ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์</p> <p>5.3 ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ</p> <p>5.4 ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>5.5 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานการส่งต่อ</p> <p>5.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการ รายงานผลระหว่างดำเนินการและเมื่อสิ้นสุดกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน</p>	<p>ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ในภาพรวม มีความเหมาะสมให้คงไว้ ทั้งข้อ 5.1 – 5.6 และ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้เพิ่มแนวทาง จำนวน 1 ข้อ ดังนี้</p> <p>5.1 ครูที่ปรึกษาดำเนินการสรุป ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้ง ผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ ผู้ที่รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจาก ผู้เกี่ยวข้อง</p>	<p>5. แนวทางด้าน การส่งต่อ ประกอบไปด้วย 7 แนวทางพัฒนา ดังนี้</p> <p>5.1 สถานศึกษามีการดำเนินการ กำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษาให้ชัดเจน</p> <p>5.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการสรุป ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้ง ผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้ที่รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>5.3 ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์</p> <p>5.4 ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ</p> <p>5.5 ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการบริหารงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับ สถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม
		<p>5.6 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน การส่งต่อ</p> <p>5.7 ครูที่ปรึกษาดำเนินการ รายงานผลระหว่างดำเนินการ และเมื่อสิ้นสุดกระบวนการ ช่วยเหลือนักเรียน</p>
<p>4. กลไกการบริหารจัดการ ใช้หลักการแนวคิดวงจร คุณภาพ PDCA ในการบริหาร จัดการการบริหารงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P) ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D) ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตาม ผล (Check-C) ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและ รายงานผล (Act-A)</p>	<p>มีความเหมาะสมให้คงไว้</p>	<p>4. กลไกการบริหารจัดการ ใช้หลักการแนวคิดวงจร คุณภาพ PDCA ในการบริหาร จัดการการบริหารงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P) ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D) ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตาม ผล (Check-C) ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและ รายงานผล (Act-A)</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม
<p>5. เงื่อนไขความสำเร็จ</p> <p>1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่าย ศึกษา เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ตามแนวทางในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่าย ศึกษา นำแนวทางในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เป็นสารสนเทศสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>	<p>มีความเหมาะสมให้คงไว้</p>	<p>5. เงื่อนไขความสำเร็จ</p> <p>1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่าย ศึกษา เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ตามแนวทางในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่าย ศึกษา นำแนวทางในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เป็นสารสนเทศสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

จากตาราง 21 ผู้วิจัยได้นำผลการสนทนากลุ่ม และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยมีผลดังนี้ แนวทางด้านความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จากเดิม 14 แนวทาง ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ 1 แนวทาง แล้วให้ยุบรวมเหลือ 6 แนวทาง แนวทางด้านการคัดกรองนักเรียน มี 8 แนวทาง แนวทางด้านส่งเสริมพัฒนานักเรียน จากเดิม 12 แนวทาง เพิ่มใหม่จากผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ 1 แนวทาง รวมเป็น 13 แนวทาง แนวทางด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา จากเดิม 9 แนวทาง ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ 1 แนวทาง รวมเป็น 10 แนวทาง แนวทางด้านการส่งต่อ จากเดิม 6 แนวทาง เพิ่มใหม่จากผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ 1 แนวทาง รวมเป็น 7 แนวทาง นำผลมาปรับปรุง แก้ไข ร่างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม แสดงรายละเอียด ดังนี้

1. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน และให้การสนับสนุนการดำเนินงาน หรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดและมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในสถานศึกษา รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จากสถานศึกษา การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้น และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยนำใช้วางแผนกำหนดนโยบาย พิจารณา ปรับปรุง การบริหารงานและวิธีปฏิบัติตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

2.2 เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

3. แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ประกอบไปด้วย 6 แนวทาง ดังนี้

3.1.1 สถานศึกษามีการดำเนินการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดทำระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน ด้วยวิธีการบันทึก ประเมิน ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน สังเกต สัมภาษณ์ และวิธีอื่น ๆ

3.1.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถด้านการเรียน ด้านความสามารถอื่น ๆ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านครอบครัว และด้านการวางแผนการศึกษาและอาชีพโดยใช้ระเบียบสะสม

3.1.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพจิต ด้านพฤติกรรมโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)

3.1.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ด้านการคุ้มครองนักเรียน ด้านยาเสพติด ด้านเพศ ด้านความปลอดภัย โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

3.1.5 ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

3.1.6 ครูที่ปรึกษาสรุปและรายงานผลการจัดเก็บข้อมูล ข้อมูลในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนต่อไป เป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ประกอบไปด้วย 8 แนวทาง ดังนี้

3.2.1 สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา

3.2.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียบสะสม

3.2.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)

3.2.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

3.2.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ

3.2.6 ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ด้านการคัดกรองนักเรียน

3.2.7 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล

3.2.8 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน

3.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ประกอบไปด้วย 13 แนวทาง ดังนี้

3.3.1 ครูที่ปรึกษาสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการของนักเรียนในชั้นเรียน

3.3.2 สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนานักเรียนของสถานศึกษา

3.3.3 สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา

3.3.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการมีกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.3.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุยที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อให้เหมาะสม ทันสมัยและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.3.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการ จัดกิจกรรมพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.3.7 สถานศึกษาจัดการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

3.3.8 ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ

3.3.9 ครูที่ปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองที่ชัดเจน

3.3.10 ครูที่ปรึกษาที่มีความระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง

3.3.11 ครูที่ปรึกษาดำเนินการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุม
ผู้ปกครองชั้นเรียน

3.3.12 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตาม
ผลการดำเนินงาน

3.3.13 ครูที่ปรึกษามีการสรุปและประเมินผลจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานใน
การจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ประกอบไปด้วย 10 แนวทาง ดังนี้

3.4.1 ครูที่ปรึกษาศึกษาผลการคัดกรองและข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
เพื่อศึกษาปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการด้าน
การป้องกันและแก้ไขปัญหา

3.4.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น

3.4.4 สถานศึกษา ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

3.4.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้
ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ

3.4.6 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร ครูประจำรายวิชา และผู้ที่เกี่ยวข้อง
เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน กำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในซ่อมเสริม
และแจ้งนักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบ

3.4.7 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

3.4.8 ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบ
ล่วงหน้าก่อน

3.4.9 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตาม
ผลการดำเนินงาน

3.4.10 ครูที่ปรึกษาดำเนินการติดตาม สรุปข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ
และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ

3.5 ด้านการส่งต่อ ประกอบไปด้วย 7 แนวทาง ดังนี้

3.5.1 สถานศึกษามีการดำเนินการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน
และคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษาให้ชัดเจน

3.5.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ
การช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการ

ช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง

3.5.3 ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์

3.5.4 ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ

3.5.5 ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน

3.5.6 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานการส่งต่อ

3.5.7 ครูที่ปรึกษาดำเนินการรายงานผลระหว่างดำเนินการและเมื่อสิ้นสุดกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน

4. กลไกการบริหารจัดการ

ใช้หลักการแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ในการบริหารจัดการ การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ประกอบไปด้วย 6 แนวทาง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

1.1 สถานศึกษามีการดำเนินการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดทำระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน ด้วยวิธีการบันทึก ประเมิน ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน สังเกต สัมภาษณ์ และวิธีอื่น ๆ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

1.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถด้านการเรียน ด้านความสามารถอื่นๆ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านครอบครัว และด้านการวางแผนการศึกษาและอาชีพโดยใช้ระเบียบสะสม

1.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพจิต ด้านพฤติกรรมโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)

1.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ด้านการคุ้มครองนักเรียน ด้านยาเสพติด ด้านเพศ ด้านความปลอดภัย โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

1.6 ครูที่ปรึกษาสรุปและรายงานผลการจัดเก็บข้อมูล ข้อมูลในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนต่อไป เป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ประกอบไปด้วย 8 แนวทาง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

2.1 สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

2.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียนสะสม
2.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
2.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

2.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

2.6 ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ด้านการคัดกรองนักเรียน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

2.7 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.8 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน

3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ประกอบไปด้วย 13 แนวทาง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

ในชั้นเรียน

3.1 ครูที่ปรึกษาสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

3.2 สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนานักเรียนของสถานศึกษา

3.3 สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา

3.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการมีกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุยโดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุยที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อให้เหมาะสม ทันสมัยและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.7 สถานศึกษาจัดการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

3.8 ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ

3.9 ครูที่ปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองที่ชัดเจน

3.10 ครูที่ปรึกษามีความระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง

3.11 ครูที่ปรึกษาดำเนินการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

3.12 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

3.13 ครูที่ปรึกษามีการสรุปและประเมินผลจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญห ครอบคลุมไปด้วย 10 แนวทาง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

4.1 ครูที่ปรึกษาศึกษาผลการคัดกรองและข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อศึกษาปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญห

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

4.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น

4.4 สถานศึกษา ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

4.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ

4.6 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร ครูประจำรายวิชา และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน กำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในซ่อมเสริม และแจ้งนักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบ

4.7 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

4.8 ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

4.9 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

4.10 ครูที่ปรึกษาดำเนินการติดตาม สรุปข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ

5. ด้านการส่งต่อ ครอบคลุมไปด้วย 7 แนวทาง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

5.1 สถานศึกษามีการดำเนินการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษาให้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

5.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง

5.3 ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์

5.4 ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ

5.5 ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ชั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

5.6 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานการส่งต่อ

ขั้นตอนที่ 4 ชั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

5.7 ครูที่ปรึกษาดำเนินการรายงานผลระหว่างดำเนินการและเมื่อสิ้นสุดกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน

การบริหารตามแนวคิดวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย ขั้นตอนเตรียมการ (Plan-P) ขั้นตอนดำเนินการ (Do-D) ชั้นนิเทศติดตามผล (Check-C) และชั้นประเมินและรายงานผล (Act-A) โดยการวางแผน การลงมือปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากผลไม่ได้ตามที่คาดหวังไว้ จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่แล้วทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีกครั้ง เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำเรื่อย ๆ จะทำให้ปรับปรุงผลลัพธ์ให้สูงขึ้นเรื่อย ๆ

5. เจาะใจความสำเร็จ

5.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายศึกษา เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ตามแนวทางในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายศึกษา นำแนวทางในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เป็นสารสนเทศสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

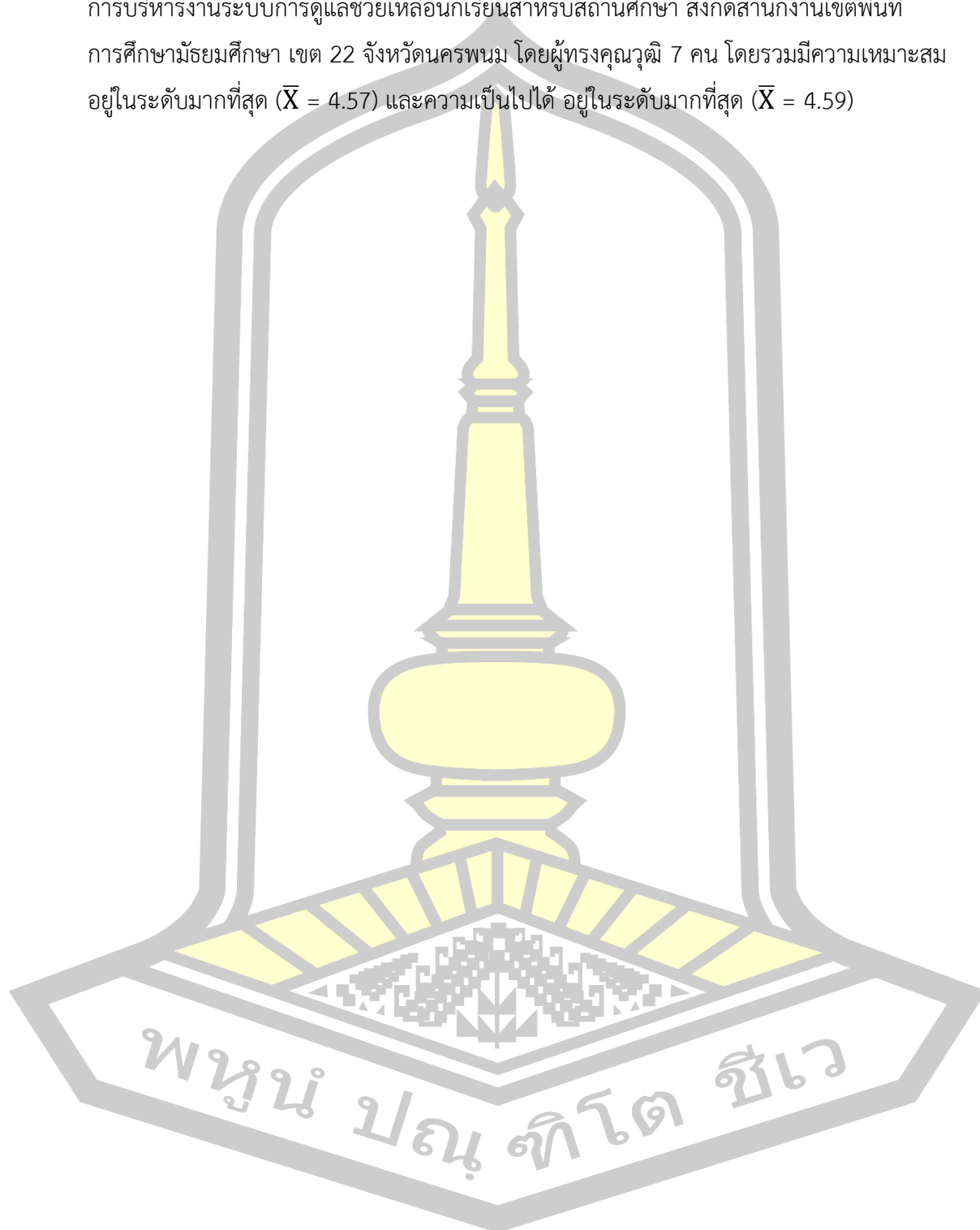
ตอนที่ 4 การประเมินแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

ผลการประเมินแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้
นำแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ประเมิน
ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม
ผลการวิเคราะห์แสดงในตาราง 22

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไป
ได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. หลักการและเหตุผล	4.71	0.49	มากที่สุด	4.86	0.38	มากที่สุด
2. ความมุ่งหมาย	4.57	0.54	มากที่สุด	4.57	0.54	มากที่สุด
3. แนวทางการบริหารงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม						
3.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.86	0.38	มากที่สุด	4.86	0.38	มากที่สุด
3.2 การคัดกรองนักเรียน	4.57	0.54	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด
3.3 การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.86	0.38	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด
3.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.14	0.38	มาก	4.29	0.49	มาก
3.5 การส่งต่อ	4.71	0.49	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด
4. กลไกในการบริหารจัดการ	4.29	0.49	มาก	4.14	0.38	มาก
5. เจื่อนใจความสำเร็จ	4.71	0.49	มากที่สุด	4.57	0.54	มากที่สุด
โดยรวม	4.57	0.27	มากที่สุด	4.59	0.20	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอสรุปผล อภิปรายผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวการบริหารงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

สรุปผล

สรุปผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวม พบว่า โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจาก มากไปหาน้อย ดังนี้ การส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.21$) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.20$) และการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.19$) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.68$) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.67$) และการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.65$) และมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($PNI_{\text{modified}} = 0.158$) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ($PNI_{\text{modified}} = 0.118$) และการคัดกรองนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.114$)

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ประกอบไปด้วย 6 แนวทาง ดังนี้

- 1.1) สถานศึกษามีการดำเนินการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดทำระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน ด้วยวิธีการบันทึก ประเมิน ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน สังกัด สัมภาษณ์ และวิธีอื่น ๆ
- 1.2) ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถด้านการเรียน ด้านความสามารถอื่นๆ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านครอบครัวและด้านการวางแผนการศึกษาและอาชีพโดยใช้ระเบียบสะสม
- 1.3) ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพจิต ด้านพฤติกรรมโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
- 1.4) ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ด้านการคุ้มครองนักเรียน ด้านยาเสพติด ด้านเพศ ด้านความปลอดภัย โดยใช้แบบบันทึก การเยี่ยมบ้านนักเรียน
- 1.5) ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 1.6) ครูที่ปรึกษาสรุปและรายงานผลการจัดเก็บข้อมูลข้อมูลในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนต่อไป เป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน

2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ประกอบไปด้วย 8 แนวทาง ดังนี้

- 2.1) สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา
- 2.2) ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียบสะสม
- 2.3) ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
- 2.4) ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
- 2.5) ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ
- 2.6) ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ด้านการคัดกรองนักเรียน
- 2.7) ครูที่ปรึกษา

สรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล 2.8) ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ประกอบไปด้วย 13 แนวทาง ดังนี้ 3.1) ครูที่ปรึกษาสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนในชั้นเรียน 3.2) สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนานักเรียนของสถานศึกษา 3.3) สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา 3.4) ครูที่ปรึกษาดำเนินการมีกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน 3.5) ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย ที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อให้เหมาะสม ทันสมัยและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน 3.6) ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน 3.7) สถานศึกษาจัดการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน 3.8) ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ 3.9) ครูที่ปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองที่ชัดเจน 3.10) ครูที่ปรึกษามีความระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง 3.11) ครูที่ปรึกษาดำเนินการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน 3.12) ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน 3.13) ครูที่ปรึกษามีการสรุปและประเมินผลจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ประกอบไปด้วย 10 แนวทาง ดังนี้ 4.1) ครูที่ปรึกษาศึกษาผลการคัดกรองและข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อศึกษาปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 4.2) ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4.3) ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น 4.4) สถานศึกษา ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 4.5) ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ 4.6) ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร ครูประจำรายวิชา และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน กำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในซ่อมเสริมและแจ้งนักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบ 4.7) ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง 4.8) ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน 4.9) ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน 4.10) ครูที่ปรึกษาดำเนินการติดตาม สรุปข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ

5) ด้านการส่งต่อ ประกอบไปด้วย 7 แนวทาง ดังนี้ 5.1) สถานศึกษามีการดำเนินการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่ง

ต่อของสถานศึกษาให้ชัดเจน 5.2) ครูที่ปรึกษาดำเนินการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง 5.3) ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ 5.4) ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ 5.5) ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน 5.6) ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานการส่งต่อ 5.7) ครูที่ปรึกษาดำเนินการรายงานผลระหว่างดำเนินการและเมื่อสิ้นสุดกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$)

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมพบว่าโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา มีการกำหนดนโยบาย และแผนงานการดำเนินงาน และได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยมีกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยใช้วิธีการ เครื่องมือที่ชัดเจน เป็นขั้นตอน มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และมีการประสานความร่วมมือกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างเป็นระบบลงสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ จุฑาทิพย์ พงษา (2558) ได้ศึกษา สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่าสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อัญญาอุท โปธิ์นอก (2558) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า สภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา มีการกำหนดนโยบาย และแผนการดำเนินงาน โดยมีกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ ญัตติสภา คำปณิธาน (2559) ได้ศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

3. แนวการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 สรุปได้ ดังนี้

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการดำเนินงาน ดังนี้ 1) สถานศึกษามี การดำเนินการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจาก การจัดทำระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน ด้วยวิธีการบันทึก ประเมิน ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน สังเกต สัมภาษณ์ และวิธีอื่น ๆ 2) ครูที่ปรึกษา ดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถด้านการเรียน ด้านความสามารถอื่น ๆ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านครอบครัวและด้านการวางแผนการศึกษาและอาชีพโดยใช้ระเบียบสะสม 3) ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพจิต ด้านพฤติกรรมโดยใช้ แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) 4) ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ด้านการคุ้มครองนักเรียน ด้านยาเสพติด ด้านเพศ ด้านความปลอดภัย โดยใช้แบบบันทึก การเยี่ยมบ้านนักเรียน 5) ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล 6) ครูที่ปรึกษาสรุปและรายงานผลการจัดเก็บข้อมูล ข้อมูลในการดำเนินการ คัดกรองนักเรียนต่อไป เป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ จิตราพร สุทธิสาร (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 พบว่า แนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้แนวทางไว้ว่า ให้ดำเนินการโดยให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน การออกเยี่ยมบ้าน และเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน เช่น

ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านสภาพครอบครัว ตลอดถึงการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนในชั้นเรียน เช่น พฤติกรรม ความวิตกกังวล จากนั้นให้ประสานและพูดคุยกับผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนอย่างแท้จริง ทำให้สามารถ เข้าใจและสามารถติดตาม ในกรณีที่เกิดปัญหา เช่นการเจ็บป่วย การขาดเรียนโดยไม่ทราบสาเหตุ โดยจัดทำระเบียบสะสมนักเรียนเป็นรายบุคคลและใช้แบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียน บัญชีรายชื่อและสรุปผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน รวมทั้งแบบฟอร์มแนะนำตนเองของนักเรียน สอดคล้องกับ ลักษณะ ภูมามาตรา (2559) ได้ศึกษา สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ได้ดำเนินการพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการ โดยได้ใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) ได้เยี่ยมบ้านนักเรียน วางแผนการคัดกรอง และสอดคล้องกับ Goodman และคณะ (2003) ได้ศึกษาการใช้แบบคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล (SDQ) เพื่อคัดกรองนักเรียนที่มีความผิดปกติทางจิตใจ เยาวชนในชุมชนที่รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้ปกครอง ครู เพื่อนเยาวชน พบว่า ทุกกลุ่มให้ความเห็นว่าเป็นความผิดปกติทางจิตใจที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล และเป็นความแปรปรวนทางอารมณ์ของบุคคลโดยมีพฤติกรรมส่วนบุคคล พฤติกรรมอยู่ไม่สุข หรือไม่อยู่นิ่ง พวกซึมเศร้าและพวกที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ความกลัวสิ่งของหรือสัตว์เฉพาะบุคคล ถูกทอดทิ้งในวัยเด็ก และพฤติกรรมการกินไม่เหมาะสม ทำให้การคัดกรองเยาวชนที่ผิดปกติทางจิตใจมีความแม่นยำ และแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมมากกว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูและเพื่อนเยาวชนเพียงอย่างเดียว และยังสอดคล้องกับแนวคิดของกรมสุขภาพจิต (2544) ซึ่งการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ควรทราบ ได้แก่ 1) ด้านความสามารถ คือ ด้านการเรียน ด้านความสามารถอื่น ๆ 2) ด้านสุขภาพ คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ-พฤติกรรม 3) ด้านครอบครัว คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการคุ้มครองนักเรียน 4) ด้านสารเสพติด 5) ด้านความปลอดภัย และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) ซึ่งการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สามารถใช้เครื่องมือและวิธีการต่าง ๆ ดังนี้ ระเบียบสะสม แบบทดสอบ แบบสอบถาม การเยี่ยมบ้าน การสัมภาษณ์ สังคมมิติ การสังเกต อัตชีวประวัติ โดยการบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำได้ดังนี้ ข้อมูลลักษณะปัญหา เช่น 1) เรื่องที่ไม่สบายใจคืออะไร เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สภาพจิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม และการแสดงออกตั้งแต่เริ่มต้นถึงปัจจุบัน ความรุนแรงของปัญหา โดยพิจารณาจากผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อวัยรุ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผลกระทบต่อครอบครัว ต่อโรงเรียน ต่อหน่วยงาน และสังคม มีมากน้อยเพียงใดข้อมูลประวัติครอบครัว 2) ข้อมูลประวัติครอบครัว เช่น ประวัติการตั้งครรภ์ พฤติกรรม อารมณ์ของมารดาขณะตั้งครรภ์ ความพร้อมของครอบครัวในการเลี้ยงดู ประวัติแรกเกิด การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ผู้ปกครอง ในช่วงเด็กถึงปัจจุบัน รูปแบบ วิธีการอบรมเลี้ยงดู ผู้เลี้ยงดูใกล้ชิด ลักษณะบุคลิกภาพ

อุปนิสัยของผู้เลี้ยงดู ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว บิดามารดา พี่น้อง ลักษณะบุคลิกภาพ อารมณ์จิตใจ และปฏิสัมพันธ์ต่อกันในครอบครัว ปัญหาครอบครัว ด้านฐานะ เศรษฐกิจ ความขัดแย้ง ความเข้าใจกันระหว่างบุคคลในครอบครัว ปัญหาด้านบุคลิกภาพ ปัญหาด้านอารมณ์จิตใจ อาการทางประสาท อาการทางจิต การติดสารเสพติดของบุคคลในครอบครัว 3) ข้อมูลประวัติส่วนตัว เช่น ลักษณะบุคลิกภาพ อารมณ์จิตใจ การแสดงออกในช่วงวัยเด็กจนปัจจุบัน ผลการเรียนรู้ในอดีตถึงปัจจุบัน กิจกรรมการใช้เวลาว่างและการใช้เวลาว่างของตนเองกับบุคคลในครอบครัว ความกดดัน ความสนใจ งานอดิเรก เป้าหมายของชีวิต ความคาดหวัง สุขภาพกาย โรคประจำตัว

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน มีการดำเนินงาน ดังนี้ 1) สถานศึกษามีการประชุมครู เพื่อการพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา 2) ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียนสะสม 3) ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) 4) ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน 5) ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ 6) ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ด้านการคัดกรองนักเรียน 7) ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล 2.8) ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ จิตราพร สุทธิสาร (2562) ได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 พบว่า แนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ให้แนวทางไว้ว่า โรงเรียนควรมีการคัดกรองนักเรียนโดยแยกกลุ่ม คือ การจัดการเรียนการสอนโดยแยกเด็กพิเศษ เรียนในห้องเรียนเป็นกลุ่ม ซึ่งไม่รวมกับเด็กปกติจะเรียนร่วมเฉพาะวันที่มีกิจกรรม การคัดกรองนักเรียนจะแบ่งเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มปัญหา โดยจะมีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน กลุ่มปกติดำเนินการส่งเสริม กลุ่มปัญหา มีการแก้ไขเขียนรายงาน กลุ่มเสี่ยงดำเนินการส่งต่อ สรุปผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนมีการคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบ และจะประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคล และสอดคล้องกับ Gunderson (2001) ได้ศึกษา การใช้การประชุมเชิงสร้างสรรค์ ในโรงเรียนซึ่งเรียกชื่อ เฉพาะว่า การประชุมกลุ่มครอบครัว ในการแก้ไขปัญหาเด็กหนีเรียน โดยให้ผู้ปกครองที่มีลูกหลานหนีเรียน ได้มาร่วมประชุม ปรึกษาหารือ วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยกลุ่มครอบครัวประกอบด้วย กลุ่มเสี่ยงต่ำ กลุ่มเสี่ยงปานกลาง และกลุ่มเสี่ยงสูง โดยกลุ่มเสี่ยงต่ำ เคยหรือไม่เคยได้รับการลงโทษ ลูกหลานจากโรงเรียน กลุ่มเสี่ยงปานกลาง เคยได้รับการลงโทษ ลูกหลานจากโรงเรียนบ้าง และกลุ่มเสี่ยงสูง เคยได้รับการลงโทษลูกหลานจากโรงเรียนต่อลูกหลาน

อย่างรุนแรง และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ กรมสุขภาพจิต (2551) มีแนวทางการคัดกรองนักเรียนไว้ว่า การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วย ดังนั้นโรงเรียนจึงควรมีการประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกัน เป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียนรวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่ของพฤติกรรมเท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากสิ่งต่อไปนี้

จากระเบียบสะสม การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน แฟ้มสะสมผลงาน การสอบถามจากครูพยาบาลหรือจากแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองสำหรับนักเรียน ม.1-ม.6 ข้อมูลจากเพื่อนนักเรียน จากแบบสอบถาม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)

3.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน มีการดำเนินงาน ดังนี้ 1) ครูที่ปรึกษาสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการของนักเรียนในชั้นเรียน 2) สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนานักเรียนของสถานศึกษา 3) สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา 4) ครูที่ปรึกษาดำเนินการมีกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน 5) ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย ที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อให้เหมาะสม ทันสมัยและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน 6) ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน 7) สถานศึกษาจัดการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน 8) ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ 9) ครูที่ปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองที่ชัดเจน 10) ครูที่ปรึกษามีความระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง 11) ครูที่ปรึกษาดำเนินการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน 12) ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน 13) ครูที่ปรึกษามีการสรุปและประเมินผลจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ จิตรภาพร สุทธิสาร (2562) ได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า แนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ให้แนวทางไว้ว่า โรงเรียนควรส่งเสริมนักเรียนที่มีความรู้พิเศษ และนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมโฮมรูมทุกเช้า มีการประชุมผู้ปกครองทุกปีการศึกษา จัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม เช่น กีฬาสี วันสำคัญ

ต่างๆ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้กล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็นและกล้าที่จะแสดงความคิดความสามารถของตนเองทั้งภายในห้องเรียนและสาธารณะชน โรงเรียนส่งเสริมนักเรียนหลายด้าน เช่น ด้านวิชาการมีการจัดการเรียนการสอนตามความสนใจของเด็ก เช่น มีภาคปฏิบัติ และมีห้องเรียน IEP มีป้ายนิเทศให้นักเรียนได้แสดงผลงานทางวิชาการ มีการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยจัดให้มีการเลือกตั้งสภานักเรียน มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับ Gunderson (2001) ได้ศึกษาการใช้การประชุมเชิงสร้างสรรค์ในโรงเรียนซึ่งเรียกชื่อเฉพาะว่า การประชุมกลุ่มครอบครัว ในการแก้ไขปัญหาเด็กหนีเรียนโดยให้ผู้ปกครองที่มีลูกหลานหนีเรียน ได้มาร่วมประชุม ปรึกษาหารือ วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าว การประชุมมีลักษณะเป็นเองยอมรับฟังซึ่งกันและกันทุกคนมีสิทธิแสดงความคิดเห็นในการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการหนีเรียนของนักเรียนทำให้ผู้ปกครองได้เสนอความเข้มแข็งของตนเอง การใช้กระบวนการประชุมสำหรับได้ข้อยุติในการแก้ไขปัญหาเด็กนักเรียนหนีเรียน กระบวนการประชุมผู้ปกครองซึ่งเป็นกระบวนการเรียบง่ายผลการดำเนินการและเป็นพลวัต มีผลทางบวกต่อนักเรียน ครอบครัว และโรงเรียน และยังมีผลสำคัญต่อการมาโรงเรียนของนักเรียน ซึ่งวิธี การแก้ปัญหาดังกล่าว

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีการดำเนินงาน ดังนี้) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ประกอบด้วย 10 แนวทาง ดังนี้ 1) ครูที่ปรึกษาศึกษาผลการคัดกรองและข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อศึกษาปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น 4) สถานศึกษา ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ 6) ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร ครูประจำรายวิชา และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียนกำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในซ่อมเสริมและแจ้งนักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบ 7) ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง 8) ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน 9) ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน 10) ครูที่ปรึกษาดำเนินการติดตาม สรุบบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับ จิตรพร สุทธิสาร (2562) ได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 พบว่าแนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้แนวทางไว้ว่า โรงเรียนควรจัด ให้มีการประชุมและวางแผนการป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ จากนั้น มีการช่วยเหลือและติดตามผล การป้องกันและแก้ไข เช่น สิ่งเสพติด เพื่อไม่ให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน และสถานศึกษาผ่านกิจกรรมการอบรมนักเรียน รวมทั้ง

มีการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยง หรือปัญหาพร้อมกัน กำหนดข้อปฏิบัติ วิธีการป้องกัน และแนวทางแก้ไข พร้อมกับประกาศให้ทราบ โดยทั่วกันในสถานศึกษา และสอดคล้องกับ จุฑาทิพย์ พงษา (2558) ได้ศึกษา สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มีแนวทาง ดังนี้ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) จัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนให้มีความหลากหลาย เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้นจากครูที่ปรึกษา การจัดกิจกรรม ในห้องเรียน การจัดกิจกรรมส่งเสริม การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนและเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วม กิจกรรมต่าง ๆ 2) มีการนิเทศติดตามและประเมินการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอและ มีการรายงานเป็นลายลักษณ์อักษร และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559) มีแนวทางการบริหารงานการป้องกันและแก้ไขปัญหา ดังนี้ การป้องกัน แก้ไขปัญหา และดูแลช่วยเหลือนักเรียน การช่วยเหลือนักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนนั้น มีวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละลักษณะปัญหาและคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างนักเรียนแต่ละคนด้วย เพื่อให้นักเรียนในกลุ่มเสี่ยงมีโอกาสกลับมาเป็นกลุ่มปกติ ไม่กลายเป็นกลุ่มปัญหาและนักเรียนกลุ่มปัญหาได้รับการดูแลตั้งแต่เบื้องต้น เพื่อป้องกันไม่ให้ปัญหานั้นซับซ้อนยิ่งขึ้น โดยครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาพิจารณาเลือกกิจกรรมใช้ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา การดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วย 7 กิจกรรม ดังต่อไปนี้ การให้การปรึกษาเบื้องต้น กิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรมเพื่อนคู่หู กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง กิจกรรมส่งเสริม กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมการเยี่ยมบ้าน

3.5 ด้านการส่งต่อ มีการดำเนินงาน ดังนี้ 1) สถานศึกษามีการดำเนินการกำหนด โครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษาให้ชัดเจน 2) ครูที่ปรึกษาดำเนินการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง 3) ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ 4) ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ 5) ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน 6) ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินการส่งต่อ 7) ครูที่ปรึกษาดำเนินการ รายงานผลระหว่างดำเนินการและเมื่อสิ้นสุดกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ จิตรภาพร สุทธิสาร (2562) ได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 พบว่า

แนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน ให้แนวทางไว้ว่า โรงเรียนควรมีการส่งต่อ ผู้เชี่ยวชาญเพื่อแก้ไข และติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนควรจัดทำบันทึกข้อมูลนักเรียนที่ ต้องการความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้ส่งต่อให้กับ ผู้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน หรือ ผู้เชี่ยวชาญ โรงเรียนมีเครือข่ายที่พร้อมและประสานความร่วมมือ กันกับทางโรงเรียน จะทำให้การส่ง ต่อได้ผลและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการแนะแนวอย่างเป็นระบบ ให้ครูได้มีการพูดคุยกันเพื่อการส่งต่อ เพื่อจะได้รู้ และเข้าใจในปัญหาของนักเรียนได้ถูกต้อง และแก้ไข ได้ถูกวิธี และสอดคล้องกับ จุฑาทิพย์ พงษา (2558) ได้ศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนด้านการส่งต่อนักเรียน สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ผู้บริหาร หัวหน้างาน ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ครูที่ปรึกษาชี้แจง/ทำความเข้าใจ ให้นักเรียน เข้าใจและเห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม และมีการบันทึกข้อตกลงระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนไว้เป็นหลักฐาน 2) ประสานความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน มีการบันทึกข้อตกลงระหว่างโรงเรียนกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อ และสอดคล้องกับ ปริญา ไชยสุรินทร์ (2558) ได้ศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารควรมีการวางแผน โครงการ ควบคุมจัดอบรมพัฒนางาน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นประจำทุกปี ครูต้องทำงานเป็นทีม มีการประสานงานระหว่าง งานปกครอง ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว อย่างเป็นระบบ ควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินงาน พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรมีการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูและยังสอดคล้องกับแนวคิดของ (กรมสุขภาพจิต, 2551) มีแนวทางการดำเนินการส่งต่อ คือ 1) ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนต่อ เพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน 2) ครูที่ปรึกษาสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียน ทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง 3) ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ระมัดระวังมิให้ นักเรียนเกิดความรู้สึกผิด กังวล หรือโกรธ เป็นต้น แต่ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดี ไปพบครูที่จะช่วยเหลือตามแต่กรณีที่ครูปรึกษาพิจารณาว่าเหมาะสม 4) ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน และส่งต่อให้เรียบร้อย 5) ครูที่ปรึกษาติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ครูทุกคนควรมีความตระหนัก ให้มีความสำคัญ และให้ความร่วมมืออย่างเต็มความสามารถในปฏิบัติงานการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยเฉพาะการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ช่วยให้ครูที่ปรึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน และมีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนได้อย่างถูกต้อง ใช้หลักการแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ในการบริหารจัดการ การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ประกอบไปด้วย 6 แนวทาง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

1.1 สถานศึกษามีการดำเนินการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดทำระเบียบแบบแผน พฤติกรรมนักเรียน (SDQ) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน ด้วยวิธีการบันทึก ประเมิน ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน สังเกต สัมภาษณ์ และวิธีอื่น ๆ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

1.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถด้านการเรียน ด้านความสามารถอื่นๆ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านครอบครัว และด้านการวางแผนการศึกษาและอาชีพโดยใช้ระเบียบแบบแผน

1.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพจิต ด้านพฤติกรรมโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)

1.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ด้านการคุ้มครองนักเรียน ด้านยาเสพติด ด้านเพศ ด้านความปลอดภัย โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

1.6 ครูที่ปรึกษาสรุปและรายงานผลการจัดเก็บข้อมูล ข้อมูลในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนต่อไป เป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ประกอบไปด้วย 8 แนวทาง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

2.1 สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

2.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียนสะสม
2.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
2.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

2.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

2.6 ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นิเทศติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ด้านการคัดกรองนักเรียน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

2.7 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล
2.8 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ประกอบไปด้วย 13 แนวทาง ประกอบด้วย

4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

3.1 ครูที่ปรึกษาสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการของนักเรียนในชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

3.2 สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนานักเรียนของสถานศึกษา

3.3 สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา

3.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการมีกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุยที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อให้เหมาะสม ทันสมัยและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน

3.7 สถานศึกษาจัดการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

3.8 ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ

3.9 ครูที่ปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองที่ชัดเจน

3.10 ครูที่ปรึกษาที่มีความระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง

3.11 ครูที่ปรึกษาดำเนินการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

3.12 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

3.13 ครูที่ปรึกษามีการสรุปและประเมินผลจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ประกอบไปด้วย 10 แนวทาง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

4.1 ครูที่ปรึกษาศึกษาผลการคัดกรองและข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อศึกษาปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

4.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น

4.4 สถานศึกษา ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

4.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ

4.6 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร ครูประจำรายวิชา และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน กำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในซ่อมเสริมและแจ้งนักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบ

4.7 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

4.8 ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

4.9 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

4.10 ครูที่ปรึกษาดำเนินการติดตาม สรุปรายชื่อที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ

5. ด้านการส่งต่อ ประกอบไปด้วย 7 แนวทาง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)

5.1 สถานศึกษามีการดำเนินการกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษาให้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)

5.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการสรุปรายชื่อส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง

5.3 ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อ
โดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์

5.4 ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบ
ครูที่จะช่วยเหลือ

5.5 ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือ
นักเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)

5.6 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ
ติดตามผลการดำเนินงานการส่งต่อ

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)

5.7 ครูที่ปรึกษาดำเนินการรายงานผลระหว่างดำเนินการและเมื่อสิ้นสุด
กระบวนการช่วยเหลือนักเรียน

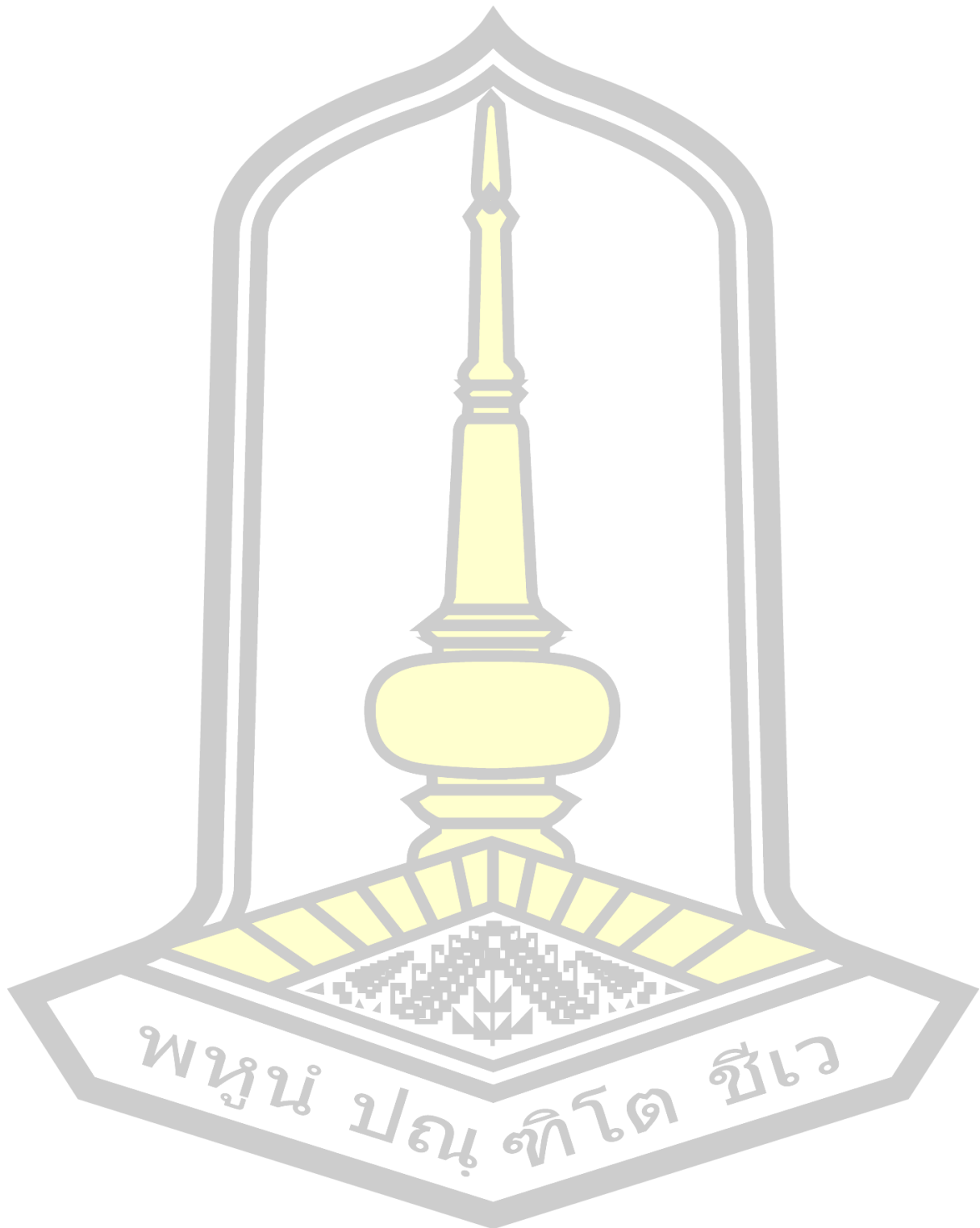
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

2.2 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อ
คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
จังหวัดนครพนม

พูน ปณ ภิโต ชีเว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2546). คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 3-ช่วงชั้นที่ 4. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กรมสุขภาพจิต. (2544). คู่มือครูที่ปรึกษาาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมสุขภาพจิต. (2551). คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3-4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.).
- จรัส นวลนิ่ม. (2540). การศึกษากับการพัฒนาประเทศ : แนวความคิดและวิธีปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จิตราพร สุทธิสาร. (2562). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จุฑาทิพย์ พงษา. (2558). สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาญชัย อาจนิสมาร. (2549). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์.
- ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2551). การพัฒนารูปแบบการประเมินหลักสูตร : การประยุกต์ใช้การประเมินอภิमान. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐวิภา คำบันศรี. (2559). สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

दनัย เทียนพุดม. (2545). การออกแบบและพัฒนาความรู้ในองค์กรโดยมีอาชีพเพื่อมีอาชีพ.

กรุงเทพฯ : นาโกต้า.

ธีระ รุญเจริญ. (2545). รายงานวิจัย สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

ธีระ รุญเจริญ. (2550). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

นลินทิพย์ พรหมสังข์ และเด่น ชะเนติยัง. (2558). รูปแบบการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม แก่นักเรียนประถมศึกษา ให้เติบโตเป็นคนดีของสังคมไทย. วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 28(1), 31-32, เมษายน-กันยายน.

นิพนธ์ กิณางค์. (2543). หลักบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วีทีซี คอมมิวนิเคชัน พิชญ์โลกตระกูลไทย.

นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2558). การแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน. สงขลา : นำศิลป์โฆษณา.

นิวัตร นาคะเวช. (2540). กลยุทธ์การบริหารเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : เอสแอนด์จีกราฟิค.

บุญชม ศรีสะอาด. (2552). การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ประนอม แก้วสวัสดิ์. (2556). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ปริญญา ไชยสุรินทร์. (2558). สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิทยาลัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปรีชา กองจินดา. (2549). แนวทางการพัฒนาองค์กรแห่ง การเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- ปิยมาภรณ์ โชคอวยชัย. (2540). การเปรียบเทียบผลการประเมินความต้องการจำเป็นระหว่างวิธีการ
เรียงลำดับความสำคัญที่แตกต่างกันโดยใช้เครื่องมือการประเมินความต้องการจำเป็นที่มี
การตอบสนองเดียว. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2557). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 : ต้องก้าวให้พ้นกับดักของตะวันตก. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไทวณะบุตร. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มารุต พัฒนาผล. (2557). การจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการรู้คิดและความสุขในการเรียนรู้.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- มีชัย สายอร่าม. (2548). ปัญหาสังคม. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- โยธิน แสงวดี. (2530). การสนทนากลุ่ม. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, 2(3), 12-37.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). พจนานุกรมศัพท์อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ :
นานมี บุ๊คส์ พับลิเคชั่นส์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). ประกันคุณภาพการศึกษา ทุกคนทำได้ไม่ยาก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). โรงเรียนนิติบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- รุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
บุ๊คพอยท์, 2545.
- ลักขณา ภูมาตนา. (2559). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- วรรณิ โสมประยูร. (2531). วิธีการสอนแบบวรรณิ. จันทรเกษม, 28-37, 200.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : ส. เจริญการพิมพ์.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2542). การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ทิพย์วิสุทธิ์.
- วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์ และ โยธิน แสงวดี. (2536). การสนทนากลุ่ม : เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ
สมาคมวิจัยเชิงคุณภาพแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. (2562).

ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. นครพนม : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22.

สมคะเน พิสัยพันธ์. (2555). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชุมชนมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมคิด บางโม. (2549). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมพร พุดตานเบ็ทซ์. (2539). การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 3(8), 5.

สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2542). หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2543). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ. (2559). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. (2562). การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม. นครพนม : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). คู่มือคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคมเส้นทางสู่คู่มืออาชีพ. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวทางการดำเนินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหาร ในชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เล่มที่ 1. กรุงเทพฯ : พี.เอ.ลีฟ วิง.

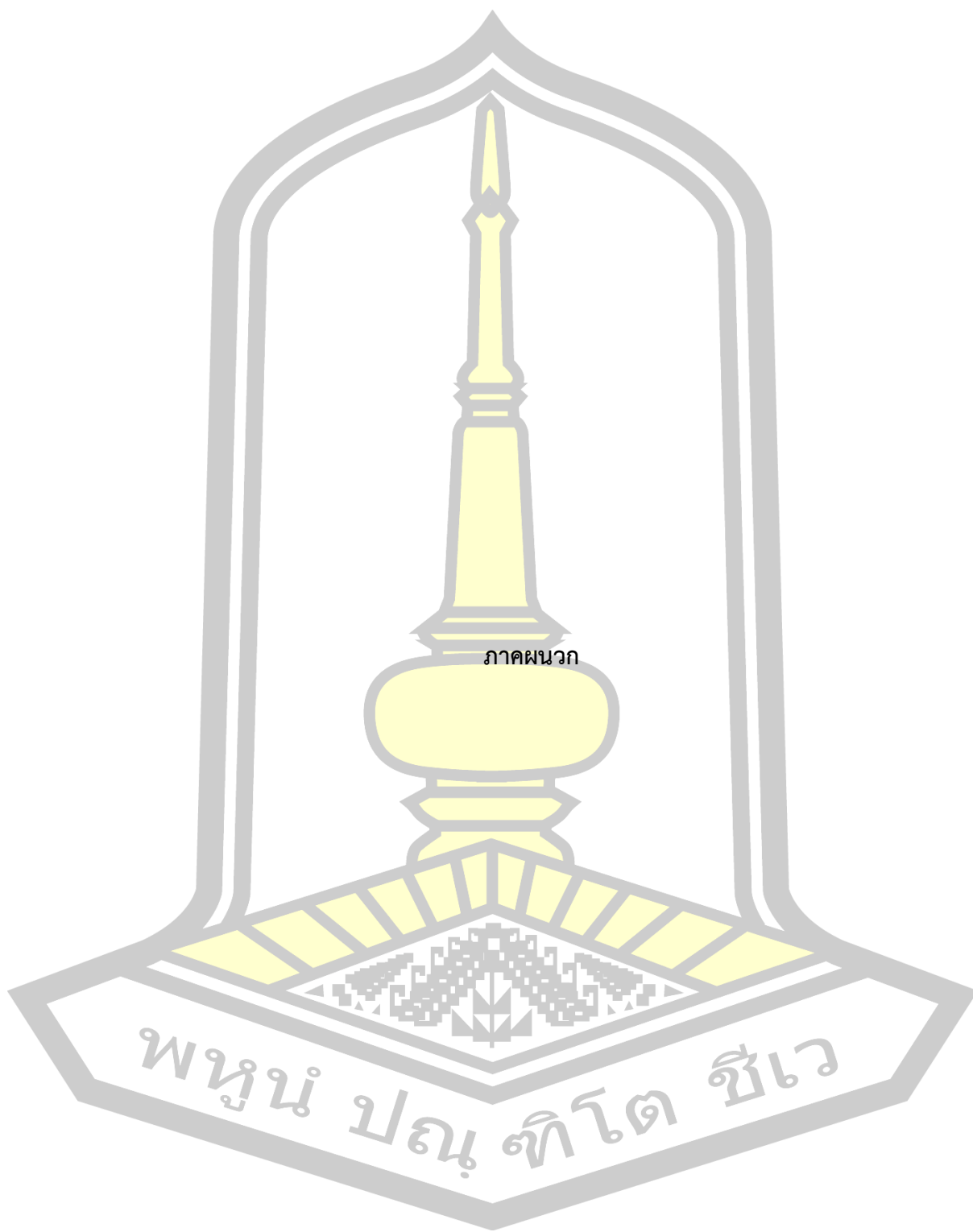
สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). คู่มือการบริหารโรงเรียน ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). คู่มือการบริหารโรงเรียน ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการ แนวคิด และทิศทางการดำเนินงาน*. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2554). *หลักการ ทฤษฎี และนวัตกรรมการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2559). *หลักการ ทฤษฎี และการปฏิบัติทางการบริหารและการพัฒนาการศึกษา*. ขอนแก่น : แอนนา.
- สุนันทา เลานันท์. (2540). *การสร้างทีม*. กรุงเทพฯ : ดีดีบุ๊กส์ไตร์.
- สุภาพร พิศาลบุตร และยงยุทธ เกษสาคร. (2545). *การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ : วิเจ.พริ้นติ้ง.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2542). *การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นในนิสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญญาอุท โปธิ์นอก. (2558). *สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Biddle, V.S. (2009). Student Assistance Program Outcomes of Students at Risk for Suicide. *Dissertation Abstracts International*, 69(8), unpagged, February.
- Deming, W.E. (1950). *Elementary Principles of the Statistical Control of Quality*. JUSE : SHARE THIS PAGE.
- Everard, K.B. and Geoffery, M. (1990). *Effective School Management*. 2nd ed. London : Hollen Street Press.
- Gilmore, G.D. and Cambell, M.D. (1996). *Needs Assessment Strategies for Health Education and Promotion*. Wl : Brown and Benchmark.
- Good, C.V. (1973). *Diction of Education*. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.
- Goodman, R. and others. (2003). Using the Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) to Screen for Child Psychiatric Discipline in a Community Samples. *Dissertation Abstracts International*, 65(10), 11178-A.

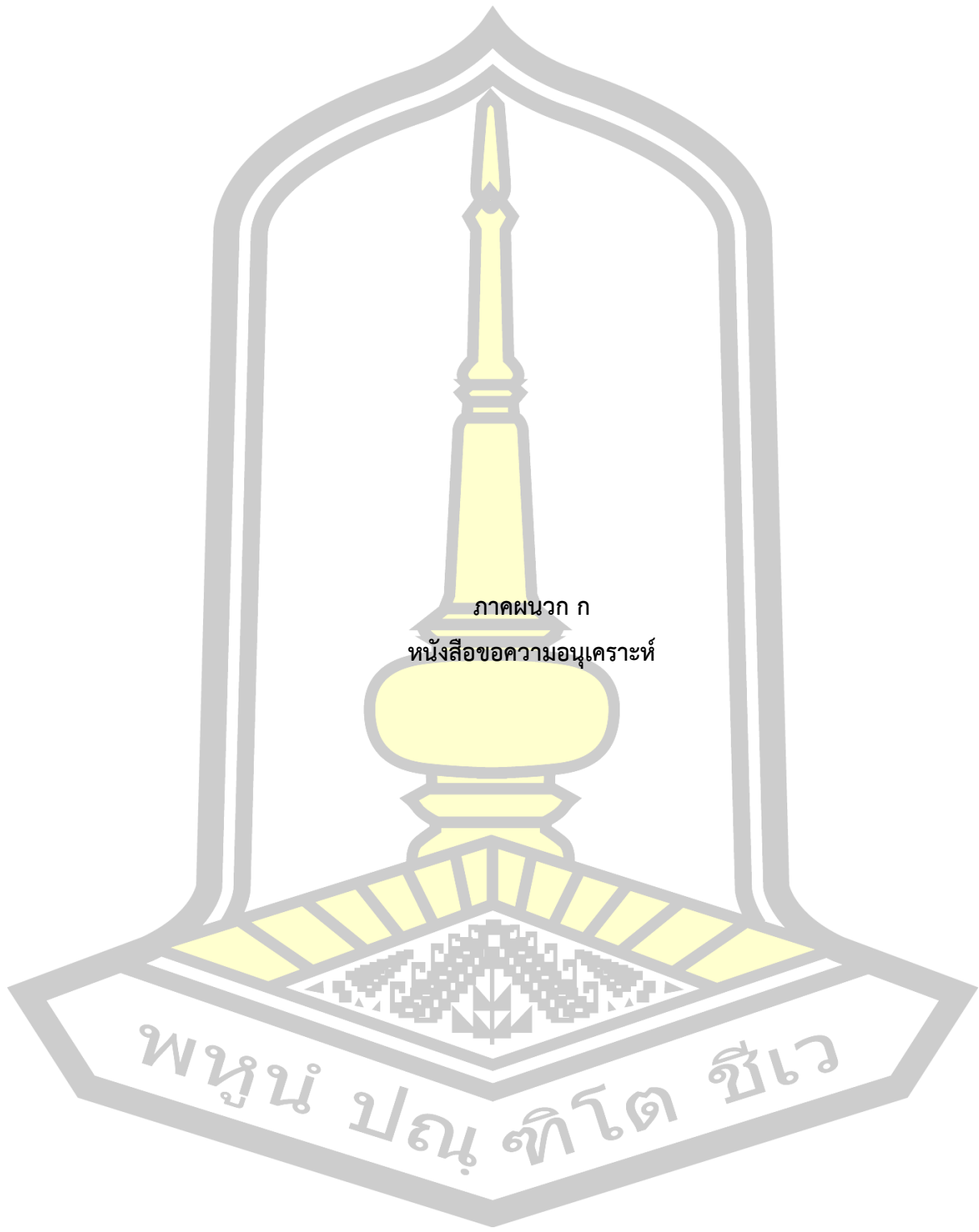
- Gunderson, J. (2001). Family Group Conference : An Innovative Approach to Truancy in Schools : A Case Study. *Dissertation Abstracts International*, 62(6), 1995-A
- Kaufman, R., Rojas, A.M. and Mayer, H. (1993). *Needs assessment: A user's guide*. Englewood Cliffs, NJ : Educational Technology.
- Kosse, S. and Doll, B. (2005). *Integrity of SAT Interventions : Relationship of Components to Student Outcomes*. Ph.D., University of Nebraska-Lincoln.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Walton, C. (2007). The Effectiveness of using a Student Monitoring System to Improve a School District's State Test Scores. *Dissertation Abstracts International*, 67(12), unpagged, June.
- Williams, F.M.Jr. (2008). Student Assistance Programs (SAP) : An Organizational and Theoretical Perspective on Building Bridges for Healthy Youth. *Dissertation Abstracts International*, 68(8), unpagged, February.
- Witkin, B.R., and Altschuld, J.W. (1995). *Planning and conducting needs assessments: A practical guide*. Thousand Oaks : Sage Publications.

ภาคผนวก

พหุบัณฑิตยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 2457

วันที่ 21 พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อ.ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2467

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

27 พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางจิรนนท์ เมืองจันทร์

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนว
ทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและ
พัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี
เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมี
ประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2467

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

27 พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผอ.ทิพวรรณ เสนจินทร์ณิชัย

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนว
ทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและ
พัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.มานิตย์ อาชานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้ง
นี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมี
ประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2467

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

27 พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผอ.โชคชัยพัฒน์ อุ่นเมือง

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนว
ทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและ
พัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมี
ประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2467

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

27 พฤศจิกายน 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผอ.เฉลี่ยว ชินโน

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนว
ทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและ
พัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมี
ประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว294

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวานรนิวาส

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี อ.ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว294

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อ.ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว294

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 มกราคม 2562

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองแวงวิทยา

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี อ.ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว294

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อ.ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว294

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคำตากล้าราชประชาสงเคราะห์

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อ.ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2) / 751

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

16 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อ.ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2) / ว1584

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 สิงหาคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงาน
ที่เป็นเลิศ (Best Practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนครพนมวิทยาคม

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการ
บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 22 จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา
การศึกษา โดยมี ผศ.ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ
และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตศึกษาการ
บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2) / ว1584

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 สิงหาคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านผึ้งวิทยาคม

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.มานิตย์ อาชานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2)/ว048

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายกาวิณ ไก่สระแก้ว

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนารศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาชานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2)/ว048

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายบัลลังก์ มะเจี้ยว

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

มณู ที เก

ที่ อว 0605.5(2)/ว048

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน นายสุพัฒน์ มีคนนท์

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2)/ว048

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายศักดิ์สิทธิ์ กุณรัักษ์

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2)/ว048

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายประมง แก้วเป็นบุญ

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2) /

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางปิ่นแก้ว แก้วเป็นบุญ

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2)/ว048

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายรชตะ ขาวดี

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2)/ว2161

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.พิไลลักษณ์ สุขสมบูรณ์

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนา แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22” จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ มีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความ เหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2)/ว2161

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางวารภรณ์ ทะไฉ

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนา แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22” จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความ เหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2)/ว2161

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวอุทัยวรรณ วงศ์ณะรัตน์

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนา แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22” จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความ เหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2)/ว2161

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายสุพจน์ พิมภาเรือ

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนา แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22” จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความ เหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2)/ว2161

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายชยูนิน โทรัตน์

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนา แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22” จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความ เหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2)/ว2161

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวมัลลิกา สีดาเดช

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนา แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22” จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความ เหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ที่ อว 0605.5(2)/ว2161

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาววราภรณ์ ชัยเทศ

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนา แนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22” จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความ เหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0853210259

สำนักงำนเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒

ที่ ศธ ๐๔๒๕๒/๒๕๓๖

สำนักงำนเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒
ถนนปิ่นนงการชาลีย์ นพ ๕๔๐๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อกำหนดทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด (จังหวัดนครพนม)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการ
บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงำนเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต ๒๒ จังหวัดนครพนม" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา
โดยมี อ.ดร.มานิตย์ อาษาณอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดตัวอย่างสถานศึกษา
ละ ๗ คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ๑ คน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ๑ คน และคณะครู ๕ คน

ในการนี้ เพื่อให้การกำทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์
สำนักงำนเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน
ของการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยส่งแบบสอบถามได้ที่ กลุ่มอำนวยการ สำนักงำนเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ ภายในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิทธิพัทธ์ อรรถสง่า)

ผู้อำนวยการสำนักงำนเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงำนเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒

กลุ่มอำนวยการ

โทรศัพท์ ๐ ๔๒๕๒ ๓๓๗๓

โทรสาร ๐ ๔๒๕๒ ๓๖๔๐

ผู้ว่า
ผู้ช่วย
ผู้แทน

วันที่ 1474
วันที่ 26 ก.ย. 62
เวลา 9.36

ที่ อว 0605.5(2) / ว1584

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 สิงหาคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงาน
ที่เป็นเลิศ (Best Practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนครพนมวิทยาคม

ด้วย นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.มานิตย์ อาษานอก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขออนุญาตศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอรับทราบ
เพื่อโปรด
@ทราบ @พิจารณา
@มอบ
ชานันท์

26 ก.ย. 62

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0853210259

ขอแสดงความนับถือ

ดร.รังสรรค์ โฉมยา

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

- ดร.พงษ์ศรี พิชะตัง
ดร.อรวิภา
(กักตมไม่ไปเรียน)

เจษฎาภรณ์
[Signature]

ที่ ศธ ๐๔๒๕๒.๐๐๕/๑๐๓

โรงเรียนบ้านผึ้งวิทยาคม
ตำบลบ้านผึ้ง อำเภอเมือง
จังหวัดนครพนม ๔๘๐๐๐

๒๖ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ตอบรับการเข้าศึกษาดูงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา

เรียน คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อ้างถึง หนังสือ ที่อว ๐๖๐๕.๕(๒) / ว ๑๕๘๔ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
ขออนุญาตศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ
(Best Prctice) ศึกษาดูงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา นั้น

โรงเรียนบ้านผึ้งวิทยาคม ยินดีต้อนรับคณะศึกษาดูงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา
เข้าศึกษาดูงานตาม วัน เวลาและสถานที่ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

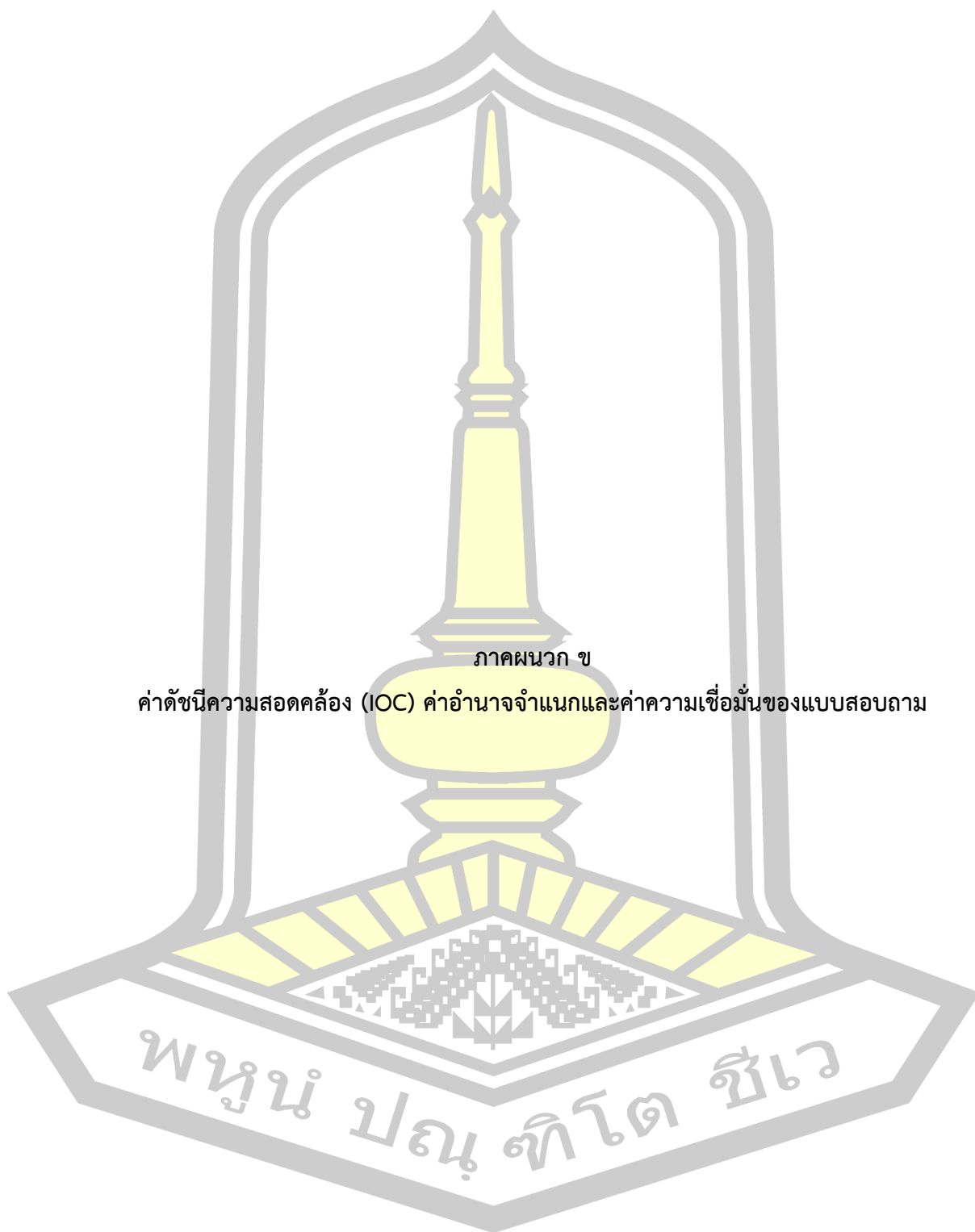
ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิเชษฐ์ สุนทรส)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านผึ้งวิทยาคม

โรงเรียนบ้านผึ้งวิทยาคม

โทรศัพท์ ๐๔๒ - ๕๓๐๖๐๐

ภาคผนวก ข

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

พหุบัณฑิตยาลัย

ตาราง 23 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล								
1	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถด้านการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถอื่นๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพร่างกาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านจิตใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านครอบครัว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคุ้มครองนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านยาเสพติด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการปรับตัวทางเพศ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
	การคัดกรองนักเรียน								
11	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจาก ระเบียนสะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจาก แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน จากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	ครูที่ปรึกษาคัดกรองนักเรียนออกเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และ กลุ่มพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียน เป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียน เป็นรายห้องเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	การส่งเสริมพัฒนานักเรียน								
18	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับ นักเรียนพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้าง ทักษะชีวิตของนักเรียน ในปรับตัวเข้ากับ สิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
19	จัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่ สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา ในการพัฒนานักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	จัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย ที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนด หัวข้อให้เหมาะสม ทันสมัยและ นโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนา นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	จัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของ นักเรียน ยึดตามความต้องการของ นักเรียนและนโยบายของสถานศึกษา ในการพัฒนานักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	สถานศึกษาจัดกิจกรรมประชุม ผู้ปกครองชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	ครูที่ปรึกษาเตรียมความพร้อมก่อน การประชุมในด้านต่างๆ ของนักเรียน แต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	ครูที่ปรึกษากำหนดวัตถุประสงค์ใน การจัดกิจกรรมที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	ครูที่ปรึกษาความระมัดระวังคำพูดที่ ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือ ต่อต้านจากผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
26	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุม ผู้ปกครองชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	ครูที่ปรึกษามีการสรุปและจัดทำ เอกสารเป็นหลักฐานในการจัดประชุม แต่ละครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	ครูที่ปรึกษามีการใช้ข้อมูลจากการ ประชุมในระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
	การป้องกันและแก้ไขปัญหา								
29	ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมให้ คำปรึกษาเบื้องต้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมใน ห้องเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม ซ่อมเสริม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการ สื่อสารกับผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
35	ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบ ล่วงหน้าก่อน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	ครูที่ปรึกษาสรุปข้อมูลส่วนตัวของ นักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้ง ผลที่เกิดขึ้นจาก การช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการ ช่วยเหลือนักเรียนทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การส่งต่อ									
37	ครูที่ปรึกษابันทักการส่งต่อหรือแบบ ประสานงานขอความร่วมมือจาก ผู้เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
38	ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึง ความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูด ที่สร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึก ที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่ จะช่วยเหลือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40	ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่ นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
41	ครูที่ปรึกษาดำเนินการส่งต่อ ติดตาม ผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ ทั้งการส่งต่อภายในและ การส่งต่อภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 24 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) กับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
สภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

รายการ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	1	.60	
	2	.66	
	3	.68	
	4	.66	
	5	.66	
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .91		
	6	.82	
	7	.67	
	8	.70	
	9	.55	
	10	.62	
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	11	.63	
	12	.38	
	13	.72	
	14	.61	
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .85		
	15	.67	
	16	.67	
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	17	.77	
	18	.62	
	19	.68	
	20	.79	
	21	.71	
	ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .93		
	22	.55	
	23	.69	
	24	.76	
25	.79		

ตาราง 24 (ต่อ)

รายการ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	26	.78
	27	.78
	28	.79
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	29	.55
	30	.88
	31	.60
	32	.68
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .90	33	.67
	34	.65
	35	.82
	36	.75
5. ด้านการส่งต่อ	37	.72
	38	.72
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .89	39	.80
	40	.62
	41	.81

ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.38 - 0.88

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเท่ากับ 0.97

- ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91
- ด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85
- ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93
- ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.90
- ด้านการส่งต่อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

ตาราง 25 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) กับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

รายการ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .85	1	.48
	2	.53
	3	.50
	4	.57
	5	.63
	6	.58
	7	.64
	8	.64
	9	.57
	10	.85
	11	.70
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .83	12	.48
	13	.63
	14	.53
	15	.70
	16	.73
	17	.62
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .93	18	.62
	19	.68
	20	.79
	21	.72
	22	.55
	23	.68
	24	.76
	25	.79

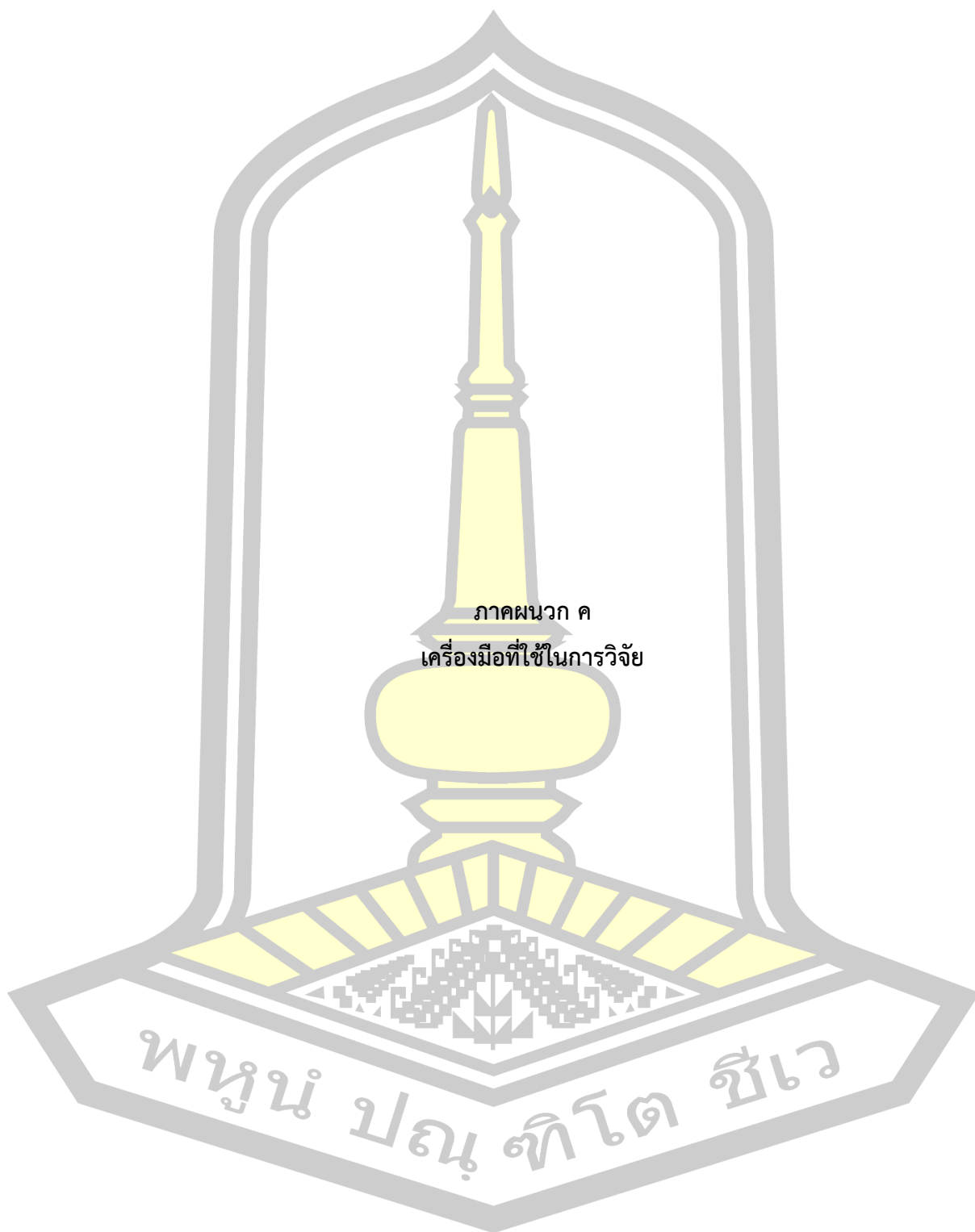
ตาราง 25 (ต่อ)

รายการ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
	26	.79
	27	.78
	28	.82
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	29	.47
	30	.62
	31	.58
	32	.49
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .80	33	.45
	34	.49
	35	.44
	36	.55
5. ด้านการส่งต่อ	37	.66
	38	.46
ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .82	39	.59
	40	.59
	41	.82

ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.44 - 0.85

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเท่ากับ 0.96

- ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85
- ด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.83
- ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93
- ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.80
- ด้านการส่งต่อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.82

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัณฑิตวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์โดยภาพรวมไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใด จึงให้ท่านโปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามตามสภาพสภาพที่เป็นจริง เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโอกาสต่อไป

3. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ซึ่งมีลักษณะ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ

จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

พรวิมล กลิ่นศรีสุข

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เบอร์โทรศัพท์ : 085-3210259 , E-mail : ddpajta@hotmail.com

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

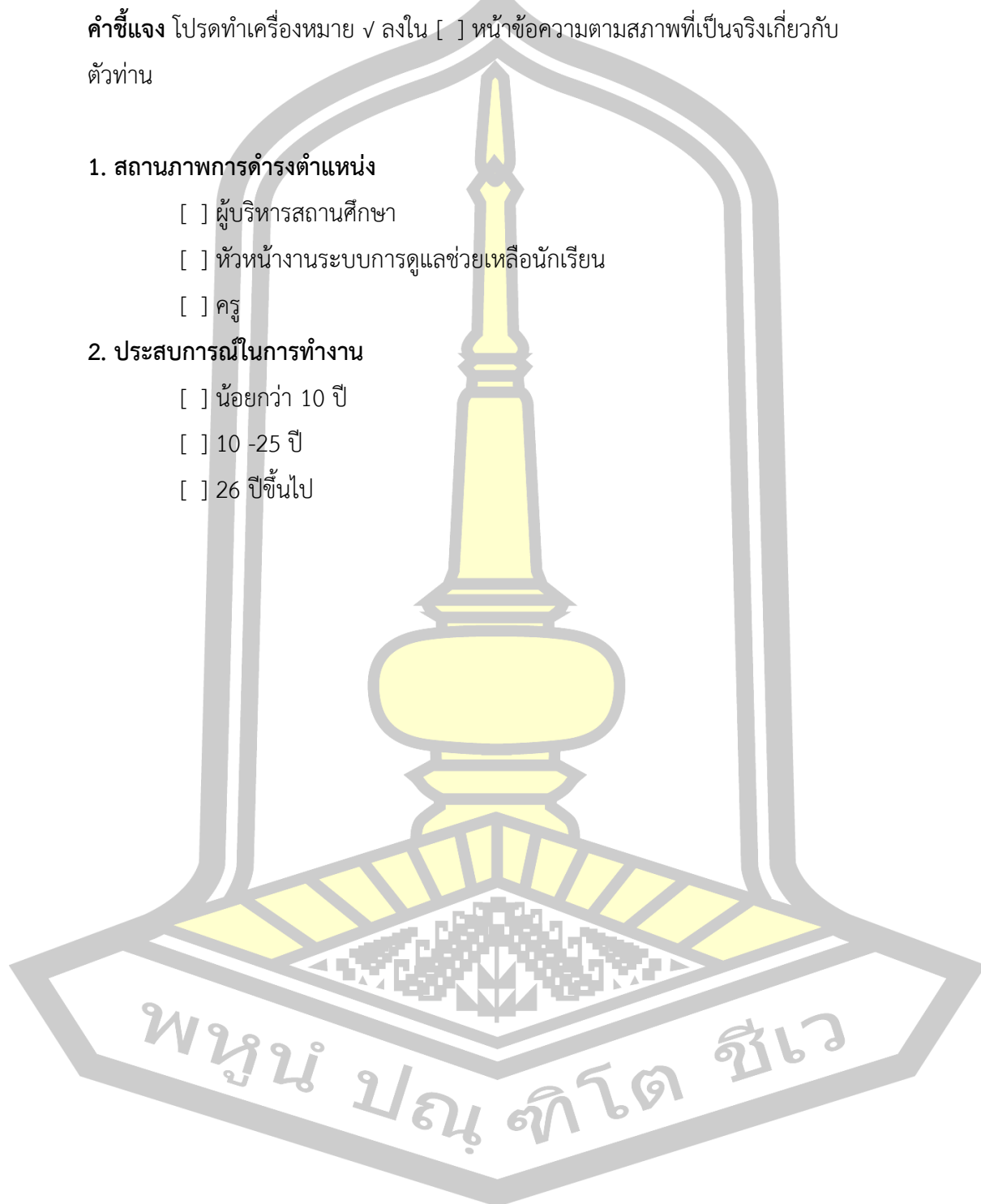
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

- ผู้บริหารสถานศึกษา
- หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ครู

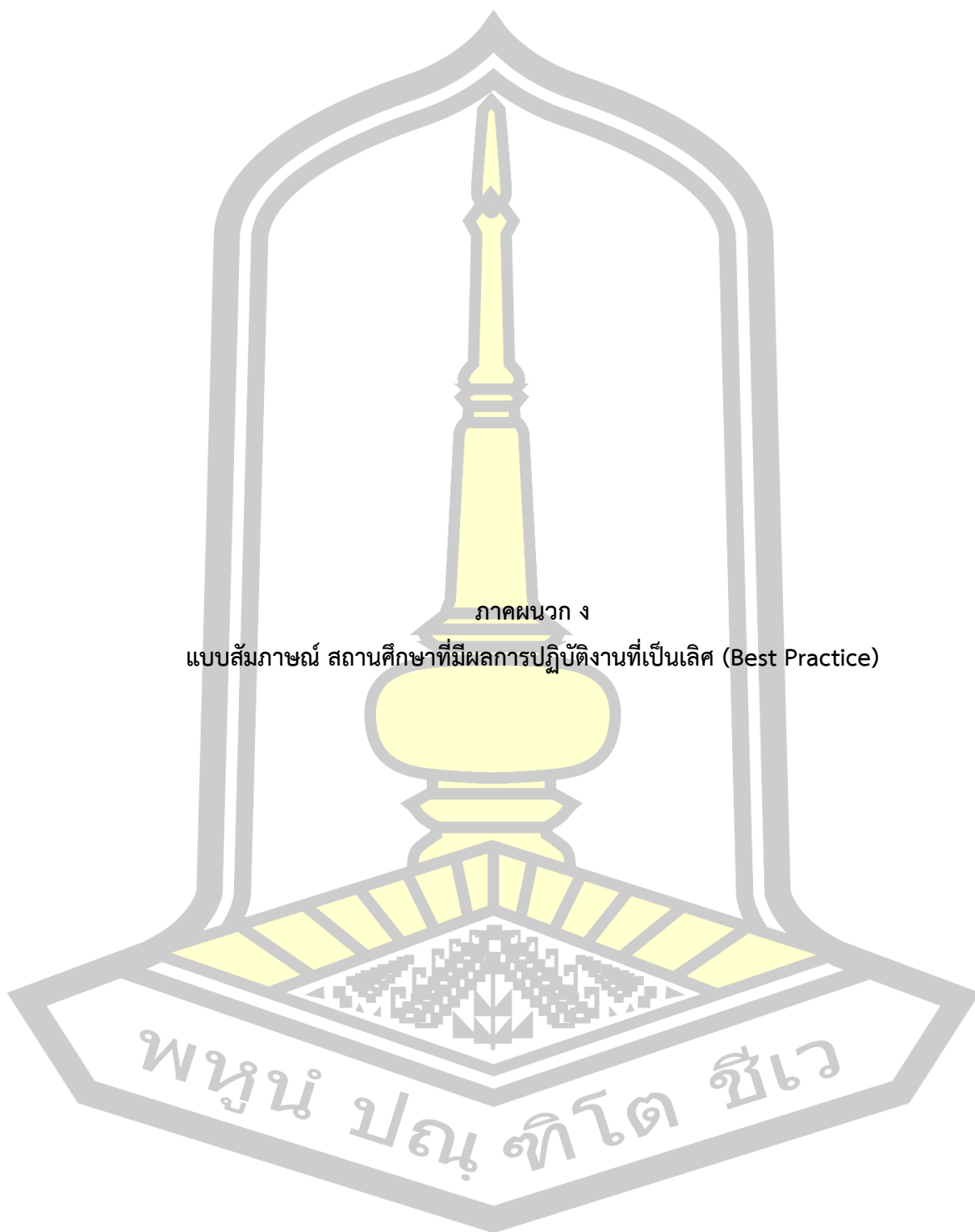
2. ประสบการณ์ในการทำงาน

- น้อยกว่า 10 ปี
- 10 -25 ปี
- 26 ปีขึ้นไป

ข้อ ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านครอบครัว										
7	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว										
8	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคุ้มครองนักเรียน										
9	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านยาเสพติด										
10	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการปรับตัวทางเพศ										
11	มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความปลอดภัย										
การคัดกรองนักเรียน											
12	ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจาก ระเบียนสะสม										
13	ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจาก แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)										
14	ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน จากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน										
15	ครูที่ปรึกษาคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ										
16	ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็น รายบุคคล										
17	ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียน เป็นรายห้องเรียน										

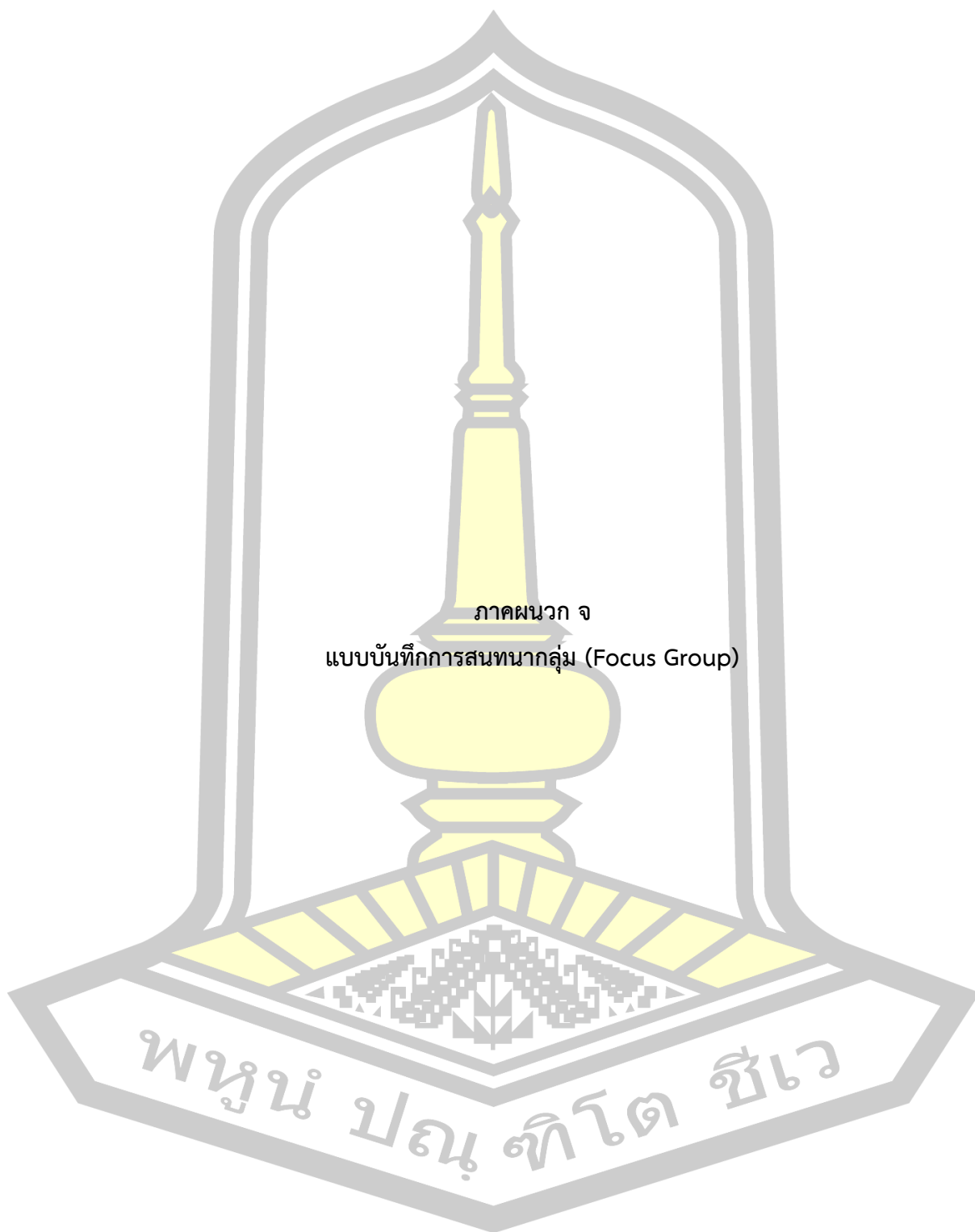
ข้อ ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
32	ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม										
33	ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง										
34	ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียนส่งต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน										
35	ครูที่ปรึกษาสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมารวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ										
การส่งต่อ											
36	ครูที่ปรึกษำบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง										
37	ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์										
38	ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ										
39	ครูที่ปรึกษำนัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียน										
40	ครูที่ปรึกษาดำเนินการส่งต่อ ติดตามผล การช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก										

ภาคผนวก ง

แบบสัมภาษณ์ สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

พหุ ประทีป วิทยา

ภาคผนวก จ
แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

พหุ ประจัน จิตโต สีเว

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

สำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

วันที่ เดือน พ.ศ.

สถานที่ เวลา

ประเด็น	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
1. หลักการและเหตุผล	
<p>การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญ โดยสถานศึกษา ต้องอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น</p>	
2. วัตถุประสงค์	
<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม 2. เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม 	

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ประเด็น	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
<p>3. แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม</p>	
<p>3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล</p>	
<p>3.1.1 มีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดทำระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>3.1.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านความสามารถด้านการเรียน โดยใช้ระเบียบสะสม</p> <p>3.1.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถอื่น ๆ โดยใช้ระเบียบสะสม</p> <p>3.1.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพร่างกายโดยใช้ระเบียบสะสม</p> <p>3.1.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านสุขภาพจิตโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)</p> <p>3.1.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านพฤติกรรมโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)</p> <p>3.1.7 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านครอบครัวโดยใช้ระเบียบสะสม และแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>3.1.8 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านเศรษฐกิจของครอบครัวโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p>	

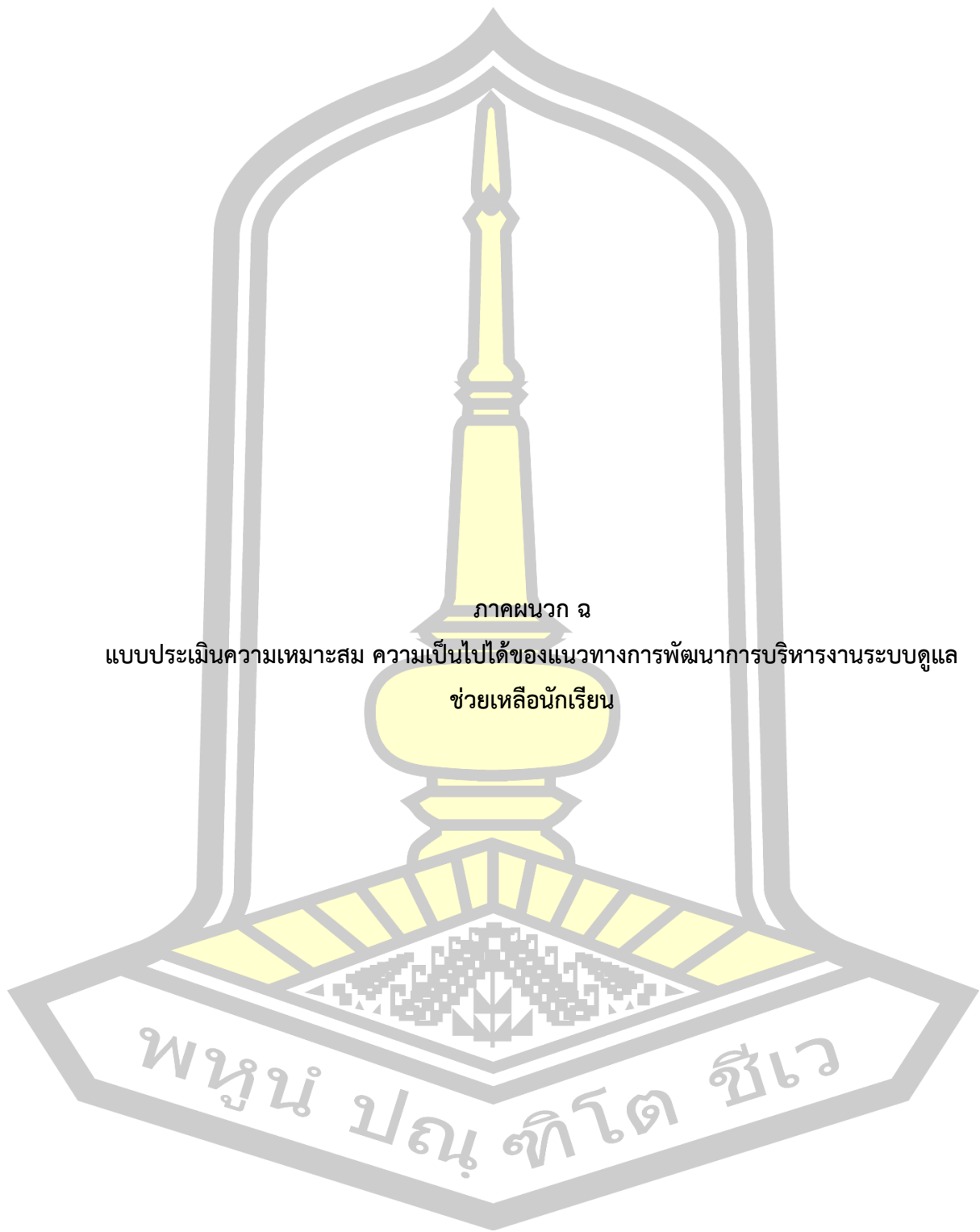
ประเด็น	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
<p>3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (ต่อ)</p> <p>3.1.9 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคุ้มครองนักเรียนโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>3.1.10 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านยาเสพติด โดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>3.1.11 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการปรับตัวทางเพศจากการจัดทำระเบียบสะสม แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน การสัมภาษณ์ และจากแหล่งข้อมูลต่างๆ</p> <p>3.1.12 ครูที่ปรึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความปลอดภัยโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>3.1.13 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน</p> <p>3.1.14 ครูที่ปรึกษาสรุปและรายงานผลการจัดเก็บข้อมูลข้อมูลในการดำเนินการคัดกรองนักเรียนต่อไป เป็นรายบุคคล และรายห้องเรียนบ้านนักเรียน</p>	
<p>3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียนมีแนวทางพัฒนา</p> <p>3.2.1 สถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษา</p> <p>3.2.2 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียนสะสม</p>	

ประเด็น	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
<p>3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียนมีแนวทางพัฒนา (ต่อ)</p>	
<p>3.2.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)</p> <p>3.2.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน</p> <p>3.2.5 ครูที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ</p> <p>3.2.6 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน การคัดกรองนักเรียน</p> <p>3.2.7 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>3.2.8 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน</p>	
<p>3.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน</p>	
<p>3.3.1 สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนานักเรียนของสถานศึกษา</p> <p>3.3.2 สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนในปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา</p> <p>3.3.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินการมีกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน</p> <p>3.3.4 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมที่ให้ครูกับนักเรียนพบปะ พูดคุย ที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อให้เหมาะสม ทันสมัยและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน</p>	

ประเด็น	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
<p>3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน (ต่อ)</p>	
<p>3.3.5 ครูที่ศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมพบปะ พูดคุย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน ยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนานักเรียน</p> <p>3.3.6 สถานศึกษาจัดการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน</p> <p>3.3.7 ครูที่ศึกษาเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ</p> <p>3.3.8 ครูที่ศึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองที่ชัดเจน</p> <p>3.3.9 ครูที่ศึกษามีความระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง</p> <p>3.3.10 ครูที่ศึกษาดำเนินการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน</p> <p>3.3.11 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน</p> <p>3.3.12 ครูที่ศึกษามีการสรุปและประเมินผลจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง</p>	
<p>3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา</p>	
<p>3.4.1 ครูที่ศึกษาร่วมกับผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา</p> <p>3.4.2 ครูที่ศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเบื้องต้น</p> <p>3.4.3 สถานศึกษา ครูที่ศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>3.4.4 ครูที่ศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ</p>	

ประเด็น	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
<p>3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา (ต่อ)</p>	
<p>3.4.5 ครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้บริหาร ครูประจำรายวิชา และ ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียน กำหนดวัน เวลา สถานที่และครูในซ่อมเสริมและแจ้งนักเรียน ที่เกี่ยวข้องทราบ</p> <p>3.4.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการสื่อสารกับ ผู้ปกครอง</p> <p>3.4.7 ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่ช่วยเหลือนักเรียน ส่งต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน</p> <p>3.4.8 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมี การนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน</p> <p>3.4.9 ครูที่ปรึกษาดำเนินการติดตาม สรุปรายชื่อที่เกี่ยวข้อง กับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่ เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ</p>	
<p>3.5 ด้านการส่งต่อ</p>	
<p>3.5.1 สถานศึกษามีการดำเนินการกำหนดโครงสร้างระบบ การบริหารงาน และคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษาให้ชัดเจน</p> <p>3.5.2 ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นใน การส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์</p> <p>3.5.3 ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่ง ต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือ</p> <p>3.5.4 ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่ รับช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>3.5.5 ผู้บริหาร หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมี การนิเทศ ติดตามผลการดำเนินการส่งต่อ</p> <p>3.5.6 ครูที่ปรึกษาดำเนินการรายงานผลระหว่างดำเนินการ และเมื่อสิ้นสุดกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน</p>	

ประเด็น	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
<p>4. กลไกการบริหารจัดการ</p> <p>ใช้หลักการแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ในการบริหารจัดการการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้</p> <p>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan-P)</p> <p>ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do-D)</p> <p>ขั้นตอนที่ 3 ขั้นนิเทศติดตามผล (Check-C)</p> <p>ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินและรายงานผล (Act-A)</p>	
<p>5. เงื่อนไขความสำเร็จ</p> <p>1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่าย ศึกษา เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ตามแนวทางในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการ และหน่วยงานภาคีเครือข่าย ศึกษา นำแนวทางในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เป็นสารสนเทศสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>	
	<p>ลงชื่อ.....ผู้บันทึก (.....)</p>

ภาคผนวก ฉ

แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน

พหุบัน ปณฺ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ช

ตัวอย่างภาพประกอบการสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
และการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

พหุ ประทีป วิทย์

การสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

โรงเรียนนครพนมวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2562

โรงเรียนบ้านผึ้งวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562

การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน
เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2563 ณ โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวพรวิมล กลิ่นศรีสุข
วันเกิด	วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2531
สถานที่เกิด	อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 182 หมู่ที่ 3 ตำบลดงบัง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ รหัสไปรษณีย์ 38220
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม รหัสไปรษณีย์ 48140
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2544 ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านดงบัง จังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. 2550 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเซกา จังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. 2554 ปริญญานิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2557 ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ป.บัณฑิต) สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พ.ศ. 2564 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ ปณุกิตโต ชีวะ